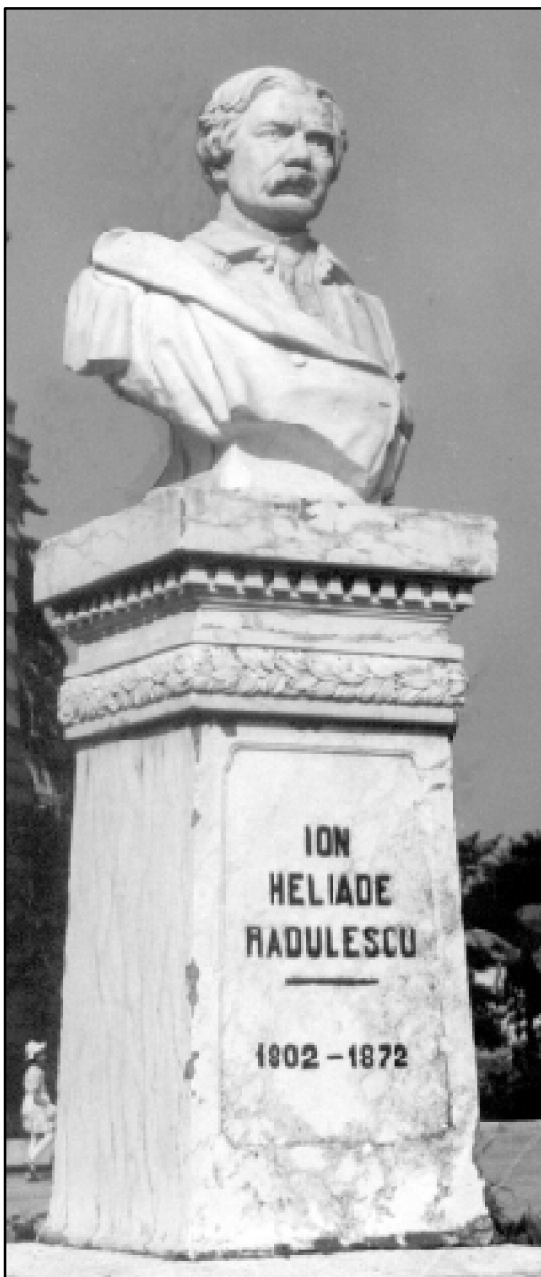

CURIER

BULETIN BIBLIOLOGIC

**BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
„Ion Heliade Rădulescu”
DÂMBOVIȚA**

*Eliad zidea din visuri și din basme seculare
Delta biblicelor sânte, profețiilor amare,
Adevăr scaldat în mite, sfînx pătrunsă de-nțeleș;
Munte cu capul de piatră de furtune detunată,
Stă și azi în fața lumii o enigmă nesplicată
Și vegheaz-o stîncă arsă dintre nouri de eres.*

Mihai Eminescu

ȚĂRGOVIȘTE

**An. VI - Nr. 2(11)
1999**

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
„Ion Heliade Rădulescu”
DÂMBOVIȚA
- buletin bibliologic -

TÂRGOVIȘTE - DECEMBRIE 1999

An VI - nr. 2 (11)

ISSN: 1223-9712

Colectivul de redacție:

Victor Petrescu (redactor șef), Florin Dragomir (secretar de redacție),
Serghe Paraschiva, Cornel Albuleț, Minodora Gulie

S U M A R

INEDIT

Carte și lectură 3
Dan Simonescu

TÂRGOVIȘTE - CONTINUITATE CULTURALĂ ÎN TIMP

Târgoviștea în orizontul geocivilizației europene la începutul epocii moderne 4
George Coandă

Influența limbii grecești asupra limbajului religios românesc5
Dr. Petre Gheorghe Bârlea

Cantacuzinii români7
Ștefan Ion Ghilimescu

Ienăchiță Văcărescu în misiune diplomatică 10
Victor Petrescu

DIN VIAȚA BIBLIOTECILOR

Activități de animație culturală 11
Florin Dragomir

Din activitatea „sălii de lectură” a Bibliotecii „Ion Heliade Rădulescu”	13
<i>Viiorica Iuan</i>	
O relevantă donație de documente	14
<i>Serghie Paraschiua</i>	
Tradiții ale lecturii publice în comuna Ulmi	14
<i>Letitia Neana Gută</i>	

DEMERS BIBLIOTECAR MODERN

Informație și putere	16
<i>Dr. Sultana Craia</i>	
Crearea unei pagini WEB pentru biblioteci	18
<i>Erich Agnes</i>	
Implementarea noilor tehnici de comunicație birotică în biblioteci	21
<i>Neana Faur</i>	

PERFEȚIONARE PROFESIONALĂ

Biblioteca publică și utilizatorii ei	23
<i>Victor Petrescu</i>	

PATRIMONIUM

Civilizația cărții românești	25
<i>Dr. Gheorghe Buluță</i>	
Identificări de persoane și locuri în opera literară a lui Ion Ciorănescu.....	28
<i>Mihai Gabriel Popescu</i>	
Din corespondența inedită a lui I. G. Vasiliu	30
<i>Iuliana Udrea</i>	
Asociația culturală „Târgoviștea”	32
<i>Pârvan Dobrin</i>	
Tradiția și actualitatea culturală a Cercului Militar Târgoviște	34
<i>Lt. col. Emil Petrescu</i>	

ACTIVITATE EDITORIALĂ TÂRGOVIȘTEANĂ

Editura Bibliotheca	35
<i>Cornel Albuluț</i>	

INDEX AL ARTICOLELOR APĂRUTE

ÎN „CURIER” NR. 1-10 (1994-1999)	36
<i>Loredana Spânu</i>	

INEDIT

Am redescoperit aceste file, uitate într-o carte din biblioteca prof. dr. docent Dan Simonescu (1902-1993), membru de onoare al Academiei Române. Considerăm că aceste însemnări merită să fie readuse în actualitate și publicate în interesul celor pentru care au fost scrise.

Gheorghe Buluță

Carte și lectură

Tineretul trebuie orientat nu numai în alegerea cărților (acestea sunt, ca „limbile” din fabula lui Esop, bune dar și rele), dar și asupra metodei de a citi. În învățământ, mai ales, este nevoie de o *lectură științifică, critică*, apreciată în note și observații scrise asupra cărora tinerii cititori să revină (este necesară revenirea). Ei trebuie să dezbată cu autorul lucrării lecturate, marginal sau în caiet, să-l aprobe, să-l combată, să-l laude; să-și revizuiască aprecierile mai târziu – pentru că aprecierile tinerilor, în mod firesc sunt mobile.

În general, optez pentru o *lectură* care să te delecteze, dar care să fie *capabilă de a te îmbogăți și emoțional și intelectual*. Citesc și eu, cu creionul și caietul de conspecte și observații alături, literatură de profil bibliologic, despre bibliografie, cu teoria și tehnica ei; organizarea bibliotecilor; evoluția civilizației umane oglindită în formă grafică și, nu în ultimul rând, despre tendințele moderne în informare și documentare. *Azi fluxul informațiilor este uriaș!* Abstractul, în documentarea modernă, orientează pe cititor, dar, în fond, îl trimite tot la cărți, ba chiar la mii de cărți, mai multe ca altădată. Întrebat, o dată de „Revista bibliotecilor”, dacă în viitor cartea își va menține rolul pe care l-a avut de-a lungul veacurilor, am susținut, și cred și acum, că rolul cărții nu poate lipsi pentru cercetătorul corect, care niciodată nu se va mulțumi cu documentarea secundară, ci va merge la sursa primară. Azi ponderea nu o mai are cartea cu sute de pagini, ci articolul de revistă scurt, esențial. Miile de abstracte transmise de „American Institute of Chemical Engineers” sunt adnotări referative de articole, iar nu de cărți.

Pentru a asigura fiecărui cititor cartea care să răspundă problemelor sale și fiecărei cărți meritorii cititorii săi, trebuie, înainte de toate, *biblioteci cu servicii bine organizate, pe baze foarte moderne*.

Dan Simonescu

Târgoviște
CONTINUITATE
CULTURALĂ ÎN TIMP

TÂRGOVIȘTEA ÎN ORIZONTUL GEOCIVILIZAȚIEI EUROPENE LA ÎNCEPUTUL EPOCII MODERNE

GEOCIVILIZAȚIA ca știință de frontieră între geopolitică și istoria culturii și civilizației ne oferă oportunitatea și capacitatea unei interpretări și analize judicioase, a unei mai eficiente maieutici a interferențelor și „jocurilor de interese” în spațiul numit noosferă (sfera spirituală a lumii – n.a.), determinându-l pe cercetător să apeleze în întreprinderea sa la o serioasă grilă noetică (studiul gândirii – n.a.).

Fiind un adept declarat al unei astfel de metode, pe care am aplicat-o în câteva cercetări cu bune rezultate, m-am gândit s-o utilizez și în cazul de față.

Este îndeobște cunoscut faptul că, dintr-un egocentrism, dublat de un narcisism patriotard, uneori ținând de o imagistică absurdă, multă vreme s-au privit contribuțiile spirituale ale Târgoviștei în Evul Mediu și, mai ales, spre finalul acestei epoci, ca fiind desprinse de o anumită mișcare europeană holistică (în totalitate continentală - n.a.).

Desigur, Târgoviștea are locul și rolul său bine definite în istoria și cultura românilor, în acest sens fiind unul dintre marile mituri naționale. Dar cum nu mi-am propus să lovesc într-un astfel de mit, atâta vreme cât românii au nevoie de el ca motivare a existenței lor în lume, am zis că este mult mai bine să investigăm în ce context de geocivilizație a ajuns să-și adjuce un astfel de statut.

Este de remarcat și de știut, totodată, că ascensiunea – și istorică și culturală - s-a desfășurat în plină epocă a Renașterii europene. Devenind capitală a Țării Românești la sfârșitul veacului al XIV-lea, orașul intră pe un trend european de interferențe politico-spirituale căpătând chiar ipostaza unei veritabile „plăci turnante”.

Este de amintit aici, încercarea, din urmă cu mai bine de un deceniu, a profesorului Dan Zamfirescu și a câtorva emuli, de a crea o școală protocronică și sincronică din dorința de a releva, sub semnul unui pardonabil patriotism cultural, vechimea unor fapte de spiritualitate românească în racord cu Europa, doar că exagerările i-au denaturat ușor sensul, atâta vreme cât se dorea ca unele opere să fie considerate drept unicat cu valoare arhetipală. Or, dacă dorim o sincronie, mai degrabă ea poate fi surprinsă în diacronismul și alteritățile sale într-un orizont de exprimare al interferențelor și interconștientărilor de geocivilizație. Căci,

referindu-ne fie și numai la Târgoviște, ea va fi suportat, o dată, influența culturii sud-slave ortodoxe, ceea ce pentru un spațiu de neolatinitate a însemnat, pentru câteva secole bune, în Evul Mediu, după cum afirmă și Nicolae Cartoian, un impediment dramatic, iar, altă dată, spre sfârșitul istoriei medii, va fi suportat, dar în sens benefic, adierile Renașterii occidentale, la vremea domniilor unor Petru Cercel, Mihai Viteazul, Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu.

Este drept că Radu cel Mare va fi introdus tiparul în cetatea domniei lui, la Mănăstirea Dealu, în 1508, de unde Macarie călugărul cetinian va fi scos în lume prima carte imprimată în tehnica lui Gutenberg, dar este o carte liturgică slavonească. De altfel, fie chiar și în acest fapt, unde este elementul spectacular protocronic? Nici unde. Este doar un act de integrare a Târgoviștei și a spațiului românesc în Europa tipografică. Eram încă sub obrocul culturii bisericești slave. Abia în timpul lui Petru Cercel (1583-1585) și sub fratele său, Mihai Viteazul (1593-1601), dar mai ales sub Matei Basarab (1632-1654) și Constantin Brâncoveanu (1688-1714) se va resimți, prin intermediul curților lor cărturărești, adevărate academii voievodale, palpitul Renașterii – târziu, e drept, dar tot a fost bine -, neolatinitatea neamului eliberându-se treptat de servituțile impuse de cultura bisericească sud-slavă. Este un moment de trezire într-un peisaj geopolitic european dominat de jocurile politico-militare ale unor puteri care, în Europa Centrală, se ciocnesc pe Carpați. Este o luptă acerbă pentru sferile de influență, dublată și de un conflict cultural religios între creștinism și islam, dar marcată și de dispute dihotomice din lăuntru creștinismului însuși. A existat o fobie spirituală religioasă dar pe care românii au știut s-o eludeze cu inteligență, astfel că la începutul veacului al XVIII-lea Târgoviștea era acel oraș românesc, capitală încă, unde, apropo de geocivilizație, cultura slavă și infuziile de cultură renescentistă fuseseră trecute printr-o decantare îndelungă, rămânând esențele, reunite într-un *spiritus loci* original și european totodată. A fost să fie mai târziu, dar ar fi fost nefast să nu se fi produs niciodată. Și tot astfel se explică acea surprinzătoare originalitate a unei civilizații făurite de un popor care prin origine aparține lumii traco-dace, prin limbă și spiritualitate lumii latine, prin credință, lumii ortodoxe, și care, filtrând printr-o lungă experiență culturală și religioasă influențele bizantino-slave, și-a construit o statură existențial-istorică europeană unică și inconfundabilă. A regreta că nu aparținem, cultic, catolicismului, este o chestiune de oportunism. A regreta că suntem integrați ortodoxiei este, de asemenea, inutil. Suntem ceea ce suntem într-un loc hărăzit de destin și de Dumnezeu.

În acest demers am încercat nu să spulber un mit protocronic, ci să-l așez într-o altă lumină, apelând la „cheile de cod” ale acestei noi științe care se impune la acest sfârșit și început de mileniu – GEOCIVILIZAȚIA.

George Coandă,
membru al Academiei Româno-
Americane de Arte și Științe

INFLUENȚA LIMBII GRECEȘTI ASUPRA LIMBAJULUI RELIGIOS ROMÂNESC

0. Tipăriturile târgoviștene oferă surse inepuizabile pentru studierea istoriei limbii române. Vom aborda, în cele ce urmează, un aspect particular al acesteia, și anume limbajul religios, care, prin implicațiile sale spirituale, reflectă foarte bine direcțiile principale ale evoluției limbii noastre. Am folosit ca material de analiză câteva tipărituri coresiene: *Psaltirea românească* (1570), *Liturgierul românesc* (1570), *Carte ce se chiamă Evanghelia cu învățătură* (1581). Pentru filiații, variante și datări ale fenomenelor, am folosit tipăriturile din epocă, înregistrate de Dan Simonescu și Victor Petrescu, în *Târgoviște, vechi centru tipografic românesc*, 1972.

1. Dintre limbile romanice, româna și unele dialecte italiene meridionale (abruzzez, pugliez, calabrez, sicilian, sard) au avut contacte mai strânse cu limba greacă, datorită rolului deosebit de important pe care aceasta l-a avut în Peninsula Balcanică¹.

În Imperiul Roman de Răsărit, unde grecii constituiau un focar cultural cu mare putere de iradiere, influența limbii lor a fost hotărâtoare. În epoca lui Justinian (527-565) și mai ales din sec. al VII-lea, când greaca a devenit limba oficială a Imperiului Bizantin, intensitatea pătrunderii elementelor grecești în alte limbi a crescut foarte mult².

În limba română se pot identifica cel puțin trei straturi de elemente lexicale grecești:

a) **Cuvinte vechi grecești** - care sunt, de fapt, *elenisme latinești*, adică termeni grecești pătrunși în latina dunăreană (sec. I - VI p. Chr.);

b) **Împrumuturile din epoca bizantină**, adică împrumuturi *medio-grecești*, consemnate pentru o perioadă lungă (sec. VII-XV);

c) **Elenismele neogrecești** - care se împart, la rândul lor, în două straturi:

- cuvinte din epoca antefanariotă în Principate (sec. XVI-XVII);

- cuvinte din epoca fanariotă (1781-1821).

2. Din cauza acestor suprapuneri lingvistice, este destul de greu, uneori, să se stabilească perioadă pătrunderii unor anumite cuvinte grecești în limba română. De obicei, se apelează la criterii extralingvistice (istorice, socio-culturale)³ și lingvistice, în primul rând, la criteriul fonetic. De exemplu, dacă **i** (ipsilon) grecesc se regăsește în cuvintele românești sub forma lui **u**, înseamnă că respectivele cuvinte au intrat mai devreme în română: *martur, mustață, papură, stup* ș.a. Dacă a fost tratat ca **i** în română, atunci cuvintele

care conțin sunetul respectiv au intrat mai târziu în română: *chimen, mistrie* ș.a.

În privința repartiției pe dialecte și graiuri, tratatele de specialitate subliniază prezența mai numeroasă a elementului grecesc în dialectul aromân, care s-a aflat în contact direct cu greaca. În dialectul daco-român, cuvintele de origine grecească sunt mai frecvente în graiul muntenesc și ceva mai puține, în cel moldovenesc. În dialectul meglendoromân există, de asemenea, puține cuvinte grecești, iar în dialectul istro-român este atestat un singur exemplu: *frică*.

2.1. Elenismele latinești

Din numărul mare de cuvinte pe care greaca le-a împrumutat latinei pentru noțiuni din toate sferile de activitate, (v. I.L.R., I, p. 42-62), unele s-au menținut de-a lungul timpului și în limbile neolatine. Specialiștii împart aceste moșteniri în două categorii:

2.1.1. **Elenisme latine panromanice**, adică răspândite pe întregul teritoriu romanic și păstrate și astăzi în limbile romanice moderne (Fl. Dimitrescu, V. Pamfil, I.L.R., 85, p. 104). Din cele 408 cuvinte panromanice de origine greco-latină inventariate de I. Fischer: în I.L.R. I. L.L., p. 49, în română se regăsesc 42 de cuvinte, dintre care unele țin de viața bisericească în esența ei, iar altele se încadrează în sfera mai largă a credințelor, a vieții spirituale:

- *biserică*
- *blestema*
- *boteza*
- *carte* (cf. și infl. slavă, calc lingvistic)
- *creștin*
- *drac*
- *înger*
- *farmec* (Mihăescu, *Infl. gr.*, p. 185)

Fonetismul acestor cuvinte dovedește că „ele sunt, de fapt, cuvinte moștenite din latină” (Fl. Dumitrescu, 104), după cum indică și majoritatea dicționarelor, cu privire la originea etimologică a acestor termeni. Ceea ce se subliniază este faptul că vechimea lor este dovedită de prezența atât în daco-română, cât și în graiurile din sudul Dunării.

Corect ar fi însă să se dea toate cele trei etape principale: greacă - latină - română, pentru *toate cuvintele* care ne interesează aici.

2.1.2. **Elenismele prezente numai în latina dunăreană**.

Mai puține decât cele panromanice, elenismele pătrunse numai în latina orientală se datorează contactului direct al populației din această parte a Imperiului Roman cu lumea greacă, mai intens aici, dar nu

suficient de puternic pentru a influența în mod hotărâtor formarea unei limbi. În română sunt cunoscute numai yreo câteva cuvinte (mai precis, opt cuvinte) . Nici unul nu face parte din termenii exclusiv bisericești, ci sunt termeni uzuali utilizați relativ frecvent în textele biblice: *frică, mic, proaspăt, trunchi, stup, stur, trufă*.

Așadar, în epoca veche, influența limbii grecești asupra limbii române a fost relativ redusă, dar, oricum, mai importantă decât în alte limbi romanice. Dintre domeniile de activitate care au beneficiat de pe urma acestei influențe, viața bisericească este cea mai clar delimitată .

2.2. Împrumuturile din epoca bizantină (sec. VII-XV)

Elenizarea Peninsulei Balcanice, prin răspândirea civilizației grecești, a început în secolul al VI-lea. În secolul al VII-lea, când limba greacă devine limbă oficială a Imperiului Roman de Răsărit (N. Bănescu, *Bizanțul și romanitatea de la Dunărea de jos*, București, 1918; A. Elian, *Les rapports bizantino-roumains. Phases principales et traits caractéristique*, in *Byzantinoslavica*, Praga, XIX, 1958, p. 212-215; N. Iorga, *Formes byzantines et réalités balkaniques*, Paris, 1922; V. Bogrea, *Urme bizantine în românește*, în *Omagiu lui N. Iorga*, Craiova, 1921, p. 51-63; V. Arvinte, *Infl. grk.*, p. 20).

Împrumuturile lexicale grecești în limba română s-au realizat în această lungă perioadă atât *pe cale directă*, prin relații politice și culturale, prin folosirea limbii grecești în activitatea administrativă, în școală, în biserică, precum și *pe cale indirectă*, prin mijlocirea slavei meridionale.

2.2.1. **Influența bizantină directă** este tratată de specialiști după criteriul cronologic, dar și după criteriul modalităților de acțiune, având în vedere condițiile istorice de manifestare a relațiilor dintre cele două tipuri de cultură.

În secolul al XI-lea împrumuturile au fost determinate de vecinătatea directă a populației romanice dunărene cu Imperiul Bizantin, care-și întinsese hotarul până la Dunăre, astfel încât între 1018 și 1185 relațiile au fost foarte strânse. În plus, o parte a teritoriului românesc, Dobrogea, a intrat sub stăpânire directă a Imperiului Bizantin, timp de aproape două sute de ani, între 972 și 1185.

Din această perioadă au rămas în română toponime legate de activitatea flotei comerciale a Imperiului Bizantin de-a lungul Dunării (*Constanța, Mangalia, Sulina, Giurgiu, Calafat, Maglavit*) și cuvinte de uz general, identificate în graiurile din nordul Dunării. Reținându-le pe cele care apar în textele religioase, putem aminti: *agonisi, arvună, cort, folos, flamură, prisos, stol, urgisi* (v. și *mătase, mânia, urgie*, care apar în DEX cu etimon latin, dar explicate de Mihăescu, *Infl. gr.*,

p. 27 și urm., prin greaca bizantină). Circulația largă a unora, ca *agonisi*, *folios*, *prisos*, în limba română este dovedită de numeroasele derivate formate pe teren românesc: *agoniseală*, *agonisire*, *agonisit*, *agonisitor*.

2.2.2. *Influența bizantină indirectă*, prin mijlocirea slavilor sudici, mai ales a bulgarilor, s-a manifestat după constituirea statelor slave de sud, până în secolul al XII-lea.

Considerate de unii lingviști drept împrumuturi slave (din punct de vedere al limbii române), acestea vizează, ca arie tematică, *viața religioasă și culturală*.

Sec. al XII-lea. Intră aici cuvinte de uz general, folosite și în textele religioase: *argat*, *busuioc*, *cămilă*, *cămin*, *comoară*, *corabie*, *crin*, *dafin*, *desagi*, *drum*, *hârtie*, *humă*, *livadă* (la care Mihăescu adaugă o serie de cuvinte încadrate de DEX la neogreacă: *călimară*, *condei*, *feliu*, *ieftin*, *pedepsi*, *pricipsi*, *sosi*, *strachină*, *vlăstar*, cf. *Infl. gr.*, p. 127, 186). Dar mai ales intră în această categorie **termeni propriu-zis eclesiastici**, vizând organizarea ierarhiei și serviciului religios etc.: *acatist*, *aghiasmă*, *aleluia*, *amin*, *amvon*, *anafură*, *apostol*, *arhanghel*, *arhiepiscop*, *azimă*, *canon*, *călugăr*, *candelă*, *chilie*, *dascăl*, *diac*, *diacon*, *iad*, *icoană*, *idol*, *liturghie*, *mănăstire*, *patriarh*, *popă*, *potir*, *psalm*, *psaltire*, *triod* etc. Majoritatea acestor cuvinte sunt întâlnite și în alte limbi balcanice, ca albaneză, bulgară, sârbocroată. Slavii meridionali au purtat unele din aceste cuvinte chiar mai departe, dovadă fiind urmele din maghiară sau din limbile slave de răsărit. Acest lucru a fost posibil prin textele religioase care au circulat în țările române și peste tot în zonă, în sec. IX – XI. Numai câteva au devenit populare (Fl. Dumitrescu, 106), majoritatea rămânând elemente cărturărești.

Specialiștii nu exclud posibilitatea ca unii dintre acești termeni și dintre cei pătrunși în secolele următoare (XIII-XIV) să se fi datorat contactului direct cu bizantinii și nu intermediarii limbii slave de sud.

2.2.3. *O nouă etapă a împrumuturilor bizantino-slave se consemnează în secolele XIII-XIV*. Pătrunderea unor cuvinte grecești în limba română se datorează acum organizării eclesiastice după modelul bizantin-slav și circulația textelor și documentelor slave. Mihăescu identifică 47 de cuvinte din această epocă, dintre care 11 au devenit populare: *afurisi*, *arhiereu*, *arhimandrit*, *cădelniță*, *ctitor*, *eretic*, *făclie*, *har*, *hărăzi*, *mărturisi*, *paraclis*, *pizmă*, *protopop*, *raclă*, *schit*, *scorie*, *sihastru*, *surlă*, *zâzanie* (*Infl. gr.*, 187).

2.2.4. *Ultima etapă a pătrunderilor unor elemente bizantine în limba română*, prin filieră slavă este cea din sec. al XV-lea. Sunt consemnați 55 termeni din

domeniile organizării statului, cancelarie, navigație, horticultură, monede, mărfuri diverse (H. Mihăescu, 187). Unii dintre aceștia apar relativ frecvent și în textele religioase din epocă și de mai târziu: *despot*, *diac*, *grămătic*, *catastih*, *hrisov*, *trandafir*, *cupă*, *stihie*, *zugrav* etc.

În general, după aprecierile celui mai avizat specialist în domeniu, împrumuturile bizantine din secolele VII-XV totalizează 278 cuvinte, dintre care 22 sunt datorate contactului direct, 254 intermediarului slav sudic și 2 intermedierii lor în limba română sunt sintetizate astfel de H. Mihăescu (*Infl. gr.*, 188):

- prin slavi – până în secolul al X-lea.
- direct - între secolele X – XII.
- parțial – prin slavi, în domeniul organizării sociale și a comerțului - în secolele XIII – XIV.
- prin slavi, în domeniul organizării statale și religioase - în secolele XIII – XV.

Fiind vorba despre o influență culturală, ea s-a impregnat în limbajul de specialitate privind societatea feudală românească, dar mai puțin în limba populară românească.

2.3. Elenismele neogrecești

Condiții istorico-sociale

În secolele XV – XVI, dar mai ales în secolul al XVIII-lea, după căderea Constantinopolului (1453) și în condițiile consolidării stăpânirii turcești, numeroși greci emigrează în țările române, unde ajung să dețină, destul de repede, poziții importante în viața socială, economică și politică. Încă din secolul al XVII-lea, cele mai vestite școli erau cele grecești (Iași, 1660; București, 1689, sub Constantin Brâncoveanu), iar în secolul al XVIII-lea, limba de cultură a clasei dominante devine limba greacă.

În mod firesc, aceste contacte au ca efect pătrunderea unui număr de cuvinte grecești în limba română.

Mai puține sunt cele din *perioada antefanariotă* (sec. XV – XVII).

În schimb în *epoca fanariotă* (1711-1821), pe fondul schimbărilor economice, sociale, politice, administrative și culturale, se consemnează cel mai masiv val de elemente grecești pătrunse în limba română. L. Gáldi, în studiul său, *Les mots d'origine néogrecque en roumain à l'époque des phanariotes*, Budapest, 1939, inventariază peste 1200 de asemenea cuvinte în textele scrise românești. Dar această pătrundere masivă nu a influențat prea mult structura lexicului românesc. Ele seoseau într-un moment în care influența occidentală (franceză, italiană, latină savantă) era deja mai importantă, prin faptul că aducea o civilizație nouă, în comparație cu formele de cultură și civilizație reprezentată de limba

greacă (Mihăescu, *Infl. gr.*, 182), dar și prin faptul că româna avea o structură fonomorfologică înrudită. Dintre cuvintele citate de Gáldi (p. 86), numai 100 – 150 au rămas mai frecvente în limba română actuală, majoritatea termeni uzuali, foarte puțini fiind (și) bisericești: *ananghie*, *catadixi*, *categoria*, *dichisi*, *epitrop*, *economisi*, *ifos*, *ison*, *logos*, *misit*, *moieimă*, *orfan*, *sindrofie* etc. Cele mai multe cuvinte din această etapă sunt specifice graiurilor din Muntenia și Moldova.

În procesul formării cuvintelor, s-a moștenit sufixul verbal – *isi(-esi)*: *sclivisi*, *dichisi* etc.

3. În **concluzie**, influența grecească este una dintre cele mai importante în evoluția limbii române, prin durata în timp a manifestării sale (în etape succesive) și prin domeniile de activitate în care s-a manifestat. Această influență este mai puțin sesizabilă în structura morfosintactică și mai mult în lexic. În câteva etape importante din istoria limbii române, influența grecească a contribuit la *îmbogățirea* și la *modernizarea vocabularului românesc*, respectiv, la conectarea culturii românești la marile curente spirituale ale Occidentului și Orientului.

Din secolul al XVIII-lea, influența grecească scade numeric, atât ca proporție în structura generală a vocabularului românesc, cât și ca putere de circulație în favoarea împrumuturilor latino-romane, mai potrivite cu structura romanică a limbii române contemporane. Astfel, în limba română contemporană au rămas efectiv mult mai puține cuvinte grecești decât au fost folosite în epocile mai vechi. După calculele făcute de D. Macrea (*Probleme de lingvistică română*, București, 1961, p. 31), pe baza DLRM, există 579 împrumuturi din greacă și 593 cuvinte cu rădăcină sau afix de origine grecească, dar derivate pe teren românesc, reprezentând, în total, 2,37% din lexicul modern românesc. În fondul principal lexical al limbii române contemporane există, după calculele efectuate de Al. Graur (*Tendențele actuale ale limbii române*, București, 1959, p. 277), numai 18 cuvinte grecești, majoritatea fiind verbe (*pedepsi*, *sosi*, *ursi*, *vopsi*) și substantive (*folos*, *frică*, *pat*, *patimă*, *pipper*, *prisos*, *zahăr*), plus câteva adjective (*proaspăt*, *sigur*) etc.

Limba greacă a contribuit decisiv la formarea neologismelor de circulație internațională care au îmbogățit și au modernizat vocabularul limbii române (*telefon*, *filosofie* etc.). Specific limbii române este însă stralul grecesc mai vechi al cuvintelor care formează limbajul bisericesc. Acestea sunt importante ca număr (cca. 50% din terminologia religioasă a serviciului religios, ierarhiei, administrației, terminologiei biblice, obiecte de cult etc.) ca putere de circulație, precum

și ca vechime. Înfruntând secolele, rezistând tuturor evenimentelor istorice, tuturor transformărilor spirituale și celor materiale, marchează una dintre componentele definitorii ale spiritualității românești.

NOTE

1. În antichitate, Peninsula Balcanică era împărțită în două zone de influență: a) provinciile romanizate din bazinul dunărean, până în Munții Balcani și Marea Neagră, erau dominate de *civilizația romană*; b) provinciile din sudul Peninsulei Balcanice erau dominate de *civilizația greacă* (C. Jirecek, *Die Romanen in den Stäten Dalmatens während des Mittelalters*, I-III, Viena, 1901-1903).

2. Ch. Diehl, *Les grandes problèmes de l'histoire byzantine*, Paris, 1943; cf. și trad. rom. Ch. Diehl, *Figuri bizantine*, Vol. I: *Marile probleme ale istoriei bizantine*, București, 1969.

3. V. Arvinte, *Influența greacă asupra limbii române (pe baza ALR). Împrumuturi directe din greaca bizantină*, în *Analele Științifice ale Universității „Al. I. Cuza” Iași*, XII, 1966, 1, p. 1-27.

4. Al. Rosetti, *Istoria limbii române*, p. 231-233; *Istoria limbii române*, II, p. 366; H. Mihăescu,

Influența greacă, p. 46-65.

5. Prezența acestor elemente vechi grecești în structura vocabularului românesc a fost studiată intens în ultima sută de ani. Astfel, C. Dicuțescu, *Elemente vechi grecești în limba română* în: *DR*, IV, 1924, p. 1-20, stabilește o listă de 154 de cuvinte considerate elemente vechi grecești. În realitate, autorul a inclus aici și împrumuturi latinești și împrumuturi ulterioare, aparținând epocii bizantine (Fl. Dimitrescu, 1985, p. 105). G. Giuglea, *Crâmpoie de limbă și viață străveche românească*, *DR*, III (1922-1923), p. 582-620 și *Elemente vechi grecești în limba română*, *DR*, X, 1943, p. 404-462. Ambii autori arată că elementele grecești au fost introduse atât prin coloniștii de limbă greacă aduși în Dacia de romani, „cât și prin iradiațiuni culturale din sudul grecesc”, în perioada care a urmat stăpânirii romane.

Alți autori, ca Th. Capidan, dovedesc că, în pofida strălucirii culturii elenice, influența asupra limbilor din Balcani n-a fost prea mare (*Romanitatea balcanică*, București, 1936, p. 31, Cf. și R. Sandfeld, *Linguistique balkanique*, Paris, 1930, p. 30-31).

În privința românei, aceasta a preluat mai puțini termeni prin contact direct și mai mulți prin intermediul latinei (H. Mihăescu, *Influența limbii*

grecești asupra limbajului românesc, p. 185). Ele sunt importante pentru istoria limbii noastre și în calitate de criteriu de departajare a românei de albaneză. Mai puternic influențată de greacă și diferit influențată în comparație cu româna, albaneza s-a separat de română în această epocă (Rosetti, *l.l.R.*, p. 230, Cf. și SCL, IX, 1958, p. 306).

6. Al. Graur, *Studii de lingvistică generală*, București, 1960, p. 67-77; Idem, *Tendențele...*, p. 275, 277; I. Pătruț, *Studii...*, p. 246-259.

7. Este vorba despre cuvintele *bumbac* și *căpitan*. În privința unora dintre cuvintele inventariate de H. Mihăescu, DEX propune alte etimologii. O contribuție importantă la studiul acestui segment lexical românesc o aduce G. Murnu, *Studii asupra elementului grec antefanariot în limba română*, București, 1894 (aproape 200 cuvinte).

Conf. dr.

Petre Gheorghe Bârlea
Universitatea „Valahia” Târgoviște

Cantacuzinii Români...

Fără excepție, marile dicționare de personalități politice definesc **Cantacuzinii** ca familia din aristocrația bizantină care a dat împărați ai Bizanțului, despoți ai Mistrei și domni în Principatele Române.

Datorită multelor idiosincrasii și prejudecăți naționaliste ale vremurilor, ca și atâtor dificultăți de informare, greu surmontabile, deși cunoscută unor istorici ai Evului Mediu – și în special lui Nicolae Iorga - legătura de sânge dintre ramura domnitorilor cantacuzini din Principate, împărații bizantini și despoții Moreei peloponeziace a fost puțin subliniată și încă și mai puțin pusă în evidență. Fără pretenția de a epuiza subiectul și de a fi în posesia adevărului absolut, voi încerca să subliniez și să sintetizez în cele ce urmează informația, încă lacunară și azi, cu privire la unii dintre cantacuzinii care s-au ilustrat în istoria Principatelor Române.

Astfel, primul cantacuzin pomenit de cronici în Țara Românească este Constandin; boier de mare audiență și influență în sfatul țării; ajunge în vremea lui Matei Basarab, prin merite personale, la rangul de postelnic și se căsătorește cu domnița Elina, fata fostului domnitor Radu Șerban Basarab. Postelnicul și-a găsit de tânăr refugiu în Țara Românească, împreună cu frații săi, Toma și Iordache, stabiliți, ulterior, în Moldova, după ce au fost nevoiți să vândă și să împartă între ei toată averea tatălui lor de la Țarigrad (Constantinopol), în urma uciderii acestuia, surghiunului, și persecuției la care

familia a fost supusă de către sultanul Selim I (1512-1520) și de către urmașul său, Suleiman. Constandin/Constantin Cantacuzino s-a stabilit în Muntenia așadar, determinat de persecuțiile teribile la care erau supuși creștinii în genere în fostul Imperiu Bizantin, la un secol chiar de la căderea Constantinopolului (29 mai 1453), și mai ales sfetnicii din anturajul ultimului împărat bizantin, printre care, la loc de cinste, s-a prenumărat și Ioan Cantacuzino stratopedarhul (conducătorul taberei militare a Constantinopolului) – un apropiat al Împăratului Constantin – ca și protostratorul Dimitrie Cantacuzino (cel care împreună cu învățatul Xenachis va recurge, mai târziu, la o stratagemă, inventând și probând cu martori dreptul unei părți a bisericilor ortodoxe din Constantinopol de a-și păstra religia, privilegiu acordat, chipurile, de însuși Mehmet al II-lea Cuceritorul (vezi și Dimitrie Cantemir, *Istoria Imperiului Otoman*). Este de notorietate în istorie faptul că sultanul Selim I, un fanatic islamist, considera că toți creștinii din Imperiu trebuiau aduși la mahomedanism iar bisericile lor transformate în geamii.

Prin acest Constantin Postelnicul, neîndoielnic, - o afirmă și Nicolae Cartoian, de altfel, specialist eminent al genealogiei și istoriei acestei familii – Cantacuzinii români se trag direct din spița împăraților bizantini așaziși de planul al doilea, al cărui prim exponent este împăratul Ioan Cantacuzino al VI-lea (1344-1355), sfetnic apropiat o vreme al despotului Andronic al III-lea al

Constantinopolului. Ioan Cantacuzino este cel care, în 1341, a provocat războiul civil cu regenții care conduceau țara în numele împăratului nevârstnic Ioan al V-lea și care, profitând de împrejurare, s-a înscăunat împărat; mai apoi a devenit socrul împăratului Ioan al V-lea care, deși a pierdut tronul de trei ori, uzurpat de socrul său, de fiul său și de un nepot (!), a domnit nu mai puțin de 50 de ani. Din stirpea împărătească de planul al doilea așadar, urmașă a lui Ioan Cantacuzino al VI-lea, care a dat și despoții bizantini ai Moreei (Peloponezului), Elena Cantacuzena, soția împăratului David al Trapezuntului (ultima capitală a Bizanțului, căzută în mâna turcilor în 1461) își îngropa cu „mâna sa”, cum zice cronicarul, șase copii și soțul, uciși din porunca sultanului în 1463. Singurul copil, scăpat ca prin minune, George, avea în 1463 doar trei ani, scrie istoricul englez Steeven Ruciman în *The Fall of Constantinople*. „Acesta a crescut la început în legea musulmană, dar, mai târziu, a fugit la sora sa în Georgia, s-a făcut din nou creștin, s-a căsătorit și a avut copii”.

Tatăl postelnicului Constantin Cantacuzino, urmaș direct pe linia George Cantacuzino din împăratul Ioan Cantacuzino al VI-lea, a fost unul dintre creștinii care nu numai că nu și-au renegat credința, dar care, spre deosebire de un Mihail Cantacuzino Șeitanoglu (*dracul*, în turcă), profitor versat al noii puteri, încât ajunsese, cum spune la cronică, de numea la sfârșitul secolului al XV-lea domnitori în Țările Române, păstrându-se departe de anturajul sultanului, a fost considerat până la urmă uzurpator și ucis, o parte a familiei alungată și nevoită să se refugieze în Creta ori aiurea...

Ajuns la această încheiere, trebuie spus că, de-a lungul timpului, s-au exprimat și îndoieli privitoare la filiația directă a domnitorilor cantacuzini români din împărăția Bizanțului. Mai aproape de noi, e de luat în seamă opinia bizantinologului Donald M. Nicol, combătută indirect cu argumente solide de genealogistul de mare reputație Ioan C. Filitti, sau de către Petre Șt. Năsturel în articolul „De la Cantacuzinii Bizanțului la Cantacuzinii Turcocrăției și ai Țărilor Române”, în *Arhiva genealogică*, 1-2/1994, pag. 171-175. Personal împărtășim un punct de vedere istoric, exprimat și susținut cu tărie de reprezentanții cei mai de seamă ai acestei celebre familii de mari cărturari umaniști!

Din căsătoria postelnicului Constantin Cantacuzino cu doamna Elina, fata domnitorului Radu Șerban Basarab, s-au născut șase băieți și, după unele contribuții genealogice, cinci fete. *Matei Cantacuzino*, boier cu vădite înclinații artistice, ctitor al Mănăstirii Sinaia, e pomenit de cronici însoțind-o în pelerinaj la Sfântul Mormânt pe mama sa, domnița Elina, după moartea postelnicului ucis din porunca domnitorului Grigore Ghica, în urma uneltirilor partidei boierilor Băleni. Se știe astăzi că era foarte respectat la curtea nepotului său, domnitorul Constantin Brâncoveanu. Despre *Drăghici Cantacuzino*, al doilea fiu al postelnicului, în *Letopiseșul cantacuzinesc* se scrie că a fost omorât de către aceeași

dușmani ai familiei, boierii Băleni; în schimb, în *Cronica Bălenilor* se afirmă că ar fi murit de ciură. Cel de al treilea băiat născut în familia postelnicului este *Constantin Cantacuzino* (Stolnicul), cel care a fost sfetnicul și inspiratorul politicii a cel puțin trei domni: a fratelui său, Șerban Cantacuzino, a nepotului său, Constantin Brâncoveanu și a fiului său, Ștefan Cantacuzino. Constantin Cantacuzino Stolnicul, una dintre cele mai fascinante personalități ale Evului Mediu românesc, s-a născut în 1650, iar primele cunoștințe de scriere și citire le-a dobândit la Târgoviște în celebra *Schola greca e latina* care funcționa aici pe vremea lui Matei Basarab. Datorită prigoanei la care a fost supusă familia sa, după moartea tragică a postelnicului, Constantin va studia la Constantinopol și Padova, devenind unul dintre cei mai învățați și mai respectați cărturari ai vremii. Mărturie stă în acest sens și celebra sa bibliotecă adăpostită în conacul de la Mărgineni (azi, I. L. Caragiale), cuprinzând peste 400 de manuscrise și cărți rare, multe dintre ele păstrându-se și astăzi în fondul Bibliotecii Academiei Române.

De la Constantin Cantacuzino Stolnicul ne-a rămas o celebră hartă a Valachiei, prima de acest fel pentru ținutul muntenesc, cunoscută și în Occident și o foarte interesantă *Istorie a Țării Românești*. Constantin Cantacuzino Stolnicul a murit împreună cu fiul său, domnitorul Ștefan Cantacuzino, ucis la Constantinopol de Gin Ali pașa, călăul și al lui Constantin Brâncoveanu și al celor patru fii ai săi. Vel spătarul *Mihail Cantacuzino*, ucis împreună cu fratele său, Constantin Stolnicul și nepotul său, domnitorul Ștefan Cantacuzino, s-a ilustrat ca istoric; de la el rămânându-ne o *Genealogie a Cantacuzinilor* și o *Istorie a Țării Românești* care reflectă cu lux de amănunte domnia fratelui său, Șerban Cantacuzino. Mihail Cantacuzino este și ctitorul celebrei *Școlii românești de la Colțea*, organizată după modelul Școlilor similare românești de la Târgoviște și Câmpulung. *Toma Spătarul*, al patrulea copil al lui Constantin Cantacuzino Postelnicul este cel care, trecând în lupta de la Stăniilești de partea rușilor, grăbește mazilirea și moartea lui Constantin Brâncoveanu, ca și accesul la tron, de ce să nu o spunem?, a nepotului său, Ștefan Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino Basarab, primul domnitor muntean dintre cantacuzini, a domnit între anii 1678-1688. Grație căsătoriei tatălui său, postelnicul, cu doamna Elina, fiică de Basarabi, el a putut fi adus la domnie în virtutea dreptului ereditar, întărit, de altfel, prin adoptarea în coroană a numelui Basarabilor. Șerban Cantacuzino s-a ilustrat îndeosebi ca protector al culturii, fiind ctitorul Academiei de la Sfântul Sava din București; pe vremea lui s-a tradus pentru prima oară integral în românește *Biblia (BIBLIA de la București a lui Șerban Cantacuzino)*. A zidit mănăstirea de la Cotroceni, a înființat două tipografii, a Episcopiei Buzăului și a Mitropoliei din București. Organizându-și după principii moderne armata, care număra nu mai puțin de patruzeci

de mii de oameni și 38 de tunuri, Șerban Cantacuzino ambiționa să reîntemeieze Imperiul Bizanțului, când a murit pe neașteptate, probabil otrăvit!

Dintre fetele lui Constantin Cantacuzino Postelnicul cea mai cunoscută este desigur Stanca Cantacuzino, căsătorită cu Papa Brâncoveanu – mama viitorului domn *Constantin Basarab Brâncoveanu* (1688-1714). După moartea marelui voievod, caracterizat ca și înaintașul său prin nenumărate fapte de cultură, la tron a urmat *Ștefan Cantacuzino* (1714-1716), fiul Stolnicului Constantin Cantacuzino, mort împreună cu tatăl său, urmând într-un fel destinul unchiului său, ucis cu toții de năprasnicul Gin Ali pașa. Domnia lui Ștefan Cantacuzino este consfințită în istorie ca ultima domnie pământeană, după care au urmat așazisele domnii fanariote.

Fii lui Ștefan Cantacuzino, Gheorghe Cantacuzino, Iordache Cantacuzino – „Beizadea” – și Drăghici Cantacuzino, deși puternic sprijiniți de boierii munteni, care doreau reinstaurarea domniilor pământene, n-au mai ajuns niciodată la domnie! De altfel, prin căsătoria fiicei biv vel spătarului Radu Cantacuzino, fiul stolnicului Constantin Cantacuzino cu un Constantin Mavrocordat, împăcarea celor două familii a fost consfințită și cearta cu „fanarioții” încheiată. Asemenea „politice” erau de altminteri obișnuite în acele vremi; în 1688, prin căsătoria domniței Smaragda, fiica domnitorului Șerban Cantacuzino, cu boierul Grigore Băleanu se stinge și vechiul conflict dintre cele două familii, „zăzanie” ce dura de pe vremea morții prin sugrumare în Biserica din Snagov a Postelnicului Constantin Cantacuzino.

Șeitâneștii (drăculeștii), cum îi porecliseră boierii Băleni pe Cantacuzini, pe care-i considerau urmași direcți ai lui Mihail Cantacuzino Șeitanoglu, nu s-au ilustrat mai puțin în viața politică a Moldovei. Este cunoscut faptul că *mama lui Ioan Neculce* era fiica lui Iordache Cantacuzino Stolnicul, fiul lui Iordache Cantacuzino Vistiernicul, frate așadar al lui Constantin Cantacuzino Postelnicul din Muntenia. Iordache Cantacuzino, împreună cu fratele său, Toma, s-a stabilit, așa cum am mai spus, după peregrinarea prin Muntenia, în Moldova. Cei doi frați, după unele cronici, au fost opozanți deschiși ai domnitorului Vasile Lupu; din cauza uneltirilor lor Vasile Lupu fiind în două rânduri închis la Constantinopol. Un *Todirașcu Cantacuzino*, pomenit de Grigore Ureche în *Letopisețul* său, fiu al lui Toma Cantacuzino, probabil, a fost conducătorul cancelariei latine a aceluiași Vasile Lupu. Din bizantina-moldovlahă familie de boieri cantacuzini se trăgea și mama lui *Antioh Cantemir*, soția domnitorului Dimitrie Cantemir – *Cassandra Cantacuzino*, fiica domnitorului Șerban Cantacuzino Basarab. *Vornicul Toma*, fratele Postelnicului Constantin Cantacuzino se pare că a fost înșurat cu sora mamei lui Miron Costin, ceea ce explică protecția specială de care s-a bucurat faimosul cronicar din partea celor doi influenți frați cantacuzini.

Pe tronul Moldovei se pare că a fost un singur domnitor din stirpea Cantacuzinilor! El se numea

Dumitrașco Cantacuzino (1674-1676) și a fost impus de turci, nu fără consimțământul secret al partidei cantacuzinilor munteni, cunoscută la acele vremi ca foarte influentă. Dumitrașco Cantacuzino a fost după toate probabilitățile fiul fratelui lui Constantin Cantacuzino Postelnicul, rămas singurul în capitala fostului imperiu, după bejenia celor trei frați în Principatele Române. Pentru acesta, potrivit lui Ioan Neculce, Constantin Postelnicul a nutrit o slăbiciune evidentă, deși nepotul nu e cătuși de puțin străin până la urmă de moartea unchiului. Un adevărat capitol de roman pitoresc scrie Ioan Neculce în legătură cu mazilirea domnitorului „grec”, care, zice cronicarul, deși bătrân, își lăsase la Țarigrad soția și trăia cu o Anița, fiica unei rachierite din Iași. După mazilire a luat-o cu el la Constantinopol, dând-o după o slugă! Acest Dumitrașco care a avut fantezia, scrie același „șugubăț” Neculce, de a ieși din curtea palatului domnesc, în momentul mazilirii, în sunet de trâmbițe, a rămas în istorie și prin necugetata arestare a învățatului viitor mitropolit Dosoftei, doar pentru că acesta îl sprijinea la domnie pe voievodul rămas fără tron, Petriceicu-Vodă. În cronici se mai pomenește și de un Ilie Cantacuzino, care era mare vistiernic în Moldova pe vremea domniei lui Mihai Racoviță.

Din spița bizantină a familiei Cantacuzinilor (!), în celebrul *Dicționar Universal* de personalități al lui Lazăr Șăineanu, autorul indică în linie directă încă patru Cantacuzini: *Gheorghe Grigore Cantacuzino* (zis Nababul), 1837-1913, a fost șeful Partidului Conservator și prim-ministru; *Ioan Cantacuzino*, cunoscut drept întemeietorul și creatorul Școlii române de microbiologie; *George M. Cantacuzino*, celebru arhitect și eseist; *Constantin (Băzu) Cantacuzino*, pilot temerar și automobilist... Acestora li s-ar mai putea adăuga, printre alte multe nume: prozatorul *Alexandru Cantacuzino*, prieten apropiat al lui Vasile Alecsandri și Ion Ghica; *George Mathei Cantacuzino*, de la a cărui naștere s-au împlinit recent 100 de ani, eseist, estetician și memorialist, remarcabil poet de limbă franceză; poetul și traducătorul *Ioan Cantacuzino*; *Scarlat Cantacuzino*, însărcinatul cu afaceri al României în Franța (1918), poet de limbă franceză apreciat în mod cu totul special de Mallarmé și Valéry.

Firele atât de prolifică și tot pe atât de însemnatei familii a Cantacuzinilor români nu se rup, evident, rămurișul arborelui lor genealogic fiind încă verde în momentul de față și deosebit de stufos.

Ștefan Ion Ghilimescu,
istoric și critic literar

Personalitate a vieții politice, dar și spirituale a ultimelor decenii ale secolului al XVIII-lea, Ienăchiță Văcărescu, având o cultură enciclopedică, a contribuit la formarea conștiinței românești, într-un climat influențat decisiv de domniile fanariote. Și-a demonstrat măsura talentului său ca poet, istoric, lingvist, lexicolog, dar și ca jurist sau fin diplomat.

După cum afirma Alexandru Odobescu („*Poezii Văcărești*”, în „*Opere*”, București, ESPLA, 1955, p. 230) : „*De tânăr încă el fu nevoit să se dedea cu necazurile și să-și formeze un suflet tare și răbdător spre a nu fi zdrobit și nimic, ca cei mai mulți, în necurmatele măcinări ce tulburau epoca de anarhie și de nelegiuiri în care soarta îl menise să trăiască. Sufletele tari se plămădesc în rolurile restrîștei*”.

Într-adevăr, unul din aceste „suflete tari” a fost și Ienăchiță, pe care „rolurile restrîștei” nu l-au ocolit, viața lui cunoscând, ca și a altor Văcărești, urcușuri și coborâșuri, sfârșitul fiind încă înconjurat de mister.

Încă din copilărie primește o educație aleasă, studiind în casa părintească cu dascăli erudiți, învățând mai multe limbi străine (slava, turca, greaca, franceza, germana, araba, persana, italiana), de care va avea nevoie mai târziu în misiunile sale diplomatice sau călătorii ; de asemenea vor fi benefice pentru întregirea bogatelor cunoștințe, atât de necesare creației.

În activitatea diplomatică pe care a desfășurat-o a dat dovadă de multă finețe, elocvență și tact.

Una dintre cele mai importante misiuni, reținută de istoria diplomației românești, este cea din perioada decembrie 1781-ianuarie 1782, în Transilvania și apoi la curtea imperială a lui Iosif al II-lea de la Viena. De altfel pe împărat îl cunoștea din perioada refugului la Brașov (ca urmare a evenimentelor dintre 1768-1774), unde au avut o scurtă conversație în italiană (1773).

Misiunea îi este dată de domnitorul Alexandru Ipsilanti, fiind legată de fuga celor două beizadele, Constantin și Dimitrie, mai întâi la Brașov (unde ceruseră azil politic), apoi la Timișoara și Viena.

Ajuns pe tronul Țării Românești, Alexandru Ipsilanti, construiește un nou palat domnesc în care ducea o viață în spirit occidental. Toți secretarii săi erau străini, buni cunoscători ai limbilor occidentale, ceea ce era în discordanță cu veacul fanariot. De aceea, domnitorul se teme ca fuga copiilor săi să nu fie interpretată ca un act ostil turcilor, ceea ce s-a și întâmplat, de altfel. În 26 ianuarie, domnitorul este mazilit, turcii numind domn pe Nicolae Caradja, iar Ienăchiță Văcărescu a fost însărcinat cu cămăcămăia țării. Deși această slujbă reclama imperios prezența la București, acesta rămâne până la încheierea misiunii sale la Viena, determinând întoarcerea celor doi fugari, la Constantinopol, în 8 mai 1782, unde erau așteptați de tatăl mazilit, împreună cu familia sa.

În ceea ce privește misiunea încredințată, delegația era formată din mitropolitul Grigore, Filaret, episcopul Râmnicului, banul Dumitrache Ghica, marele spătar Ienăchiță Văcărescu și grecul Hurmuzaki Plagino.

Având scrisoarea domnitorului către guvernatorul Transilvaniei, baronul de Bruckenthal, ei se îndreaptă spre Brașov, iar apoi spre Sibiu. Nu se obțin nici un fel de rezultate pentru că, între timp, fugarii au ajuns la Viena.

Ienăchiță Văcărescu, descrie pe larg această călătorie în misiune diplomatică în „*Istorie a prea puternicilor împărați othomani*”. Astfel este înfățișată hotărârea lui Ipsilanti : „*În cea după urmă hotărâ să trimită și soli la Beciu pîntru aceasta, și acel hotărât dă a merge sol fuseiu eu. Eu și cu toate că cu un an și trei luni mai înainte pierdusem soția cea dintâiu, fiica lui Iacovache, rămîndu-mi trei copii fără dă oblăduire dă mumă, pierdusem și pă mumă-mea într-această vreme, și-mi rămaseră fiii și mai făr'dă /oblăduire, gazretul însă ce am către credința prea înaltului devlet,*

dăspre o parte, căci socoteam întoarcerea acestor doao luminate odrasle, a fi o slujbă întocmai către împărăție, dăspre altă parte, datorita ce aveam către domnul Ipsilant, pîntru dragostea întru care mă avea, mă făcură ca să las și casa și copii făr'dă oblăduitor și pă însuși soția mea dă al doilea, Eleni Caragea, fiica tergimanului Iordache Caragea necununată, căci într-aceia zi ce am purces eu la Beciu sosise dă la Țarigrad prin mijlocirea domnului în curtea domnească „(*Opere. Poezii Văcărești*, ediție Cornel Cârstoiu, București, Editura Minerva, 1982, p. 278-279).

Baronul Bruckenthal, guvernatorul Transilvaniei, îi dă o scrisoare de recomandare către ministrul Coblenz. La Viena, Ienăchiță este însoțit de paharnicul Hurmuzachi Plagino și de secretarul Raicevich : „*Deci la ghenarie 16, purceseu la Beciu încă cu un boer grec, paharnicul Hurmuzachie ce-l // trimisese domnul acolo ca să meargă împreună cu mine, și cu toate că era o iarnă foarte grea, însă în optu zile am ajunsu la Beciu. Cărțile dă solie să trimiseseră la canțilaria curții cu scriitarul Raicovici*” (op.cit., p. 279).

În cadrul vizitei la principele Kaunitz, ce a avut loc în 25 ianuarie, acesta „*îmi zise să fiu încredințat că s-au trimis porunci la toți ghenăralii Ardealului, ca să se îndemneze pă acești doi prinți să se întoarcă înapoi*” (op.cit., p. 279).

După ce a constatat că finul diplomat, care era Ienăchiță, știa „*să-*

mi caut treaba”, Kaunitz „*mă luă dă mână și eșim în sala dă assablée unde era toți ambasadorii curților adunați, și cele mai strălucite dame dîn Vienna, făcuiu cunoștință cu toți și mă întâmpinară cu libov și cu cinste, atâta încât ambasadorul Spaniei mă și pohti ca să merg la balul ce vrea să dea a doao seară el după obiceiul ce au la carnavaliuri* „(op.cit., p. 280).

În ambianța curții imperiale, el făcu o impresie deosebită, atât prin finețea comentariilor, cât și portului său oriental „*pe mine, la această assablée mă descinseseră damele și de brâu, pentru ca să-mi vadă șalul*” (op.cit., p. 280).

În 27 ianuarie, la vestita Hofburg a Hasburgilor, este primit în picioare de împărat :

„*Intrând la ușă văzuiu pă chesarul în mijlocul casii făr'dă capelă, în picere, și dă locu călcând doi pași am îngenunchiat turcește, și puindu-mi cu mâna chesarului la cap zicându-m că nu face trebuință dă această țerimonie și să mă aerădicu, și vrând să-i sărut mâna au tras-o și m-au cunoscut dă când mă văzuse la 73 la Brașov și îndată mi-au zis « Siniior Vacarescule, dumneata în Vienna cum au fostu cu puțință a veni, aflându-te și conselier al prințipatului ? »*” (op.cit., p. 283).

Are loc o discuție, în care Văcărescu dă dovadă de finețe diplomatică și artă oratorică, în final el solicitând că „*mă rog să aibu voe să purcezu căci mă grăbescu, și m-am rugat să aibu îndoite pașaporturi, și dă drumul Sibiului și dă drumul Timișvarului*” (op.cit., p. 285).

După garanția dată de împărat „*le vei avea*” și urarea de „*bună călătorie*”, acesta îl încredința „*că nici în țările mele, și nici în slujba mea, nu-i voi ține pe băieții aceștia, ci-i voi întoarce numaidecât în Turcia*” (op.cit., p. 285). Răspunsul lui Ienăchiță este elocvent „*Foarte mă mulțumescu, căci aceasta iaste și mai împărătească făpta, căci iaste plină dă iubire dă omenire*” (op.cit., p. 285).

Astfel luă sfârșit misiunea diplomatică, ce scoate în evidență finul spirit de observație, cunoștințele sale, inteligența, talentul oratoric precum și cel narator cu care descrie evenimentele în „*Istorie a prea puternicilor împărați othomani*”.

Victor Petrescu

IENĂCHIȚĂ
VĂCĂRESCU
în misiune
diplomatică

ACTIVITĂȚI DE ANIMAȚIE CULTURALĂ

SESIUNEA DE COMUNICĂRI A BIBLIOTECII JUDEȚENE „I. H. RĂDULESCU”

Valorificând recente și valoroase studii ale unor cercetători locali, din alte județe și localități ale țării privind tradițiile culturale ale Târgoviștei, precum și noile mutații survenite în perfecționarea demersului bibliotecar, ediția din acest an a Sesiunii de studii și comunicări – TÂRGOVIȘTE CONTINUITATE CULTURALĂ ÎN TIMP, moment semnificativ, organizat anual de Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița – s-a înscris ca un act spiritual major de promovare a cercetării și creației literare și de specialitate.

Și în acest an, la deschiderea și desfășurarea lucrărilor Sesiunii au participat reprezentanți ai Consiliului Județean, Primăriei municipiului, Inspectoratului pentru Cultură, revistei „Biblioteca”, precum și ai unor instituții de cultură din județul nostru, biblioteci publice din țară.

Sesiunea s-a desfășurat pe două secțiuni: *Târgoviște – cetate a culturii românești* și *Biblioteca fundament al educației permanente*.

Prezentăm unele titluri ale comunicărilor din prima secțiune: *Târgoviște în orizontul geocivilizației europene la începutul epocii moderne* (George Coandă, membru al Academiei Americano-Române de Arte și Științe), *Târgoviște – vatră a tipografiei românești* (dr. Iulian Postelnicu, Râmnicu-Vâlcea), *Influența greacă asupra limbajului religios din tipăriturile târgoviștene* (dr. Petre Gheorghe Bârlea, Universitatea „Valahia” Târgoviște), *Școala prozatorilor târgovișteni* (Nicolae Boaru, Biblioteca „Nicolae Iorga” Ploiești), *Cantacuzinii Români* (Ștefan Ion Ghilimescu, Inspectoratul pentru Cultură Dâmbovița), *Istrate Micescu, personalitate de seamă a spiritualității românești din prima jumătate a secolului al XX-lea* (Silvestru Voinescu, Biblioteca Județeană Argeș), *Date privind*

construcția „Sălii de arme” din Târgoviște (lt. col. Emil Petrescu, Cercul Militar Târgoviște), *Biblioteci particulare târgoviștene în secolul al XIX-lea* (dr. Mihai Oproiu, Universitatea „Valahia” Târgoviște; Alexandrina Andronescu, Complexul Muzeal Național „Curtea Domnească” Târgoviște), *Târgoviștea literară în case memoriale* (Gabriel Mihăescu, Universitatea „Valahia” Târgoviște), *O dinastie culturală dâmbovițeană: Ciorăneștii* (Mihai Gabriel Popescu, Târgoviște), *Publicații periodice din prima jumătate a secolului al XIX-lea aflate în arhivele dâmbovițene* (Pârvan Dobrin; Marian Bobe, Direcția Județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale), *Din corespondența inedită a publicistului Ion Vasiliu* (Iuliana Udrea, Direcția Județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale), *Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița. Concept. Realizare* (Victor Petrescu, Biblioteca „Ion Heliade Rădulescu”), *Cenacluri literare dâmbovițene de-a lungul anilor* (Serghie Paraschiva, Biblioteca „Ion Heliade Rădulescu”).

Din intervențiile la secțiunea a doua: *Bibliotecile publice românești – ieri și azi* (conf. dr. Gheorghe Buluță, Universitatea București), *Biblioteca mileniului III* (Dumitru Lazăr, Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Râmnicu-Vâlcea), *Utilizatorii bibliotecii la sfârșit de mileniu* (Victor Petrescu, Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”), *Animația culturală în sistemul bibliotecilor publice metropolitane* (Florin Rotaru, Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu” București), *Noile dimensiuni ale profesiei de bibliotecar* (dr. Sultana Craia, Universitatea „Valahia” Târgoviște), *Necesitatea unui program unitar de pregătire profesională a bibliotecarilor* (Silvia Nistorescu, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului din Instituțiile de Cultură), *Revista „Biblioteca” și pregătirea profesională a bibliotecarilor* (Emil Vasilescu, revista „Biblioteca”), *Considerații privind organizarea concursului „Cea mai bună bibliotecă*

publică din județul Vâlcea” (Petre Petria, Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Râmnicu-Vâlcea), *Politica de achiziție a cărții în bibliotecile publice* (Mihail Octavian Sachelarie, Biblioteca Județeană Argeș), *Tendențe în automatizarea proceselor informaționale din biblioteci* (conf. dr. ing. Doina Banciu, Universitatea București), *Modalități de căutare a informației pe INTERNET* (Erich Agnes, Universitatea „Valahia” Târgoviște), *Centrul de Informare Comunitară. Un mod de abordare* (Loredana Spănu, Biblioteca „Ion Heliade Rădulescu”), *Aspecte privind CÂMPUL AUTOR în programul TINLIB* (Cristina Ocineanu Papoe, Biblioteca „Ion Heliade Rădulescu”), *Conceptul actual de animație culturală în bibliotecile publice* (Florin Dragomir, Biblioteca „Ion Heliade Rădulescu”), *Punct de vedere privind completarea și dezvoltarea colecțiilor Bibliotecii Județene Dâmbovița* (Cornel Albuleț, Biblioteca „Ion Heliade Rădulescu”), *Biblioteca orășenească Moreni între cerințe și posibilități* (Diana Beldiman, studentă Biblioteconomie – Arhivistică, Universitatea „Valahia” Târgoviște).

ZILELE BIBLIOTECII

Găești (21 – 22 octombrie a.c.). Ediția din acest an a fost marcată de aniversarea a 75 de ani de la înființarea bibliotecii orășenești (de către *Liga culturală* ce funcționa în oraș, secretarul acesteia, inginerul Alexandru Năsturaș a rostit la 21 noiembrie 1924, cuvântul inaugural), instituție ce poartă acum numele scriitorului găeștean *Aurel Iordache*.

La simpozionul organizat au avut intervenții: Marin Albu, primarul orașului; Victor Petrescu, directorul Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu”; prof. Maria Constantinescu, consilier Consiliul Local; prof. Daniela Olga Iordache, fiica omului de cultură al cărui nume îl poartă biblioteca, alți oameni de cultură locali, după care prof. Maria Dumitru, responsabilă bibliotecii a prezentat date relevante din tradițiile de lectură și preocupările actuale ale bibliotecii pentru valorificarea prețiosului patrimoniu informațional pe care îl deține.

Programul ZILELOR a mai cuprins: lansarea și prezentarea volumelor unor scriitori găeșteni, precum *Obitus, apusul stelei* de Nicolae Neagu, *Partea și întregul* de Tudor Cristea, *Jertfă și steag* de Dumitru Ungureanu, *Mituri lirice* de Alecu Vaida Poenaru; concurs cu recitări din fabule cuprinse în lucrarea *Cutia Pandorei* de Aurel Iordache; dialog profesional pe tema *Biblioteca publică și comunitatea locală* (au participat bibliotecari din bibliotecile publice ale orașului și comunele vecine);

vernisaajul expoziției de carte și documente *Găești – arc peste timp*.

Pucioasa (23 – 24 noiembrie a.c.). Activitățile s-au deschis în prezența primarului orașului, Mircea Simion, ele fiind prezentate de responsabilă bibliotecii orășenești, Stela Bădoiu. S-au derulat: simpozionul *Pucioasa, cronică în timp* susținut de dr. Mihai Oproiu (*Vechi așezări pe valea superioară a Ialomitei*), George Coandă (*Pucioasa în contextul Unității Naționale a Românilor*), Victor Petrescu (*Creatori locali în Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița*), Mircea Simion (*Orașul Pucioasa în prag de Mileniu*); prezentarea publicațiilor și lucrărilor: *Orașul Pucioasa, stațiune turistică de interes național* de Ilie Huică, Mircea Simion, Dumitru Stancu, *Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița* de Victor Petrescu, Serghe Paraschiva, *O cetate, o patrie* de George Coandă, *Povești pentru Miruna și Fetița și luna* de Mihai Angela Cernătești; dialog profesional pe tema *Biblioteca – fundament al educației permanente*; dezbateri *Buna cuviință, politețe, comportament*; întâlnire cu scriitorii Constantin Voicu și Mihai Gabriel Popescu; recital de versuri susținut de cenaclul *Elena Văcărescu* de la Centrul Cultural *Ioan Al. Brătescu-Voinesți*; concurs de cultură plastică *Recunoașteți pictorul și opera sa*; vernisaajul expozițiilor *Autografe, mărturii ale prezenței scriitorilor în biblioteca orășenească și Pasteluri* (grafică realizată de Liviu Brezeanu).

Bezdead (2 – 3 noiembrie a.c.). Prima ediție a ZILELOR acestei biblioteci ce poartă numele poetului *Vasile Voiculescu* (medic în comună în anii 1911 - 1912) a cuprins: simpozionul *Vasile Voiculescu în contemporaneitate* susținut de Ștefan Ion Ghilimescu (Inspectoratul pentru Cultură al Județului Dâmbovița), Victor Petrescu, Serghe Paraschiva (Biblioteca „Ion Heliade Rădulescu”), Ion Davidoiu, primarul comunei și Izabela Mortoiu, bibliotecar; întâlnire a cititorilor bibliotecii cu pictorul *Emil Lungeanu* și sculptorul *Ion Aldescu* (fii ai comunei); lansarea volumului *Mit și istorie. Centenarul școlii nr. 2 Bezdead – Dâmbovița* de Victor Davidoiu (fost director al acestei școli); vernisaajul expozițiilor de carte: *Vasile Voiculescu, omul și opera; Noutăți editoriale în biblioteca comunei Bezdead*.

ANIVERSAREA UNUI NUMĂR DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA BIBLIOTECILOR

Morteni (19 octombrie a.c.). Cu 85 de ani în urmă (1914), profesorul universitar Dumitru Gerota înființează o bibliotecă în această comună, donând 300 de volume. Au

fost transmise mesaje din partea Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu”, bibliotecilor comunale Cobia, Valea Mare, Gura Foi și primăriei locale. Cu acest prilej, inginer Radu Iacob, fiu al comunei și-a prezentat lucrarea *File de istorie, comuna Morteni Dâmbovița*, Pitești, 1999 primită cu viu interes de participanții la această activitate culturală.

Răzvad (10 noiembrie a.c.). S-au aniversat 60 de ani de la înființare, în 1939, a bibliotecilor populare ale căminelor culturale din satele Răzvadul de Jos, Gorgota și Valea Voievozilor. Despre tradițiile de lectură din comună au vorbit prof. Maria Soare, Petre Alecu (consilier local) și Mirela Popescu (bibliotecar). Activitatea s-a încheiat cu medalionul muzical *Ciprian Porumbescu*.

Dragodana (16 noiembrie a.c.). Cei 75 de ani care au trecut de la înființarea bibliotecii populare (1924) au fost omagiați în cadrul unui microsimezion susținut de profesorii Gheorghe Bucșe, Constantin Corbeanu, Nicolae Bărbulescu, de Alin Stoican (tehnician în cadrul primăriei locale) și bibliotecara Gabriela Popa.

Bărbuleț, Râu Alb (8 decembrie a.c.). Gânduri frumoase legate de acest moment aniversar au exprimat reprezentanții ai bibliotecii județene, bibliotecilor comunale Voinesți, Căndești și Văleni, ai autorităților locale și de bibliotecara Elena Iacobescu. Sărbătorirea celor 60 de ani de lectură a căpătat valoare și datorită faptului că în această zi, în fața unor numeroși locuitori ai satului, a fost lansat volumul *Râu Alb – Dâmbovița, pagini la o monografie* de Grigore H. Mircescu și Mihai Gabriel Popescu (apărut la editura târgovișteană *Bibliotheca* în acest an). Lucrarea a fost elogios prezentată de criticul literar Ștefan Ion Ghilimescu, ing. Marius Mihălăchioiu, vicepreședinte al Consiliului Județean Dâmbovița, scriitorul George Coandă, George Corneanu (directorul Centrului Județean al Creației Populare) și Victor Petrescu (directorul Bibliotecii „Ion Heliade Rădulescu”).

Ulmi (26 octombrie a.c.). O zi semnificativă pentru comunitatea locală. Biblioteca a primit numele *Căpitan Andreescu*, promotor al culturii din această comună în perioada interbelică, cel care cu 60 de ani în urmă (1939) înființa Căminul Cultural și, în cadrul acestuia, o bibliotecă populară. Despre această personalitate a localității, considerată de locuitorii săi un simbol al eroilor cunoscuți și necunoscuți din comună au vorbit: Florea Costache (primar), Gheorghe Dumitrescu (descendent al familiei Andreștilor), Pucleanu Ion (veteran de război) și Letiția Guță (bibliotecar).

La Monumentul Eroilor situat în curtea bisericii s-a desfășurat montajul literar – muzical *În inimile noastre vă înălțăm altare* interpretat de elevi de la Școala Ulmi după care a urmat o slujbă de pomenire oficiată de preot Adrian Vălcu, parohul bisericii. Programul zilei a cuprins și aniversarea a 60 de ani de lectură publică în comună, despre eveniment vorbind profesorii Iolanda Geru, Aura Dărăngă, primarul și bibliotecara din comună. Au fost transmise mesaje de felicitare și îndemn spre rezultate frumoase în activitatea bibliotecii de reprezentanți ai bibliotecii județene și comunelor Aninoasa, Doicești și Văcărești.

CONSFĂTURI METODICE

Băleni (7 octombrie a.c.). Au participat bibliotecari din comunele vecine. Aceștia și publicul cititor s-au întâlnit cu scriitorii dâmbovițeni Ioan Vișan, George Geacă, Mircea Drăgănescu, participanți la a XXXI-a ediție a Concursului Național de Literatură *Moștenirea Văcăreștilor* (desfășurat în această perioadă), purtând un dialog fructuos privind creația literară contemporană. Activitatea s-a constituit și într-un moment de inaugurare a noului sediu al bibliotecii comunale, amenajat cu sprijinul Consiliului Local, acesta oferind condiții bune pentru desfășurarea actului de lectură.

Ocnîța (7 octombrie a.c.). Au participat bibliotecari din zona orașului Moreni. S-au aniversat 50 de ani de la înființarea bibliotecii din Ocnîța, eveniment la care au fost prezenți și scriitorii Alexandrina Dinu Paraschiva, Paul Sân-Petru și Ion Iancu Vale, care au citit din creațiile proprii.

Slobozia Moară (12 noiembrie a.c.). Au fost prezenți bibliotecari din comunele învecinate orașului Titu. S-a prezentat medalionul literar *Alexandru Vlahuță* prilejuit de comemorarea a 80 de ani de la moartea scriitorului.

Pe lângă activitățile menționate, programul celor trei consfățuri metodice enunțate a mai cuprins: informări din partea bibliotecarilor de la bibliotecile gazdă (Niculina Anghel, Violeta Dumitrescu, Adriana Niță) asupra modului cum acționează pentru optimizarea actului de lectură; dialogul profesional *Biblioteca publică și comunitatea locală* (condus de reprezentanți ai Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu”); au fost studiate documentele de evidență bibliotecară; au avut loc dezbateri privind modernizarea demersului bibliotecar.

Grupaj realizat de
Florin Dragomir

Fiind parte componentă a sistemului educațional, prin specificitatea instrumentelor cu care operează, având un rol fundamental în informarea cititorilor cu tot ce a creat mai valoros gândirea și activitatea umană pe toate treptele de dezvoltare a societății omenești, permanent, biblioteca își modelează formele de activitate pentru a răspunde diverselor solicitări și interese de lectură ale beneficiarilor.

În acest context, *Sala de lectură carte* își sincronizează mesajul funcțional cu cel al celorlalte servicii și compartimente ale Bibliotecii județene „Ion Heilde Rădulescu”, în efortul acesteia de dezvoltare a lecturii publice în municipiul Târgoviște.

Conștiente că personalitatea bibliotecarului este determinată de calitatea cunoștințelor sale, de aptitudinea lui de a îndruma lectura cititorului, de capacitatea de a răspunde întrebărilor acestuia, cele trei bibliotecare ce ne desfășurăm activitatea la *Sala de lectură carte* (ce poartă numele scriitorului târgoviștean *Grigore Alexandrescu*) își exercită atribuțiile cu dăruire și profesionalism în satisfacerea cerințelor și intereselor de studiu ale utilizatorilor ce-i calcă pragul.

Fondul de carte enciclopedic ce îl deținem, însumând 65.000 volume (titluri) are următoarea structură : filosofie, științe social-politice și economice, istorie – 14.024 volume ; lingvistică, filologie, literatură - 30.994 volume ; generalități, artă, sport, bibliografii – 8.487 volume ; științe exacte, tehnică, geografie – 11.495 volume.

În anul 1999 sala a fost frecventată de 11.991 cititori pentru care s-au difuzat 26.864 volume, defalcate pe domenii astfel : 10.942, filosofie, științe social-politice, economice, istorie ; 7.892 volume, științe exacte, tehnică, geografie ; 6.526 volume, lingvistică, filologie, literatură ; 1.504 volume, artă, sport, bibliografii, generalități.

Spațiul aferent are 30 de locuri de studiu, fiind frumos ambientat, oferind condiții optime de studiu pentru utilizatori.

În depozitul general cartea este

aranjată pe cotă de format. Noi completăm fișa pentru catalogul topografic, ținem la zi registrul de mișcare a fondului, subinventarul, evidența și frecvența cititorilor și a publicațiilor eliberate spre lectură.

În afară de servitul cu carte, la sală, dăm informații privind folosirea cataloagelor generale și bibliografii la cerere. Prin informațiile orale, afișe, inscripții pentru cataloage, cititorii sunt ținuti la curent cu serviciul, de bibliotecă, cu regimul de circulație a publicațiilor și a celorlalte categorii de documente, cu instrumentele de informare și cu obligațiile pe care le au de îndeplinit conform Regulamentului de organizare și funcționare a instituției noastre.

Fondul de referință reprezintă compartimentul principal pe care se bazează și se realizează funcția de informare a secției. Dicționarele, enciclopediile, lexicoanele, ghidurile, atlasele, materialele bibliografice informative elaborate de instituția noastră, cataloagele cu noutăți, expoziții cu noutăți, toate sunt la dispoziția cititorilor. Sala de lectură la noi poate fi numită « fără ziduri » pentru că este împrejmuțată cu vitrine în care se află materialele de referință.

Lucrările sunt aranjate tematic, cu titluri ca : *scriitori dâmbovițeni ; tipărituri locale ; dicționare bilingve ; pagini semnificative din istoria poporului român ; lege, legalitate, justiție ; publicații cu referințe tehnice și științifice ; istoria limbii și literaturii române ; medicină pentru toate vârstele.*

Din fondul nostru de publicații nu lipsesc enciclopediile valoroase aranjate în ordinea limbii de editare de la *Enciclopedia britanică* și până la marea *Enciclopedie rusă*.

Sala are un computer cu bănci de date conținând referințe complete la publicul cititor și cărțile achiziționate, începând cu anul 1995. Programul TINLIB achiziționat de Biblioteca județeană oferă posibilitatea regăsirii publicațiilor după titlu, autor, colecție, editură, clasificare. Ne preocupăm să introducem retroactiv cărțile existente pentru a regăsi mai ușor informațiile necesare utilizatorilor, aceștia având acces la întregul fond al instituției.

Deoarece nu avem încă posibilitatea achiziționării mai multor calculatoare care să fie puse la dispoziția utilizatorilor, sunt folosite în

DIN
ACTIVITATEA
SĂLII DE
LECTURĂ
A BIBLIOTECII
„ION HELIADE
RĂDULESCU”

continuare cataloagele tradiționale, celelalte informații despre cărțile noi achiziționate putând fi puse la dispoziție de către noi, bibliotecarii, cu ajutorul calculatorului existent la sala de lectură.

Așa cum am mai arătat, colectivul de bibliotecari al Sălii de lectură s-a implicat în realizarea obiectivelor și măsurilor stabilite de conducerea bibliotecii pentru dezvoltarea lecturii publice în municipiul Târgoviște, colaborând cu celelalte compartimente în derularea demersului nostru profesional. Astfel, sugestiile, propunerile utilizatorilor privind structura fondului de publicații au fost aduse la cunoștința biroului achiziției, evidență, prelucrare, catalogare pentru a se ține seama în dezvoltarea colecțiilor. Având în vedere faptul că o bună parte din utilizatorii noștri sunt studenți la Universitatea „Valahia” din municipiul nostru, în perioada ce urmează, împreună cu compartimentul menționat vom achiziționa lucrări ce interesează acest segment profesional.

Am participat cu lucrări la organizarea unor expoziții de carte, vernisate cu prilejul manifestărilor tradiționale ale bibliotecii noastre (*Zilele bibliotecii ; Sesiunea de studii și comunicări : Târgoviște, continuitate culturală în timp*), sau în cadrul activităților de animație culturală curentă.

Și în continuare, receptivi fiind la noutățile ce apar în problematica noastră profesională, ne vom exercita meseria de bibliotecar, înțelegând că este una din cele mai complexe, mai elevate și cu impact social incontestabil, având satisfacția că lucrăm într-un domeniu unde cultura nu este numai o valoare de atins, ci o realitate trăită zi de zi.

Viorica Ivan

O REVELEVANTĂ DONAȚIE DE DOCUMENTE

An de an colecțiile Bibliotecii județene se îmbogățesc cu un număr însemnat de documente grafice și audio-vizuale.

O importantă contribuție au adus-o donațiile efectuate de diverse personalități dâmbovițene, precum și o serie de oameni de cultură, care au avut legături cu Târgoviștea. Remarcăm donațiile din ultima perioadă a profesorilor Ion Gavrilă, Paul Dumitrescu, Mihai Gabriel Popescu, a scriitorilor Daniel Drăgan și Alexandru George. De asemenea, am primit în perioada 1998-2000 o semnificativă donație de la arhitectul Ionescu Cornel din Târgoviște, un pasionat colecționar de carte și alte materiale despre județul Dâmbovița și orașul Târgoviște. Donația cuprinde peste 1500 cărți românești din diferite domenii ale cunoașterii (literatură, filosofie, folclor, istorie, artă etc.).

Prezentăm câteva lucrări donate :

a) din literatura română :

- *Noul Testament al Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos*, 1838 ;

- Princesesa Aurelia Ghica – *La Valachie moderne*, 1850 ;

- *Psaltirea proorocului și Împăratului David*, 1856 ;

- Cipariu Tim. *Acte și fragmente latine românești*, 1855 ;

- *Călătoria domnitorului Carol I în străinătate*, 1869 ;

- Eliade Rădulescu – *Scrisori din exil*, 1891 ;

- Arbore Zamfir. *Basarabia în sec. al XIX-lea*, 1898 ;

- Iorga Nicolae. *Amintiri din Italia*, 1895.

b) din istoria universală (majoritatea lucrărilor sunt din secolul 18-19):

- *Histoire d'une Greque moderne*, 1784;

- *Idee generale de la Turquie et des turcs*, 1788 ;

- *Voyage a Constantinopole en Italie*, 1797 ;

- *Etat actuel de la Turquie*, 1812 ;

- *Tableau historique, géographique et politique de la Moldavie et de la*

Valachie, 1821 ;

- *Voyage du jeune anacharsis en Grece*, 1833.

c) Publicațiile periodice donate sunt de importanță deosebită. Unele titluri sunt din periodicele românești reprezentative ca și din cele dâmbovițene, care întregesc imaginea spirituală a Târgoviștei, astfel :

- *Calendare istorice* (1830), *Foaia duminicii* (1857), *Revista Carpaților* (1861), *Calendar istoric* (1869), *Revista Nouă* (1889), *Neamul românesc* (1934), *Cuget moldovenesc* (1936), iar din publicațiile dâmbovițene amintim : *Vlăstarul* (1925), *Graiul Dâmboviței* (1932), *Târgoviștea* (1939).

d) Vederile (românești și străine), fotografiile în număr destul de mare dau o imagine reală a orașelor țării, a principalelor monumente istorice și de artă. Deosebit de valoroase sunt cele peste 400 de vederi cu imagini din Târgoviște și județul Dâmbovița, vizând principalele localități, cu monumente istorice și de artă, precum și locuri ale Târgoviștei vechi, adevărate imagini document. Totodată, un număr de peste 300 vederi străine prezintă, într-o tehnică deosebită, imagini din principalele capitale ale lumii.

e) Cele peste 1200 fotografii înfățișează, în principal, monumente istorice și de artă din țară, județ și Târgoviște. Prezintă interes fotografiile unor personalități românești și străine : Ion Creangă, Heliade Rădulescu, Costache Negruzzi, Grigore Alexandrescu, Barbu Delavrancea, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, Giuseppe Verdi, Ludwig van Beethoven, Pasteur, Richard Wagner, Radu Beligan, Grigore Vasiliu Birlic ș.a.

Și cu acest prilej, aducem întreaga grațitudine acestui gest care întregeste patrimoniul spiritual al bibliotecii, atât de necesar studierii tradițiilor culturale din aceste meleaguri încărcate de legendă și istorie.

Serghie Paraschiva

TRADIȚII ALE LECTURII PUBLICE ÎN COMUNA ULMI

În sistemul așezămintelor culturale din mediul rural, bibliotecile dețin o poziție privilegiată, fiind în multe cazuri singura instituție culturală ce funcționează. Calitatea vieții culturale este o componentă de seamă a calității vieții populației din lumea satelor și depinde în mare măsură de performanțele serviciilor exercitate de școală, bibliotecă etc. În acest angrenaj, biblioteca se pare că este, în multe cazuri, instituția care se implică cel mai mult în dezvoltarea vieții culturale a populației.

În comuna Ulmi, interesul pentru lectură al locuitorilor a fost cultivat odată cu înființarea școlilor din unele sate aparținătoare. În satul Ulmi, școala a luat ființă în anul 1871, funcționând într-o clădire veche, la început o singură clasă, apoi în anul 1933 să se consemneze 4 clase cu doi învățători. Din inițiativa dascălilor, în anul 1934 a luat ființă societatea culturală „Ulmi”, cu sediul la școala primară, ce promova interesul pentru carte, printre alte multe idei culturale.

În anul 1939 Căminul Cultural „Căpitan Andreescu” își propune înființarea unei biblioteci, organizarea de conferințe și serbări cu caracter cultural educativ.

În satul Colanu, care de altfel a fost foarte mult timp centru administrativ al comunei, școala a luat ființă în anul 1886. Se presupune că satul fiind centrul comunei, învățătorii ar fi înjghebat o mică bibliotecă cu operele respective ale literaturii române și colecționau 2 – 3 cotidiane de mare interes la vremea aceea.

În satul Viișoara, școala a luat ființă în 1900 într-un local cu chirie, mai apoi într-un local oferit gratuit de învățător. În anul 1934 școala avea bibliotecă, muzeu școlar și o cooperativă școlară; în grădina școlii se cultivau zarzavaturi.

În anul 1939 se pun bazele

primei biblioteci publice, cu un număr relativ mic de volume, care de-a lungul anilor se va îmbogăți. Până în anul 1950 biblioteca va funcționa în spații improprii, condusă voluntar de profesori și învățători. Odată cu constituirea căminului cultural s-a ridicat și încăperea de alături, unde va fi sediul bibliotecii comunale. De asemenea, munca bibliotecarului va fi plătită fie cu indemnizații, fie cu normă întreagă. S-au perindat, exercitând meseria de bibliotecar, învățători, profesori, locuitori ai comunei până în anul 1974 când a fost preluată de d-na Costache Smaranda, învățător la școala din Matraca.

În anul 1969 a luat ființă în satul Viișoara biblioteca satească, ce a funcționat în clădirea grădiniței, fiind condusă de educatori și învățători.

Înainte de 1989, datorită condițiilor improprii din clădirea destinată bibliotecii, fondul de carte este mutat în clădirea Dispensarului Ulmi, la parter și din inițiativa conducerii de la acea vreme, înjumătățit și dus la Căminul Cultural Viișoara pentru înființarea unei filiale.

În anul 1990 am ocupat postul de bibliotecar și am preluat de la d-na Costache Smaranda 6.474 volume, 16 rafturi. De asemenea, din cauza igrasiei care era prezentă în încăperile de la parterul dispensarului s-a hotărât ca biblioteca să fie mutată în spațiul unde se află în prezent. În anul 1991 am depistat la grădinița de la Viișoara existența unui număr de 1.708 volume și 5 rafturi aparținând fostei biblioteci satești, pe care le-am adus la centru.

În prezent biblioteca dispune de 8.737 unități de bibliotecă, repartizate după conținut în cele trei încăperi de care dispune astfel: în prima - cărți cu conținut filosofic, religios, economic, medical, de agricultură, științe exacte și arte; în a doua - literatura română, iar în cea de-a treia - literatură universală, biografii, lingvistică, geografie și istorie. De asemenea, este prezentă literatura pentru copii și într-un număr mic și cărți ce au o uzură fizică de peste

30%.

Cărțile au fost așezate la raft după conținut, conform clasificării zecimale universale, stabilindu-se cota odată cu întocmirea fișei cu descriere bibliografică și alcătuirea catalogului alfabetic și sistematic. Cititorii au acces liber la raft, bibliotecarul intervenind când este solicitat, sau oferind detalii despre lucrările existente în bibliotecă în legătură cu o anumită tematică.

Pentru cărțile care nu se împrumută la domiciliu am organizat o sală de lectură, unde acestea pot fi consultate de către utilizatori.

Un interes deosebit îl manifestă biblioteca pentru îmbunătățirea și îmbogățirea fondului de carte, prin achiziții (care sunt din ce în ce mai rare și numai de la Biblioteca Județeană). Primăria nu alocă bani pentru cărți, cu toate că în fiecare an la întocmirea bugetului se stabilește o anumită sumă (aceasta însă nu se materializează). Am beneficiat de o donație făcută de dr. Constantin Dumitrescu (peste 800 volume).

De asemenea, biblioteca promovează actul cultural prin modalitățile și mijloacele de care dispune, valorificând fondul monografic, tradițiile și obiceiurile acestei zone. În colaborare cu învățători și profesori, biblioteca a organizat cu elevii diferite activități: serbări de Crăciun (s-au jucat piese de teatru: „Piatra din casă” de Vasile Alecsandri, „Irozii” - o piesă prin care biblioteca s-a străduit să valorifice tradițiile și obiceiurile locale), montaje literar-muzicale cu ocazia diferitelor acțiuni organizate la nivel de comună.

O fructuoasă conlucrare există între bibliotecă și cadrele didactice și în mod special cu profesoara de limba română, Pucheanu Maria, încercând să orientăm elevii spre bibliotecă, să-i îndrumăm spre lectură și spre cunoaștere.

Conform *Calendarului evenimentelor social-culturale*, biblioteca organizează lunar activități specifice de popularizare a fondului de carte existent, a unor evenimente deosebite, sărbătorirea unor oameni

de cultură, concretizate prin expoziții de carte, rafturi tematice, medalioane literare, audiții, concursuri, dimineți de basm sub titluri ca: „Eclipsa – mit și realitate”, „Să alegem corect cărțile pentru lectură”, „Ce porți în suflet și cine ești, femeie?!”, „Lumea voastră e un vis”, „Sunt suflet din sufletul neamului meu!”, „În corzile viorii lui a vibrat întreg sufletul românesc”, „George Călinescu – 100 de ani de la naștere”, „Moromete – figura țaranului român din ținutul Teleormanului”, etc.

Un interes deosebit pentru bibliotecar îl reprezintă atragerea la lectură a unui număr cât mai mare de cititori de diferite vârste, profesii și pasiuni. O dorință pe jumătate împlinită este aceea de a antrena în acțiunile desfășurate de bibliotecă, cât mai mulți specialiști ai comunei din diferite domenii, pentru a veni în sprijinul locuitorilor și a-i informa despre noutățile din agricultură, medicină, afaceri, comerț, legi și altele.

Doresc ca Primăria și Consiliul Local să sprijine deschiderea unei filiale în satul Viișoara, să alocă bani pentru achiziția de carte, dotarea cu aparatură electronică, cu mobilierul necesar bunei desfășurări a activității cu cartea.

Ce poate fi mai minunat decât satisfacția că ai contribuit la împlinirea năzuințelor celui care calcă pragul bibliotecii și că această instituție își îndeplinește una dintre meniri, că este locul unde se deschid toate șansele pentru a afla, a cerceta, a ști, acea menire de luminare a sufletului și a minții.

Petitia Neana Gută,
bibliotecar

Demers bibliotecar modern

INFORMAȚIE ȘI PUTERE

Problemele comunicării și cunoașterii preocupă în prezent un mare număr de specialiști cu formații dintre cele mai diverse. S-a conștientizat, mai mult ca oricând, faptul că puterea politică, economică, militară ș.a. se bazează în primul rând pe informație. Ideea nu este totuși nouă. În volumul „Le pouvoir des bibliothèques (Paris, 1996), - lucrare colectivă rezultată în urma unei reuniuni internaționale sub genericul „Alexandria sau memoria cunoașterii” – Christian Jacob a publicat un studiu ce aruncă o nouă lumină asupra începuturilor istoriei informării. El observă că „la confluența istoriei cărții și a bibliotecilor, de câțiva ani încoace s-a dezvoltat o nouă manieră de abordare a practicilor culturale, cu accent pe sociologia mediilor intelectuale, tehnicile scrisului, locurile și modelele gândirii, dinamicile tradiției și memoriile cunoașterii”. Societatea informațională de la finele mileniului doi relevă noi înțelesuri ale unor acte culturale și politice fundamentale, din epoci trecute, reverberațiile acestora luminând la rândul lor realități contemporane. Cercetătorul francez identifică efectele durabile ale Bibliotecii din Alexandria în istoria informării și a cunoașterii. El observă că rolul ei în modelarea unor practici de lectură, de organizare a cunoașterii, de stocare a informației prevalează asupra „monumentalității arhitecturale”. Esența fenomenului Alexandria rezidă în „voința politică și intelectuală de a aduna la un loc toate cărțile pământului din trecut până în contemporaneitate”. Era un program cu finalitate politică, menit a conferi monarhiei alexandrine putere și prestigiu. Era, pe de altă parte, nu numai un demers ce urmărea să facă din Alexandria centrul intelectual al lumii antice, dar și unul enciclopedist, *avant la lettre*. Acest model, care a determinat începuturile organizării logice a informației, a însemnat o deschidere către universalitate, pe care abia Renașterea și apoi enciclopedismul epocii luminilor aveau să o dezvolte.

Un moment de referință în istoria informării și a practicilor lecturii este marcat în secolul al XVII-lea de Gabriel Naudé (1600 – 1653), medicul – bibliotecar care a organizat mai multe biblioteci princiere și regale, bibliotecarul lui Richelieu și Mazarin. El a înțeles puterea informației, a făcut din bibliotecă un spațiu al

acesteia, a inaugurat ideea de bibliotecă - serviciu, modelatoare sub aspectul intelectual, politic și social. Într-un studiu intitulat „Biblioteca puterii și puterea bibliotecii”, Gilles Gallichan scrie că el a inaugurat „o nouă ordine a gestionării cunoștințelor” dat fiind că” Naudé considera că o carte nu are atât valoare în sine, cât prin ceea ce comunică și pune în circulație. El a conștientizat că în spațiul limitat al bibliotecii există un potențial imens, al cărui impact intelectual avea să debordeze revărsându-se asupra cetății și societății”. Cunoașterea și informarea fuseseră până atunci apanajul unei elite. Deschizând biblioteca și pentru altă categorie de cititori, Naudé a revoluționat practicile accesului la informare. El a redefinit locul și rolul bibliotecii în societate și Gilles Gallichan afirmă că astfel „se ajunge la o concepție politică a cunoașterii și o concepție savantă a politicii”.

Enciclopedia franceză reprezintă o altă etapă în evoluția practicilor informării. Ea este o veritabilă bază de date, aspirând să cuprindă și să organizeze cunoașterea umană, prin reflecție și ordonare. După Naudé, enciclopediștii au realizat și ei valoarea și forța informației, contribuind în mod esențial la modernizarea Europei. Nu mai era vorba numai de acumularea acesteia, de conservarea și valorificarea ei, ci și de comunicare, de reflecție, de dezvoltare a cunoașterii prin sistematizare, comparație, utilizare.

Secolul al XIX-lea a lărgit deschiderea. Paralel cu creșterea numărului instituțiilor de învățământ, s-a dezvoltat și organizat lectura publică. Apariția bibliotecilor populare și apoi publice în Europa și America, eforturile educaționale și democratizarea culturii au permis accesul la informare și altor categorii sociale. Biblioteca este percepută ca un instrument cultural și pedagogic, integrându-se în viața comunității. Ea începe să fie inclusă în programe sociale și politice, dobândind noi dimensiuni. Istoria lecturii publice în Europa ilustrează creșterea impactului ei, evoluția strategiilor, efectele în viața socială. Într-o conferință rostită în 1943, Getta Elena Kally, pe atunci directoarea Bibliotecii Municipale din București spunea că „Secolul al XIX-lea, optimist și visător” a făcut ca lectura să devină accesibilă pentru milioane de oameni, iar „cartea a căpătat astfel o

influență crescândă, o putere de temut”. Epoca următoare a adus noi schimbări: „Secolul nostru, organizator și realist, a ajuns să creadă că lectura este una din forțele care trebuie folosite, ca și toate celelalte forțe”.

Spiritul politic a fost, pe măsura trecerii timpului, tot mai pătruns de ideea relației dintre informație și putere. Astfel, Carta Bibliotecilor, adoptată în 1991 și reactualizată în 1994, prevede că „pentru a-și exercita drepturile la formația permanentă și la cultură recunoscute prin constituție, orice cetățean trebuie să poată accede liber la cărți și alte surse de documentare”, considerându-se că „biblioteca trebuie să asigure (...) independența intelectuală a oricărui individ”, ea fiind „un serviciu public necesar exercitării democrației”.

În a doua jumătate a secolului XX bibliotecile și-au lărgit acțiunea. În noul mediu informațional biblioteca nu mai este numai un spațiu al conservării și organizării informației, ci și unul al comunicării, al dialogului și al producției de informație. Prin publicații primare și secundare ea difuzează informația, utilizând din plin noile tehnologii de stocare, prelucrare, difuzare a acesteia.

Locul actual al bibliotecilor în lumea contemporană este ilustrat și de implicarea acestora în acțiuni globale, cum este, între altele, programul UNESCO „Memoria lumii”. Având ca obiectiv conservarea și difuzarea moștenirii scrise a umanității, acesta a mobilizat experții în domeniu, angajați într-un efort comun. Fenomenul indică o conștientizare la nivel planetar a importanței informării și nu întâmplător. Manifestul UNESCO pentru biblioteci, în forma lui revizuită, pune accentul pe informare și formare, pe cooperare și deschidere universală. Bibliotecile fac parte din ceea ce se numește „industria informației”, iar Manifestul UNESCO insistă asupra dezvoltării, în aceste instituții, a unor „competențe în domeniul informării și informaticii”.

Încă din 1988, de altfel, a fost adoptat un „Plan de acțiune pentru crearea unei piețe comune a serviciilor de informare”, având următoarele obiective:

- să creeze un Observator european al pieței informațiilor;
- să identifice obstacolele tehnice, administrative și juridice și să propună soluții;
- să realizeze proiecte-pilot și demonstrative în domeniul produselor și serviciilor de informare;
- să promoveze serviciile de informare europene;
- să pregătească o acțiune în biblioteci pentru favorizarea interconexiunilor și pentru implementarea noilor tehnologii ale informării.

Integrarea bibliotecilor în universul informațional este evidentă în întregul sistem: biblioteci naționale, publice, universitare, școlare, specializate.

Se modifică practicile de informare, păstrându-

se cele tradiționale, alături de cele noi, electronice. Între biblioteca tradițională și cea virtuală, utilizatorul are deja posibilitatea de a alege sau de a recurge în mod complementar la amândouă. În epoca dezvoltării autostrăzilor informaționale și a rețelelor internaționale bibliotecile pot oferi servicii care permit folosirea eficientă a informației de care dispune lumea contemporană. Colecțiile lor încep să se integreze unui sistem informațional mondial. Ele devin însă și centre de informare locală, diversificându-și oferta de servicii. Stăpânirea informației a devenit o prioritate în strategiile bibliotecii, într-un moment în care aceasta trebuie să se adapteze la transformările pe care le parcurge omenirea. De altfel, într-un articol despre relațiile dintre „Bibliotecile naționale și biblioteca globală”, R. Wuest atrage atenția că „Biblioteca trebuie să aleagă: să participe la dezvoltarea în continuare sau să se transforme în muzee ale cărții. Bibliotecile naționale au parcurs un secol de strângere și depozitare a unei informații inestimabile. Acum, sprijinindu-se pe tehnica existentă, ele nu trebuie să piardă șansa de a participa la procesul comunicațional global”. Venind de foarte departe, din trecutul omenirii, biblioteca-depozitară iar acum și producătoare de informație este o instituție deținătoare de putere, capabilă de înnoiri permanente și cu un rol fără îndoială tot mai complex într-o lume în care valoarea informației sporește spectaculos.

BIBLIOGRAFIE

- *Le pouvoir des bibliothèques*. Paris, Albin Michel, 1996.
- Wuest, R. *De la bibliotecile naționale la biblioteca globală*. În: *Biblioteconomie*, București, Biblioteca Națională, nr. 4, 1997, p. 101-106.
- Gallichan, Gilles. *Biblioteca puterii și puterea bibliotecilor*. În: *Biblioteconomie*, București, Biblioteca Națională, nr. 3, 1997, p. 35-40.
- Craia, Sultana. *Bibliotecile și industria informării*. În: *Biblioteconomie*, București, nr. 3, 1997, p. 119-122.
- Craia, Sultana. *Lectura de la individual la social*. În: *Biblioteconomie*, București, nr. 4, 1997, p. 107-109.

Conf. univ. dr. *Sultana Craia*
Universitatea „Valahia” Târgoviște

C R E A R E A U N E I
P A G I N I W E B
P E N T R U
B I B L I O T E C I

Odată cu tehnologizarea tot mai accentuată a societății actuale, accesul la Internet este perceput de tot mai multă lume ca o extensie naturală a funcției principale a bibliotecii, și anume aceea de a oferi informații, servicii educaționale și de recreere pentru utilizatorii săi. World Wide Web-ul oferă posibilități foarte mari pentru dezvoltarea și diseminarea acestor servicii, resurse pe care biblioteca tradițională nu le are din punct de vedere fizic.

Pe Internet sunt disponibile mii de baze de date independente, arhive și servicii on-line, constituite într-o veritabilă bibliotecă virtuală. Din păcate, această bibliotecă electronică nu este tot atât de bine organizată ca una reală, neexistând doar un singur catalog pentru a putea verifica dacă documentul dorit există sau nu. În ciuda acestor aspecte, interfețe grafice prietenoase ajută utilizatorii în găsirea drumului în această vastă info-junglă.

Pentru a atinge performanțe cât mai ridicate, Internetul reprezintă o sursă indispensabilă pentru bibliotecile din ziua de astăzi. Chiar dacă mai există voci care afirmă că: „bibliotecile sunt ultimele instituții educaționale democratice, cea mai importantă și democratică sursă informațională... și ultimul refugiu unde nu există modem-uri” (Gloria Steinem, ALA, 1992), nu putem nega rolul covârșitor pe care această descoperire îl joacă în viața noastră de zi cu zi. Bibliotecarii, la rândul lor, pot folosi facilitățile oferite de către Internet: e-mail-ul, buletinele de știri, grupurile de dezbateri pentru a se ajuta reciproc în rezolvarea unor solicitări mai dificile și pentru a fi la curent cu noile dezvoltări în domeniu. Biblioteca trebuie să-și joace rolul de producător de informație și navigator de rețea, iar instrumentul cheie îl constituie crearea de site-uri sau homepage-uri pe Internet. Însă înainte de a dezvolta un proiect Web biblioteca trebuie să găsească răspunsul la anumite întrebări fundamentale care să o ajute în creionarea design-ului și conținutului acestora:

- Cine va finanța și conduce site-ul / home-page-ul?
- Ce fel de computere și facilități de rețea trebuie folosite?
- Cum vor fi justificate acestea în cadrul instituției?
- Care este scopul site-ului / home-page-ului?
- Care vor fi potențialii utilizatori și cum va răspunde în mod cât mai relevant cerințelor acestora?
- Cum vor fi apreciate și monitorizate cerințele utilizatorilor?
- Care vor fi strategiile de instruire a personalului și cititorilor site-ului pentru a se obține o cât mai bună exploatare a acestuia?

Realizarea unei pagini Web pentru bibliotecă oferă oportunitatea promovării propriei imagini cât și a serviciilor sale. Specialiștii în construirea acestor homepage-uri susțin că pentru a fi bine realizate trebuie să ofere:

- trăsături interactive, oportunitatea feed-back-ului pentru utilizatori în vederea participării la anumite evenimente on-

line sau chiar să poată contribui la îmbunătățirea aspectului și site-ului/ homepage-ului.

- informații reale care să nu poată fi accesibile decât prin intermediul site-ului/ homepage-ului (informații locale).
- posibilități de dezvoltare a site-ului (nu trebuie să fie static și să reflecte noile inițiative în domeniu).
- asistență în ceea ce privește rețeaua pentru a-i ajuta pe cei interesați în localizarea și folosirea altor tipuri de resurse Internet.

Nu există reguli privind ce tipuri de informații și legături trebuie să cuprindă o pagină Web dedicată unei bibliotecă, dar esențiale sunt pentru multe dintre ele informațiile de contact: nume, adresă, telefon, program, legături către serviciile principale, o urare prietenoasă de bun venit. Prezența câtorva aspecte privind mărimea colecției și numărul de cititori pot sublinia imaginea unei instituții dinamice care manageriază un volum mare de informații. Unele biblioteci oferă anunțuri în cadrul propriilor pagini Web pentru popularizarea anumitor evenimente culturale, expoziții etc., altele promovează liste de cărți noi, titluri de reviste sau apariția unor noi colecții. Evident, aceste homepage-uri trebuie actualizate frecvent pentru ca informația să nu devină depășită.

Datele pe care biblioteca le poate și este obligată să le facă accesibile pe Internet sunt:

- detalii asupra serviciilor speciale;
- descrierea colecțiilor;
- FAQ (Frequently Asked Question) privind biblioteca: modalitatea de înscriere într-o bibliotecă, de împrumut sau rezervare etc.;
- statistici (interpretate sau nu);
- componența conducerii, a departamentelor și responsabilitățile ce revin fiecărui membru din staff-ul bibliotecii;
- localizare (hartă, informații privind transportul local, biblioteci mobile);
- legături către alte pagini cuprinzând informații privind: adresă, persoane de legătură, detalii despre departamentele bibliotecii;
- imagini scanate ale bibliotecii sau turul virtual al acesteia.

Prin intermediul paginilor Web bibliotecile trebuie să aplice principiul interactivității în următoarele situații:

- cereri on-line/răspunsuri on-line;
 - feed-back din partea utilizatorilor (sugestii).
- Oportunitatea de a oferi răspunsuri on-line privind activitatea bibliotecii: înscriere, program, împrumut este asemănătoare cu serviciul oferit de Internet „Public Library’s IPL-Ask a Question Form”.

Prezența unei căsuțe de sugestii privind un anumit serviciu este bine primită de către cititori, acest aspect putând fi folosit și ca un avantaj strategic de către bibliotecă (de exemplu o bibliotecă universitară din SUA și-a folosit site-ul Web pentru a ruga utilizatorii săi să trimită scrisori de suport în vederea construirii unei noi clădiri pentru aceasta).

Cei care răspund acestor cereri sunt invitați să-și completeze numele și alte informații necesare în vederea contactării, nu numai pentru a facilita răspunsul către ei, dar și pentru a încuraja comentarii responsabile asupra unor probleme de specialitate. Răspunsul trebuie trimis rapid către toate sugestiile primite, chiar dacă uneori acesta constă doar într-o confirmare de rutină. Cel mai simplu mod de implementare a feed-back-ului utilizatorilor pe propriul site Web este invitația de a folosi e-mail-ul, facilitate care poate fi activată automat. De asemenea, este de dorit să i se atragă atenția utilizatorului care sunt

informațiile pe care trebuie să le ofere mesajul e-mail. De cele mai multe ori este de dorit să se adopte o formă standard care să asigure consistența anumitor detalii, soluția cea mai convenabilă fiind realizarea unui formular care să poată fi printat și expediat prin poștă sau fax sau pur și simplu completat și retrimis prin e-mail.

Un aspect foarte important este organizarea unei activități de instruire pentru a ghida utilizatorul în căutarea și cercetarea pe Internet la modul general sau în cadrul home-page-ului bibliotecii, în particular. În cazul bibliotecilor universitare se poate colabora cu profesori de specialitate care să ofere cursuri de însușire a tehnicilor de utilizare a Internet-ului, în special modalități de regăsire a informației în multitudinea de resurse informaționale oferite.

Ani de-a rândul bibliotecarii au descris documentele pe fișe de descriere bibliografică. În ultimul timp ei au convertit aceste fișe în cataloage on-line, cunoscute în denumirea de OPAC (on-line public access catalogs). Din momentul în care catalogul OPAC al unei biblioteci este disponibil pe Internet utilizatorii pot să-l acceseze oriunde s-ar afla, barierele fizice fiind eliminate.

După cum am amintit mai sus, catalogul on-line se află într-un proces de integrare progresivă într-o bază de date globală în care descrierea și documentele interacționează. Punerea în acces liber, prin intermediul Internet-ului a propriului catalog on-line constituie pentru o bibliotecă principală sa contribuție la rețeaua mondială de informare.

Accesul la cataloage în mediul Web reprezintă în momentul de față unul dintre aspectele cele mai importante, privit ca un serviciu oferit la distanță de o structură biblioteconomică, printr-o prezentare unitară a acestuia la nivelul homepage-ului. În același timp mediul Web furnizează posibilitatea integrării multimediei, fie la nivelul înregistrării bibliografice, fie la nivelul documentului însuși.

OPAC-ul a devenit familiar multor utilizatori iar navigarea urmând hiperlegăturile poate facilita căutarea în cazul în care acestea sunt folositoare, de exemplu legături între colecții separate sau opere de același autor, editor sau același subiect găsit în mai multe documente. Hipertextul poate permite, de asemenea, accesarea altor funcții oferite de sistemul automatizat de bibliotecă, cum ar fi: regimul împrumutului, rezervării etc. Un alt avantaj al OPAC-ului este salvarea rezultatelor căutării utilizând FTP-ul. Cum se poate ușor imagina, integrarea unei interfețe Web în cadrul unui sistem automatizat de bibliotecă implică complexe și multiple resurse. Pentru a micșora problemele tehnice multe instituții construiesc o versiune Web a OPAC-ului disponibilă pe terminale dedicate în interiorul bibliotecii. Caracteristicile unui catalog on-line pot fi rezumate în următoarele puncte:

- oferă mai multe informații decât un catalog tradițional, putându-se afla, de exemplu, dacă documentul căutat a fost împrumutat sau rezervat;
- fiecare catalog on-line are trăsături specifice deoarece bibliotecile nu folosesc același software;
- diferă de motoarele de căutare neindexând conținutul fiecărui document aflat în bibliotecă, ci înregistrările colecției bibliotecii;
- fiecare înregistrare din cadrul catalogului on-line poate fi regăsită cu ajutorul unor câmpuri: titluri, autori, vedete de subiect, cuvinte cheie etc.;
- posibilitatea catalogării documentelor full-text, în acest caz făcându-se legătura între OPAC și acestea;
- căutarea unor colecții speciale aparținând bibliotecii respective (de exemplu se pot căuta informații despre colecția

digitală a bibliotecii respective).

În contextul actual paginile Web ale bibliotecilor trebuie să includă și baze de date privind informații referitoare la comunitatea pe care o servește. Acestea pot fi realizate în colaborare cu alte departamente și agenții, incluzând informații de genul: cluburi, societăți, organizații guvernamentale sau private, calendarul evenimentelor și expozițiilor, titluri aflate în top (recomandări, achiziții recente etc.), lista consilierilor locali etc. În acest sens evenimentele importante sunt listate după tipul lor, dar există și alternativa oferirii unei posibilități de genul „ce s-a întâmplat în data de...?”, iar un simplu clic de mouse pe această dată să afișeze evenimentele petrecute la acel moment. Unele biblioteci își pot construi aceste baze de date în colaborare și cu organizațiile sectorului public și privat pentru a acoperi un spectru cât mai larg de informații, incluzând turism, sănătate, distracție etc.

Rezumând putem spune că WWW oferă bibliotecilor șansa nesperată de a-și mări rolul de furnizor de informații prin înlesnirea legăturilor către alte resurse informaționale care cu puțin timp înainte nici nu puteau fi imaginate și care includ:

- informații comunitare: pagini Web ale autorităților locale; organizațiilor comunitare; piața muncii etc;
- educație: pagini Web ale centrelor de învățământ care oferă cursuri într-o anumită specialitate pentru diferite nivele;
- afaceri: firmele locale, Camera de comerț, inițiative de dezvoltare economică, agenții de turism etc.;
- recreere: evenimentele culturale și sportive, teatre, cinema-uri, cluburi locale; de asemenea, o legătură la site-ul unui ziar local este de preferat.

Din momentul în care s-a hotărât încorporarea unor astfel de hiperlegături trebuie luate în considerare următoarele aspecte:

- sursa, seriozitatea și completitudinea informației oferită de site;
- relevanța pentru utilizatori;
- angajamentul de a actualiza informațiile oferite;
- tipul de conectare;
- dacă site-ul necesită un software special.

World Wide Web –ul a devenit un mediu important pentru comunicații, recreație și informare, oferind noi oportunități pentru biblioteci de a se transforma din simpli furnizori de informații în creatori de informație diseminată pe Internet.

Datorită faptului că pagina Web a unei biblioteci este creată pentru a servi anumitor scopuri, este esențială urmărirea câtorva trăsături necesare, care să ajute în ghidarea celui care o accesează:

- pagina Web trebuie să aibă un titlu precis care să includă cuvintele cheie folosite mai des de către cei care caută astfel de informații. Majoritatea motoarelor de căutare ca AltaVista sau WebCrawler, afișează rezultatele după cuvintele cheie conținute în titlul paginii;
- graficele și fotografiile pot transforma pagina într-una foarte atrăgătoare, mai ales atunci când sunt alese cu grijă pentru a exprima o anumită informație, dar și când aspectul vizual este plăcut. Însă atunci când figurile sunt prea mari sau prea complexe ori când sunt prea multe pot îngreuna încărcarea paginii, devenind în acel moment greu de accesat pentru utilizatorii ocupați sau pentru cei care plătesc accesul la Internet;
- pagina Web trebuie să identifice clar bibliotecă, oferind detalii privind localizarea și rețeaua din care face parte;
- pagina trebuie să ofere o privire de ansamblu asupra bibliotecii și a serviciilor acesteia, acest aspect fiind prezentat într-o formă interesantă pentru a atrage oamenii să se înscrie și să utilizeze serviciile oferite de către aceasta;

- pentru utilizatorii din afara țării, o scurtă prezentare într-o limbă de circulație internațională ar fi folositoare chiar dacă toate celelalte informații sunt oferite în limba națională a țării unde se află biblioteca, această latură fiind folositoare pentru utilizatorii din străinătate care sunt interesați de anumite resurse ale bibliotecii respective. În acest scop trebuie oferită și o informație de contact (e-mail, adresă, telefon) a unei persoane din cadrul conducerii care să cunoască bine limba străină în care este făcută prezentarea;

- pagina trebuie să prezinte caracteristici care să încurajeze noii vizitatori să o citească și să se întoarcă la ea ori de câte ori au nevoie, serviciile oferite gratis (legături către alte resurse Internet necesare explicării anumitor aspecte ale bibliotecii în cauză) încurajându-i să se întoarcă la pagina Web a bibliotecii. În cazul bibliotecilor publice sau școlare pot fi oferite stimulente cum ar fi competiții sau jocuri atrăgând în acest mod noi utilizatori;

- pagina Web trebuie actualizată permanent, oferind știri despre bibliotecă și serviciile sale, despre noile colecții, activități la care utilizatorii pot lua parte, recenzii ale cărților noi intrate în bibliotecă etc.

Legăturile către alte resurse Internet pot fi foarte folositoare pentru cititorii unei pagini Web de bibliotecă, dar acestea trebuie selectate cu grijă, aplicându-se aceleași reguli ca pentru dezvoltarea colecțiilor, dovedind acuratețe, relevanță, actualitate și să fie apropiate de cerințele utilizatorilor. Periodic acestea trebuie verificate pentru a se vedea dacă sunt operaționale sau dacă între timp nu li s-a modificat conținutul. O ultimă cerință ar fi oferirea unor informații privind data la care a fost actualizată ultima oară pagina, cine a creat-o și adresa bibliotecii.

Cel mai bun exercițiu pentru a construi o pagină Web pentru bibliotecă este consultarea unora similare. Astfel, se va forma o imagine a ceea ce se potrivește și ce nu se potrivește cu o astfel de pagină, ceea ce este interesant din punctul de vedere al unui cititor on-line și ce nu, și ce caracteristici fac o pagină Web să fie ușor și plăcut de parcurs.

La întrebarea: „Cine este mai îndreptățit să creeze această pagină?”, opinia principală este aceea de a fi realizată de un specialist în colaborare cu un bibliotecar. Primul deține calificarea necesară în design care lipsește bibliotecarului, dar probabil cât de curând acesta din urmă va dori să-și creeze singur pagina Web a propriei instituții deoarece va fi mult mai ușor să opereze schimbările necesare decât să apeleze de fiecare dată la un specialist. Chiar dacă se va apela la o persoană din afara bibliotecii pentru construirea paginii, bibliotecarii vor fi cei care vor decide ce informații trebuie furnizate prin intermediul acesteia.

Administrarea unui site Web de bibliotecă necesită foarte mult timp. O posibilitate de a reduce acest inconvenient poate fi acela al folosirii tehnologiei avansate a bazelor de date în vederea creării unor „documente dinamice”, în care toate fișierele să fie asamblate împreună și vizualizate ca un site comun. Aceste fișiere vor fi adăugate la baza de date alături de alte informații, iar în momentul când se va înregistra o cerere, documentul rezultat va conține numai acele puncte care se potrivesc cu cererea făcută. În felul acesta „documentele dinamice” reduc dependența față de limbajul HTML, personalul bibliotecii putând adăuga noi date fără să fie nevoie să cunoască codul HTML. Administrarea și întreținerea unui astfel de conținut dinamic poate fi realizat cu o interfață Web care să utilizeze PHP (Hypertext Preprocessor) în vederea creării unor pagini Web dinamice.

Crearea unei pagini Web este o activitate care odată încheiată nu mai necesită alte modificări, actualizarea ei fiind necesară ori de câte ori o informație furnizată prin intermediul

acesteia nu mai este valabilă. În acest sens noi legături și noi informații sunt necesare pentru a fi siguri că pagina este relevantă pentru cerințele utilizatorilor. De asemenea, este bine de știut că tehnologia Web nu este statică, fiecare nouă versiune a browsere-lor Web aducând noi facilități privind prezentarea informației. Dacă biblioteca nu ține pasul cu aceste schimbări astfel încât să fie reflectate în propria lor pagină, aceasta va fi anostă și neinteresantă în comparație cu altele.

Din cele de mai sus putem trage concluzia că există foarte multe motive pentru care o bibliotecă își creează propria pagină sau site Web, și că aceste motive determină forma și conținutul acestora. Unele au fost create pentru a oferi informații despre bibliotecă și despre serviciile acesteia pentru a veni în sprijinul utilizatorilor de zi cu zi sau a celor potențiali. Altele oferă informații privind comunitatea locală sau informații despre rețeaua din care face parte biblioteca sau organizația pe care o deservește. Multe dintre paginile Web ale bibliotecilor ghidează utilizatorul către alte resurse Internet utile, iar altele oferă acces la anumite întrebări:

- Cui se adresează pagina?
- A fost creată pentru a ghida utilizatorii bibliotecii?
- A fost creată pentru utilizatorii din afara bibliotecii dar care au legătură cu aceasta (un institut de cercetare) pentru a-i ajuta să folosească resursele bibliotecii și pe cele din afara acesteia?

Indiferent de scopul care a condus la realizarea acestei pagini Web/site trebuie menționat faptul că World Wide Web-ul este cu adevărat foarte vast și că vizitatorii acestora pot proveni de pretutindeni. Din acest motiv lucruri care pot fi foarte importante din prisma personalului sau utilizatorilor obișnuiți ai bibliotecii, pentru alții pot fi ne semnificative.

Subiectul dominant și omniprezent cu privire la rețelele internaționale on-line rămâne Internet-ul. Acesta a fost dezbătut de profesioniști la nivel național și s-a ajuns la concluzia că el este capabil a furniza noi oportunități pentru bibliotecii, schimbându-se în acest mod munca tradițională cu una foarte modernă. Informațiile comunitare, sociale și culturale sunt exemple clare de resurse care pot fi imediat accesate pe un site Web, devenind astfel disponibile celor cu acces pe Internet, independent de disponibilitatea serviciilor normale.

World Wide Web-ul are un impact impresionant asupra modului cum bibliotecile oferă anumite servicii, existând avantaje în folosirea tehnologiei în interiorul acestora. Abilitatea de a actualiza instantaneu informația permit bibliotecarilor să mențină resursele informaționale cât mai aproape de actualitate în activitatea de comunicare, cercetare și educație continuă ce aparține profesiei acestora. Pentru a face față acestui nou val este esențial ca specialiștii în informare documentară să înțeleagă principiile generale ale creării și administrării paginilor / site-urilor Web ale propriei instituții.

BIBLIOGRAFIE

- ACKERMANN, Ernest; HARTMAN, Karen. *The Information Specialist's Guide: Searching and Researching on the Internet and the World Wide Web*. Chicago; London: Fitzroy Dearborn Publishers, 1999
- POULTER, Alan; TSENG, Gwyneth; SARGENT, Goff. *The Library and Information professional's Guide to the World Wide Web*. London: Library Association Publishing, 1999

Asist.univ. *Agnes Erich*

Universitatea „Valahia” Târgoviște

Implementarea noilor tehnici de comunicație birotică în biblioteci

Tehnica utilizării computerelor nu mai poate fi disociată de birouri. Programele de prelucrare a textelor, de calcul tabelar și cele grafice au devenit cerințele de profesionalizare, noile versiuni solicitând o permanentă adaptare. Utilizarea izolată a acestor programe nu este însă suficientă pentru a face față cerințelor practice, fiind necesară folosirea complementară a pachetelor de programe birotice și a rețelelor de computere, ca și a formelor moderne de comunicare birotică.

Noțiunea de comunicație birotică se folosește tot mai des atunci când se pune problema modernizării muncii în secretariate și birouri. Ea cuprinde toate acțiunile care au ca obiectiv asigurarea unui sprijin corespunzător tuturor activităților de birou, prin utilizarea unor tehnologii noi. Comunicația birotică a avut în ultimul timp o evoluție extrem de rapidă prin apariția unor noi medii. O dată cu evoluția spre computerele multi-media, conectarea acestora în rețele locale și publice, ca și prin tehnologia Internet-ului s-a creat posibilitatea ca tehnologii care înainte erau utilizate separat (telefonie, tehnologia informatică, cea a comunicațiilor, prelucrarea imaginilor etc.) să fie interconectate și să deschidă domeniul complet noi de aplicații.

În realizarea soluțiilor de comunicație birotică un rol deosebit îl au infrastructura tehnologică informatică și conlucrarea componentelor tehnice, în prezent existând următoarele tendințe:

➤ *Sistemele client – server formează platforme.* Într-un mediu *client – server*, clienții (adică computerele de la locurile de muncă) comunică cu modulele – server centrale (adică cu sistemele de computere centrale). Clienții preiau comanda aplicațiilor, efectuează anumite etape de prelucrare și transmit, dacă este necesar, cereri (solicitarea pregătirii anumitor date și documente). Componenta de infrastructură a sistemelor de programe (software) client/server transmite aceste cereri server-elor corespunzătoare. Acestea execută comenzile și transmit răspunsurile care ajung ulterior la clientul solicitant.

➤ *Gestiunea distribuită a datelor și a documentelor este indispensabilă.* Memorarea datelor și documentelor se poate efectua atât centralizat, cât și descentralizat. Sistemele de comunicație birotică oferă posibilitatea accesului direcționat la materialul informațional arhivat centralizat.

➤ *Comunicația sistemelor este posibilă atât prin intermediul echipamentelor (hardware) cât și prin cel al sistemelor de programe (software).* Întrucât procesele de muncă decurg în mod tipic prin implicarea mai multor persoane, ca și prin comunicarea cu furnizorii, clienții și restul mediului, componenta comunicațională câștigă mult în importanță. Această comunicație este posibilă independent de felul sistemelor de computere instalate.

➤ *Deservirea aplicațiilor este în continuare simplificată și standardizată.* Concepțiile moderne privitoare la deservire și la formele de dialogare pot contribui substanțial la mărirea gradului de adaptare la necesitățile utilizatorilor și la facilitarea deservirii soluționării aplicațiilor bazate pe calculatoare (în acest sens pot fi amintite: multi-media, hiper-media, prelucrarea

vocală).

Secretariatul se transformă tot mai mult într-o centrală de comutație a informațiilor, unde acestea converg de la toate compartimentele bibliotecii și din exterior. Devine tot mai importantă gestiunea profesională a informațiilor în secretariat și ameliorarea proceselor informaționale și comunicaționale, folosindu-se tehnica modernă de comunicație birotică. În acest sens, procesele de muncă din birouri pot fi împărțite în două moduri:

- dobândirea, prelucrarea și memorarea informațiilor reprezintă așa-numitele *procesele informaționale*;

- schimbul de informații în interiorul bibliotecilor și între biblioteci, în scopul realizării sarcinilor, este denumit *comunicație*. *Procesele comunicaționale* cuprind fazele de predare, transmitere și primire a informațiilor.

Obiectivele globale ale optimizării proceselor informaționale și comunicaționale sunt:

- * *modul simplu de prelucrare și întreținere a informațiilor* pentru toate tipurile de informații (documente, date structurate, termene);

- * *îmbunătățirea calității informațiilor* prin punerea la dispoziție a tuturor informațiilor necesare și existente;

- * *scurtarea timpilor de parcurs* prin eliminarea timpilor de transport, copiere și de așteptare, ca și prin scurtarea duratelor de prelucrare;

- * *accelerarea căutării informațiilor* prin instrumente adecvate;

- * *reutilizarea direcțională a informațiilor* (pentru evaluări, redactarea de scrisori în serie);

- * *calitatea mai înaltă a rezultatelor* prin standardizarea fluxurilor de date și prin asigurarea actualității documentelor / datelor folosite.

Din punct de vedere al echipamentelor, pentru realizarea aplicațiilor de comunicație birotică pot fi luate în considerare diferite posibilități de soluționare. Există o serie de aparate clasice: copiatoare, faxuri, telexuri, telefoane etc. În prezent, în centrul atenției se află însă folosirea tehnicii computerelor. Tendința actuală este cea de realizare a conexiunii dintre această tehnică și tehnicile birotice încă existente (cele telefonice și de fax).

Aplicațiile client – server se realizează în prezent într-un mediu client / server, adică clienților – utilizatori finali – li se pun la dispoziție prestațiile centrale de către servere. Fiecare computer al unui loc de muncă, conectat în rețea, este subordonat unui server. Pe aceste servere se gestionează centralizat toate datele și programele și sunt comandate dispozitivele periferice selectate.

Soluțiile optime ale comunicării birotice presupun dispozitive periferice adecvate la locurile de muncă: procesoare de capacitate sporită, capacitate mai mare a memoriei principale, dispozitive periferice de intrare / ieșire mai bune sau suplimentare, uneori și suport crescut al capacităților de conectivitate (conectarea la rețelele interne ale firmei, posibilitatea folosirii serviciilor on-line).

O atenție deosebită trebuie acordată dotării cu medii de memorare adecvate:

- super-discheta (cu capacitate de memorare mai mare de 100 MB);
- unități CD-ROM (disc compact doar cu citire) cu performanțe mereu mai bune;
- CD (disc compact) reînregistrabil;
- tehnologia DVD (Digital Versatile Disc – disc digital multilateral); mediul DVD memorează 4,7 GB per strat (față de 680 MB la CD);
- mediile de backup (memorare de siguranță);

Pe lângă ofertele off-line (fără conectare la rețea) pe CD-ROM, câștigă tot mai multă importanță serviciile multi-media on-line (cu conectare la rețea) prin Internet. Baza pentru multi-media sunt sistemele puternice de calculatoare, capabile să genereze aplicații sub formă de mixaje integrate de texte, grafică, sunete și mișcare Live (în timp real).

Trebuie de asemenea realizată capacitatea de comunicare a dispozitivelor periferice, acestea trebuind să fie dotate cu interferențe seriale V24/RS-232C.

Pentru conectarea la rețele publice mai sunt necesare modem-urile, conexiunile principale de tip *Datex-P* sau cartelele pentru *ISDN*.

- prin intermediul modem-urilor se pot realiza comunicații de date prin rețeaua telefonică. Modem-urile pot fi montate fie în computere, fie pot fi livrate ca dispozitive externe;

- pentru a putea utiliza *ISDN* (o rețea telefonică digitală specială) direct prin calculatoare, este necesară dotarea suplimentară a acestora cu adaptoare *ISDN*.

Integrarea sistemelor de comunicație birotică cu Internet-ul a schimbat enorm lumea bibliotecilor. Astfel, este posibil accesul la bazele de date disponibile în rețeaua locală, națională sau internațională, iar căutarea în cataloage se poate desfășura de acasă sau de la birou.

Internet-ul și Intranet-ul aduc cu sine numeroase provocări față de strategia tehnologiei informaționale. Tehnologiile Internet / Intranet au potențialul de a putea învinge limitele sistemice existente, putând să fie instalate și ulterior pentru aproape toate calculatoarele și platformele de sistem.

Cel mai cunoscut serviciu Internet este *World Wide Web*. Acesta realizează integrarea diferitelor servicii la același nivel și dispune de capacitatea de a genera și de a utiliza documente hiper-media. Astfel, o publicație poate fi oferită în mod simplu cu acoperire mondială prin *WWW*, putându-se apela sunetele, vorbirea, muzica, imaginile color, animațiile, videoclipurile și textele, toate interconectate hiper-medial. De asemenea, prin intermediul *WWW* informațiile pot fi apelate interactiv și direcționat.

Interconectarea internă a bibliotecilor se realizează, de regulă, prin intermediul unor rețele locale, respectiv prin medii client / server. Extinderea se obține prin aplicarea tehnologiei Intranet:

* *Tehnologiile Internet* se pot folosi și în interiorul bibliotecilor, formându-se așa-numitele Intranet-uri. Acestea optimizează și revoluționează atât tranzacțiile comerciale, cât și procesele de comunicații – și permit edificarea unor relații noi cu clienții;

* se mai adaugă posibilitatea aplicațiilor deschise: prin intermediul limbajului de programare Java pot fi contopite într-o rețea uriașă de calculatoare toate tipurile de echipamente.

Potențialele de aplicare ale Intranet-ului în biblioteci sunt numeroase. Avantajele deosebite ale soluțiilor bazate pe Intranet sunt:

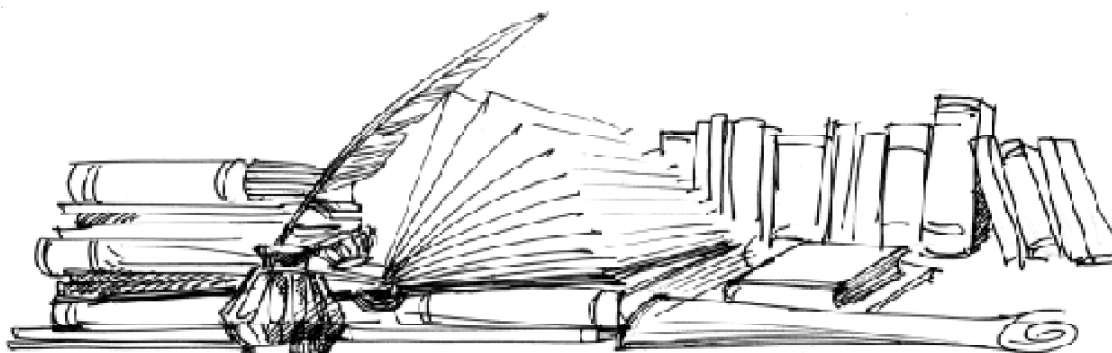
- platforma deschisă (utilizarea rețelelor existente);
- amabilitatea față de utilizatori (interfața grafică a *WWW*, tehnica hiperlegăturilor);
- integrarea simplă în aplicațiile existente (schimbul de date lipsit de probleme);
- costurile avantajoase de exploatare.

Creșterea capacității de prestare a muncii de birou are o importanță deosebită. Informațiile de actualitate privitoare la existența bibliotecilor, a serviciilor, a fondurilor de documentare și a manierei de utilizare a acestora, sunt extrem de importante pentru aproape toate bibliotecile. Numai astfel li se pot asigura păstrarea competitivității și a eficacității.

Serviciile on-line și Internet-ul garantează procurarea direcționată a informațiilor pentru asistența managerială - aceasta constituind tot mai mult premisa succesului profesional.

Asist. univ. *Neana Faur*

Universitatea „Valahia” Târgoviște

Biblioteca publică și utilizatorii ei

Într-o intervenție anterioară privind raportul dintre biblioteca publică și comunitate („Considerații privind raportul biblioteca publică - comunitate” apărut în „Biblioteca”, nr. 7, 1999, p. 206), precizăm noțiunea de comunitate (grup de oameni cu interese, credințe sau norme de viață comune, ca și totalitatea locuitorilor unei localități, a unei țări etc.).

Totodată se sublinia faptul că incluzând termenul de public, biblioteca aparține și este dependentă de o colectivitate, fiind deschisă tuturor membrilor săi. Ei apeleză în funcție de nevoile curente, la serviciile acestei instituții social-culturale, folosindu-le în diverse scopuri: instructive, educative, de cercetare, informare etc.

Vom încerca o analiză asupra utilizatorilor serviciilor unei biblioteci publice.

O primă diferențiere în cadrul membrilor unei colectivități, în ceea ce privește raportul cu biblioteca, îl constituie depistarea unui segment de *utilizatori reali* și a unora *potențiali*. Cel *real* este constituit în primul rând de cititori, de cei care folosesc „in visu” (direct, prin vizualizare) tipurile de documente oferite. De asemenea în această categorie se includ și utilizatorii informațiilor (în sistem tradițional sau automatizat) sau cei ce participă la anumite activități de animație culturală ce se desfășoară în bibliotecă (expoziții, lansări de cărți, întâlniri cu scriitori etc.), fără a fi neapărat cititori ai acesteia.

În categoria celor *potențiali*, sunt anumite segmente ale membrilor colectivității care din diferite motive (obiective sau subiective) nu frecventează pe moment această instituție. Cauzele sunt multiple (distanță mare față de aceasta, necunoașterea a ceea ce le poate oferi, dezinteres față de instrucția și educația proprie etc.), ele trebuind analizate periodic, luându-se cele mai eficiente măsuri pentru înlăturarea lor în scopul atragerii în sfera lecturii și a acestor membri ai colectivității.

În strategia sa, biblioteca are în vedere următoarele tipuri de utilizatori: *colectivi și individuali*.

În categoria celor *colectivi* includem în primul rând *comunitatea* ca ansamblu de interese, preocupări, doleanțe - în funcție de structura sa socio-profesională, de vârstă, opțională, culturală, instructiv-educativă. Printr-o permanentă analiză trebuie să ne adaptăm strategia și obiectivele pentru satisfacerea acestora.

Comunitatea se distinge permanent prin grupuri sociale, cât mai diverse, ale căror interese trebuiesc armonizate în folosul tuturor. Pentru activitatea bibliotecară importante sunt cele legate de *vârstă*, *categorie socială*, *etnică*, sau cele cu *preocupări comune*. În privința vârstei, având în vedere caracterul public, avem în structură utilizatori de la 7 ani și până la vâsta senectuții, o atenție prioritară acordându-se tinerilor, a celor cuprinși în procesul de instrucție-educație sau forței de muncă active, care este într-o permanentă mobilitate profesională.

Categoriile sociale sunt formate prioritar din elevi, studenți, intelectuali, funcționari, personal tehnic etc.

În zonele în care se află cetățeni de diferite etnii, diferențierea utilizatorilor serviciilor noastre trebuie să țină cont de aceasta, atât în ceea ce privește structura colecțiilor de documente, a informațiilor furnizate, cât și a activităților de animație culturală organizate.

La fel de importantă ni se pare categoria grupurilor de utilizatori cu preocupări comune. Ceea ce îi apropie ca grup sunt preocupările, indiferent de vârstă, categorie socială, sau apartenență etnică, activitatea cu aceste grupuri fiind uneori mai dificilă, dar relevantă ca pasiune și dorință de informare.

Totodată în funcționalitatea acestor segmente ale utilizatorilor se pot distinge anumite grupe: *o grupă managerială*, *cea de cercetare-dezvoltare* (care sunt majoritar cu studii superioare), *grupa celor cu nivel mediu de decizie*; *a celor de execuție*; *auxiliară diferitelor servicii de nivel comunitar*. Instituția bibliotecară este datoră să cunoască preferințele de lectură ale acestor grupe funcționale, oferind soluții pentru satisfacerea lor.

Specificitatea noastră, în raport cu celelalte instituții social-culturale, pe lângă privilegiul de a lucra de obicei cu documente primare purtătoare de informații, constă în activitatea utilizatorilor desfășurată prioritar *individual*. Fiecare membru al colectivității, indiferent de vârstă, profesie, preferințe, este tratat la fel, opțiunile sale, nevoile, fiind analizate cu responsabilitate. Se oferă posibilitatea deplinei libertăți a opțiunilor culturale, de instrucție, educație.

Bibliotecarul nu poate impune, el doar îndrumă, solicitările venind ca urmare a unei nevoi de studiu, cercetare, calificare profesională, pregătire școlară sau

a celor care anticipează alte preocupări.

Un alt aspect pe care dorim să-l abordăm este acela al serviciilor de care utilizatorii beneficiază în procesul lecturii. Cel mai important este cel al folosirii, în orice moment, la solicitare, a *colecțiilor de documente* (unele numai în sălile de studiu sau în secții cu profil special, altele inclusiv prin împrumut la domiciliu). Legat de aceasta este *utilizarea informațiilor* (dependente de colecțiile de documente, cele cu caracter social, economic, politic etc.; cele privind evoluția culturii, civilizației, sau a unui anumit domeniu de interes – știință, tehnică, artă, sport etc.).

O categorie cu totul specială este cea a *informațiilor comunitare*. Sistematizate, organizate într-o bancă de date asupra comunității în care-și desfășoară activitatea, și pe care o servește, ele pot conferi bibliotecii statutul principal de *centru de informare comunitar*, forță importantă în această lume a informației, din ce în ce mai apreciată și necesară.

După cum arătam mai sus membrii colectivității, și nu numai, sunt beneficiari ai *activității de animație culturală* organizată în bibliotecă, sau de către bibliotecă în colaborare în special cu alți factori educaționali, în afara instituției. La acestea pot participa utilizatorii reali ai serviciilor noastre (cititorii, în special), dar și alte categorii socio-profesionale, de vârstă, membrii ai comunității locale sau ai altor colectivități (invitați din alte localități, scriitori, editori, reprezentanți ai mass-mediei etc.), care vin special pentru o anumită activitate. Cu cât astfel de acțiuni sunt mai interesante, bine pregătite, cu atât și impactul lor este relevant.

Unii dintre utilizatorii serviciilor bibliotecii sunt beneficiari ai *cercetărilor documentării științifice*, efectuate de specialiști din biblioteci, în diferite domenii, multe dintre acestea referindu-se la bibliologie,

literatură, istoria și cultura comunitară etc.

Sunt utilizatori ce apelează, prin intermediul personalului nostru la informații de la alte biblioteci de la nivel local sau nivel național (este ideal și imperios necesar transformarea lor în sistem, cu bază de date proprie, ce se pot interconecta în folosul acestora).

Prezentul, dar mai ales viitorul, crează posibilitatea accesului rapid și nelocalizat la informație, stabilind obiective și perspective pentru bibliotecile noastre în ceea ce privește tehnologia digitală. Prețurile pentru realizarea acestor proiecte fiind ridicate, în raport cu posibilitățile actuale, se impune o cooperare și o folosire în comun a resurselor.

Succesul unei biblioteci publice la sfârșit și început de mileniu, constă în eficientizarea informațiilor oferite utilizatorilor săi. Ea trebuie să răspundă prompt unor comandamente ca : saltul de la instrucție la educație ; conștientizarea utilizatorilor despre necesitatea cunoașterii ; utilizarea informației cât mai creativ, pentru a face față provocărilor societății, într-o permanentă dezvoltare și schimbare.

Biblioteca trebuie să se preocupe de asemenea de îmbunătățirea colecțiilor sale, prin noi purtători de informație (multi-media, în special) și să asigure accesul utilizatorilor la aceștia. Ea este solicitată să producă sau să stocheze o cantitate mereu mai mare de informații (globale, parțiale sau individualizate), să medieze prin personalul său între acestea și utilizatori, să-și ajute beneficiarii în activitatea intelectuală depusă.

Numai astfel, biblioteca își îndeplinește funcția sa socială, culturală, definindu-și un loc propriu și bine structurat în cadrul instituționalizat al comunității în care-și desfășoară activitatea, cât și în ansamblul cultural, educațional, informațional, la nivel național dar și internațional.

Victor Petrescu

PATRIMONIUM

Civilizația cărții românești

Ca în orice altă țară, și în România istoria cărții începe cu manuscrisele. Cartea românească și-a făcut apariția în Evul Mediu, în scriptoriile mănăstirilor în care se copiau și se ornau manuscrise, unele de o valoare artistică deosebită, aflate în prezent în mari biblioteci românești și europene, între altele la Biblioteca Națională a Franței și la Biblioteca Națională a Austriei. În vreme ce în alte țări europene cartea manuscrisă a dispărut după răspândirea tiparului, la români ea și-a prelungit existența până târziu, în secolul al XVIII-lea.

Împrimeria și-a făcut apariția pe pământ românesc în primul deceniu al secolului al XVI-lea, prima carte fiind tipărită în 1508 la Târgoviște, în limba slavonă, limba oficială a bisericii și cancelariei. Prima carte în limba română a fost tipărită la Sibiu în anul 1544. Până în secolul al XVIII-lea s-au publicat mai ales cărți de cult, laicizarea cărții și a tiparului fiind târzie. Dacă în Transilvania au funcționat și tipografii particulare, în Țara Românească și mai târziu în Moldova tipografiile au fost create din ordinul domnitorilor. În secolul al XVIII-lea au funcționat însă și tipografii, ca cea de la Râmnic, sub autoritatea mitropolitului țării.

La începutul secolului al XIX-lea au apărut și în Moldova și Țara Românească tipografii laice, particulare, precum și edituri care au jucat un rol esențial pentru cultura românească. Acestea au fost create de intelectuali cu orizont european, oameni care s-au remarcat prin multiple întemeieri precum Gheorghe Asachi, Ion Heliade Rădulescu, Mihail Kogălniceanu, C. A. Rosetti.

Dacă biblioteci particulare, unele cunoscute și cărturarilor străini, precum cea a Stolnicului Constantin Cantacuzino, a domnitorului Constantin Brâncoveanu, și cea a familiei domnitoare Mavrocordat, au existat și în secolele XVII și XVIII, bibliotecile publice au apărut în secolul al XIX-lea. La finele acestei perioade ele se înființează în principalele orașe ale țării, dar și în localități mici. Tot atunci s-au dezvoltat și bibliotecile universitare și școlare, urbane și rurale.

Tot în secolul al XIX-lea au apărut și cabinetele de lectură pe lângă librării și anticariate, cabinete ce editau cataloage și ofereau cărți franceze, germane și românești de factură diferită.

A doua jumătate a secolului a adus o dezvoltare fără precedent în lumea cărții – editură, bibliotecă, librărie, public. Diversificarea producției editoriale a coincis cu afirmarea gândirii și creativității românești în domeniul științific, artistic și tehnic. Industria poligrafică a luat avânt, înmulțindu-se tipografiile bine utilitate. Astfel, la Expoziția Universală de la Paris, din anul 1900 printre cele peste o mie de distincții obținute de România s-au numărat și medaliile de aur obținute de editurile Casa Școalelor, Socec și Göbl.

Cartea românească a cunoscut în această perioadă o modernizare cu totul remarcabilă, prin conținut, calitate tipografică și aspect grafic, acesta din urmă fiind în acord cu stilul „1900” răspândit în Europa.

După primul război mondial, în România întregită a început o perioadă de avânt economic ce s-a

ilustrat și în lumea cărții. Revista „Grafica Română” din 1927 înregistra numai în București 98 de tipografii. Industria tipografică se afla la nivel european și era în plină expansiune, de vreme ce în 1939 în capitală erau 124 de tipografii.

Editurile mai vechi, precum Casa Școalelor își lărgeau activitatea și apăreau altele noi, unele deosebit de importante pentru cultura românească: Cartea Românească, înființată în 1919, Cultura Națională, 1921, Scrisul Românesc, 1922, Editura Fundațiilor Regale pentru Literatură și Artă, 1933. Asemenea edituri cu programe culturale de anvergură, cu serii și colecții de real prestigiu, au marcat o perioadă dintre cele mai productive sub aspectul marilor valori ale culturii naționale. Editura Fundațiilor Culturale Regale, de exemplu, avea în 1937, 21 de serii și colecții între care „Biblioteca Enciclopedică”, „Scriitori români contemporani”, „Biblioteca de filozofie românească” ș.a.

În afara marilor edituri cu prestigiu, existau și mici edituri comerciale, fără importanță pentru cultură. Civilizația cărții românești producea dicționare monumentale, albume de artă, ediții critice, carte bibliofilă, carte școlară, ediții populare. Lectura publică, pe de altă parte, lua amploare, iar comerțul de librării era înfloritor, oferind o mare varietate de carte românească și străină. Fundația Regală pentru Literatură și Artă îndruma, pe de altă parte, extinderea bibliotecilor publice în zonele rurale, făcând recomandări pentru selecția cărților în funcție de structura socială a așezărilor și de sumele de care dispuneau comunitățile, urmărind un program cultural coerent în care era inclusă cartea.

După al doilea război mondial în România a avut loc o radicală schimbare de regim politic și a început o altă vârstă și pentru societatea românească, și pentru lumea cărții. Perioada 1944-1948 a fost o etapă de tranziție de la formele interbelice la socializarea în universul cărții. În martie 1949 a fost creată Editura de Stat, instituție cu caracter

enciclopedic. În același an au mai apărut și alte edituri: Editura de Stat pentru Literatură și Artă (ESPLA), Editura de Stat pentru Literatură Științifică și Didactică, Editura ARLUS-Cartea Rusă, Editura Academiei RPR, Editura Confederației Generale a Muncii, Editura Tineretului, Editura pentru Cultură Fizică și Sport. Programul acestora urmărea o largă accesibilitate, cartea, ieftină, cunoscând tiraje de masă.

Lumea editorială de după război a suferit restructurări succesive ce ilustrează etape distincte în viața cărții, legate de momentele aparte ale climatului politic. Pe măsură ce se configurau unele programe, apăreau noi edituri, specializate pe un profil sau altul. Astfel a apărut o Editură Agro-Silvică de Stat (1953) devenită în 1969 Editura CERES, au fost create Editura Muzicală (1957), Editura Științifică (1960), Editura Enciclopedică Română (1986). Din Editura ESPLA s-au desprins în anul 1960 Editura Meridiane și Editura pentru Literatură Universală. În anul 1969 a avut loc o amplă reformă editorială. Din Editura pentru Literatură au luat naștere editurile Minerva și Eminescu, iar Editura pentru Literatură Universală și-a schimbat numele în Editura Univers. Ca urmare a aceleiași reforme au luat ființă Editura Cartea Românească a Uniunii Scriitorilor și Editura Kriterion. În același an, Editura Tineretului se constituie în două unități: Editura Albatros – pentru literatură destinată tineretului și Editura Ion Creangă - pentru literatură destinată copiilor. S-au creat noi edituri și în provincie: Dacia la Cluj-Napoca, Junimea la Iași în 1969, Scrisul Românesc la Craiova și Facla la Timișoara, în 1972. Astfel, 17 edituri funcționau într-un sistem unic, coordonat de Centrala Editorială, dar în subordinea unor instituții diferite mai funcționau și alte case de editură: Politică, Didactică și Pedagogică, Militară, Medicală, Muzicală, Editura Academiei.

Nu se poate spune că viața editorială românească era lipsită de

diversitate. Toate domeniile, literatură, istorie, filosofie, artă, carte pentru copii și didactică, erau bine reprezentate, în ediții accesibile, nelipsind totuși nici cartea bibliofilă. Editori și traducători de o reală calitate intelectuală, graficieni și redactori competenți au lucrat în decursul câtorva decenii publicând cărți de bună calitate. A existat, evident, o categorie de cărți impuse de regimul comunist, mai ales în domeniul politic și ideologic, dar și în acela al literaturii, ce răspundeau comandamentelor oficiale, în special cărți de reportaj și poezie, antologii la anumite date festive, dar cu toate crossetele (tăieturile) introduse de cenzura foarte vigilentă, au apărut permanent ediții din literatura clasică română și universală, precum și o nouă literatură română.

În cursul celor patru decenii din urmă se configurau perioade relativ distincte. După o epocă proletcultistă, în care a predominat literatura comandată de regim, care în afara unor excepții ilustra didactic teze și comandamente politice, fiind și de o slabă calitate artistică, dar din care nu au lipsit clasicii literaturii universale (fiind totuși favorizați scriitorii ruși și lipsind literatura contemporană universală), a urmat o perioadă de destindere. După 1965 lumea cărții a cunoscut o anumită liberalizare, cenzura devenind mai tolerantă. Publicul a putut redescoperi literatura unor scriitori până atunci interziși (Lucian Blaga, Eugen Lovinescu, Vasile Voiculescu, Ion Barbu, Adrian Maniu, Ion Pillat ș.a.), în domeniul istoriografiei s-a produs o anumită relaxare, au început să apară și ediții de lux, pe hârtie fină, cu grafică mai rafinată, a devenit accesibilă literatura absurdului și au apărut inovații în creația literară. Această „primăvară” a durat până în 1971, după care din nou, dar treptat, în unele secvențe mai ales, s-a revenit la o severitate tot mai vexatorie din partea cenzurii.

Chiar în perioadele cele mai grele au apărut cărți de valoare și au activat editori profesioniști. Edițiile critice de foarte bună calitate ale Editurii Minerva și ale Editurii Academiei,

traducerile din literatura străină publicate la Editura Univers, cartea de artă editată de Editura Meridiane, literatura română difuzată de editurile Cartea Românească și Eminescu, lucrări serioase publicate la Editura Dacia, cărțile Editurii Științifice și Enciclopedice, obișnuiseră cititorii cu tipărirea culturală, astfel încât sub aspectul psihologiei lecturii se înregistrau un viu interes al marelui public pentru carte. În România existau numeroși cititori receptivi la cartea de poezie, critică și eseu, la cartea de istorie și de artă. Dacă este adevărat că se tipărea și literatură de conjunctură, fără valoare, nu este mai puțin adevărat că cenzura nu permitea editarea pornografiei.

Neavând de ales, publicul neavizat se cultiva și frecventa vrând-nevrând literatura bună, ignorând-o pur și simplu pe cea „oficială” recunoscută ca atare. Prețul redus al edițiilor populare și chiar al celor de lux făcea ca o bună parte a populației urbane și chiar rurale să posede o bibliotecă de familie, mai mică sau mai mare. Există o acută nevoie de lectură ce compensa frustrările sociale și lipsa de atractivitate a mijloacelor audio-vizuale. Teatrul și cartea ofereau o evaziune foarte căutată și librăriile nu duceau lipsă de cumpărători. Scriitorii aveau un real prestigiu, iar cărțile despre care se auzea că au fost în mod special în atenția cenzurii se epuizau imediat. Deși tirajele erau mari sau relativ mari, cartea se cumpăra repede. Uneori, cărțile foarte căutate serveau ca „monedă” în obținerea unor servicii. Coadă la librărie era un fenomen curent în acele vremuri. Pe de altă parte, după 1965 s-a produs și o deschidere a fondurilor bibliotecilor publice care fuseseră „epurate” după instaurarea noului regim. În acea perioadă, unele cărți cu mențiunea S (secret) au redevenit accesibile publicului.

Fenomenul editorial nu era lipsit de varietate și editurile dispuneau de profesioniști cu merite remarcabile în domeniu. În afara faptului că în a doua jumătate a acestui secol se pot distinge perioade aparte, se manifestă câteva caracteristici specifice:

centralizarea producției și difuzarea cărții, obișnuința marelui public de a cumpăra carte și coada la librărie, gustul „fructului oprit” – stimulat de cenzură, precum și profesionalismul editorului.

O practică uzitată în ultimul deceniu al acestei perioade a fost încercarea editorilor de a obține bunăvoința autorităților prin editarea unor volume omagiale în tiraje nedecarate-mici, dar mediatizate. În schimbul acestora forurile oficiale acordau în mod tacit, și oarecum complice, viza pentru planurile editoriale, cărți și autori, aceasta depinzând de calitatea personală a celor care erau implicați în procesul aprobării. Se mai poate observa prestigiul deosebit al scriitorului și al omului de carte, echivalent oarecum cu al „vedetelor”, fenomen legat de marele interes pentru cultura scrisă, neconcurată încă masiv de mass-media, interes accentuat de caracterul compensator pe care îl dobândise lectura în această perioadă.

Sunt caracteristici proprii etapei încheiate în decembrie 1989 după care urmează pentru societatea românească și pentru lumea cărții o perioadă cu totul diferită sub toate aspectele și care se definește prin căutarea unei identități.

De la începutul anului 1990, universul cărții românești a intrat într-o altă etapă. Ca urmare a revoluției din decembrie 1989, a devenit posibilă înființarea de edituri și tipografii particulare. Condițiile unui început de economie de piață au bulversat deopotrivă cererea și oferta de carte, mentalitatea publicului și a editorului.

Sub aspectul tehnicii poligrafice au apărut înnoirile.

Nu au întârziat să apară noile procedee de procesare computerizată, care au schimbat aspectul cărților, au modificat organizarea muncii în tipografii și au făcut să apară un personal cu o nouă calificare. Calculatorul a cucerit progresiv terenul în edituri și tipografii.

Funcționează în continuare un număr redus de edituri publice care beneficiază de subvenții și de comenzi de stat, dar a apărut un mare

număr de edituri particulare. Cenzura a fost desființată, ceea ce a produs nu numai eliberarea expresiei artistice și intelectuale, dar și o neașteptată invazie a pornografiei și maculaturii pe piața cărții. Publicul care, neavând posibilitatea de a alege, se obișnuise cu cărți de calitate, s-a orientat în mod diferențiat. Cererea și oferta s-au diversificat și s-au conturat, pentru prima oară după o jumătate de secol, noi categorii ale publicului, cu niveluri și exigențe variate.

Prețul cărții a înregistrat creșteri galopante, ceea ce a modificat obișnuința românilor de a cumpăra carte. Ca urmare, tirajele anumitor genuri de carte s-au redus drastic, punând în dificultate editurile care produc carte de consum. S-a schimbat și aspectul grafic, mulți editori mizând pe coperta comercială, de un gust îndoielnic. Numărul mare de edituri a permis și neprofesioniștilor să activeze într-un domeniu până atunci limitat, ceea ce a avut drept consecință, în cazul multor cărți, editarea în condiții de redactare, corectură și grafică uneori deplorabile. Pe de altă parte, un număr restrâns de edituri au păstrat nivelul profesionist și și-au elaborat programe respectabile.

Lumea editorială s-a cristalizat în noi structuri. Un *Ghid al editurilor din România* publicat de Biblioteca Națională în 1994 înregistrează mai mult de 2.000 de edituri, dar cifra nu este relevantă, dat fiind că multe dintre acestea nu funcționează ori și-au încetat activitatea după două-trei cărți.

Explozia prețurilor și marile dificultăți ale difuzării dezorganizate reduc șansele micilor întreprinderi editoriale. Pentru prima oară se manifestă concurența pe piața cărții, multe edituri fiind înlăturate de la început. Viața editorială gravitează,

dincolo de producția fără valoare, în jurul unui număr nu prea mare de edituri care și-au păstrat prestigiul și al altora nou apărute care și-au câștigat în scurt timp o bună reputație.

În ultimul deceniu s-au schimbat foarte multe lucruri, dar lumea cărții se află încă în convulsiile unei restructurări lipsite de modele adecvate. În această perioadă de căutare și încercări s-au organizat totuși târguri naționale și internaționale de carte care au demonstrat interesul publicului și al editurilor pentru asemenea manifestări.

Nu se pot prefigura încă direcțiile de evoluție ale vieții cărții românești. La rândul ei, lumea bibliotecilor, mai protejată prin statutul public al acestei instituții, cunoaște transformări, mai puțin spectaculoase, dar de perspectivă îndreptându-se încet dar sigur către informatizare. Deși este marcată de bugetul de austeritate propriu epocii, lectura publică din România cuprinde un mare număr de tineri și adolescenți în serviciul cărora le poate pune spații și dotări incomparabil mai modeste decât în alte țări europene, dar care se dovedesc foarte doritori să se formeze și să se informeze îndeosebi în domeniile informaticii, dreptului, finanțelor, economiei, medicinei dar și încă interesați de literatură, capabili să citească nu numai în limba română, dar și în limbile engleză, franceză, mai puțin germană, spaniolă și italiană.

Principala problemă a civilizației cărții la români în acest moment este discrepanța între aspirații și posibilități, între necesități și mijloacele de a le satisface, precum și efortul de adaptare la o realitate în schimbare, cu identitate încă neprecizată.

Dr. *Gheorghe Buluță*
Universitatea București

Personalitate reprezentativă a învățământului românesc, Ion Ciorănescu s-a născut la 1 decembrie 1874 în satul Râu Alb-Bărbulețu, județul Dâmbovița din părinții țărani Ion și Maria. Cu o ambiție nestăvilită și dragoste de carte, urmează cursurile școlii primare în sat, la Vulcana Băi, Școala Domnească din Târgoviște iar cele secundare la Colegiile „Sfântul Sava” din București și „Jenăchiță Văcărescu” din Târgoviște, fiind an de an premiant.

Reușește primul pe țară la examenul de capacitate pentru învățători ceea ce îi dă dreptul practicării acestei profesii la școlile din localitățile Cojasca și mulți ani Moroieni – Dâmbovița. Remarcat de ministrul reformator și modernizator

al învățământului, Spiru Haret, este trimis în Germania pentru specializarea în domeniul învățământului special (surdo-muți), la absolvirea cursurilor făcându-i-se propunerea de a rămâne la Berlin în învățământ, ofertă refuzată în mod politicos de dascălul dâmbovițean.

Reîntors în țară este numit director al școlilor speciale din România pe care le organizează, apoi inspector general în Ministerul învățământului¹. În timpul carierei sale didactice a publicat singur sau în colaborare numeroase manuale școlare pentru clasele I-VII, cât și pentru școlile speciale. Este autorul primului abecedar în culori din țara noastră².

Din căsătoria lui Ion Ciorănescu cu Ecaterina Teodorescu, institutoare, au rezultat nouă copii, savanți de renume mondial, printre care amintim pe: Nicolae Ciorănescu – matematician; Alexandru Ciorănescu – istoric literar, lingvist, poet, istoric, romancier; Ecaterina Ciorănescu-Nenișescu – chimistă; George Ciorănescu – politolog, poet, filozof; Ion-Nelu Ciorănescu – poet³.

Ion Ciorănescu este pensionat în anul 1946, iar la 3 ianuarie 1948 încetează din viață. În această perioadă, pentru a umple golul zilelor lungi de boală a început să scrie amintiri ale copilăriei ce reprezintă o frescă a satului dâmbovițean, amintiri concentrate în jurul unor figuri centrale sau locuri dragi, care au văzut lumina tiparului în anul 1974 în volumul „Chipuri de altădată”⁴. Apar în volum chipuri bine creionate ale lui Taica, al Maichii, al lui Nene etc. dar fără ca cititorul să le știe, să le cunoască numele, familia, locul de baștină etc., precum unele toponime care apar în carte și pe care intenționăm să le localizăm.

Astfel, în personajul *Taica* ce poartă și numele unui capitol, facem cunoștință cu bunicul autorului (tatăl mamei sale) ce se numea Nae Marin Bechioiu, împrumutat în sat la 1864, din moșia Sinescu, și care în anul 1880 ajunge ajutor de primar în Râu Alb, devenit centrul administrativ prin ridicarea la rang de comună. Prin Taica, autorul, copil fiind, cunoaște vecinii, obiceiurile satului, biserica, școala. Ca Taica... „nu era nimeni de seama lui în Râu Alb, înalt, bine făcut, meșter la vorbă și când râdea se auzea de departe”.

IDENTIFICĂRI DE PERSOANE ȘI LOCURI ÎN OPERA LITERARĂ A LUI ION CIORĂNESCU

Copilăria lui Ion Ciorănescu este influențată de personalitatea lui Taica care-l introduce în familiile Țânculeștilor, Gavriloeștilor „cei cu părul bălai”, Mărceștilor. Taica este cel care încurajează nepoții să învețe carte și se bucură când aceștia primeau premiul și erau trecuți în Monitorul oficial. Cu o mare simpatie descrie Ion Ciorănescu unele scăpări lumești ale lui Taica „om curtat de femei, precum Stana lui Gavrilă care face un copil cu părul negru ca al lui taica”, (Stana a fost soția lui Năstase Gavrilă ce locuia pe Vale în Jos în Râu Alb).

Maica, mama mamei autorului, se numea Maria (1832-1901) cu care Taica avusese doi copii trăitori: un băiat Grigore (în volum îl întâlnim sub numele de Nenea și o

fată, mama autorului). Maica era specialistă în confecționarea costumelor naționale pentru femei și bărbați căutate în satele din jur. Maica era din Moeciul de Jos, venită la începutul secolului al XIX-lea cu mama ei, stabilindu-se la Râu Alb.

În personajul-capitol *Nenea*, recunoaștem pe fratele mamei autorului, Grigore Mărculescu născut la 1863 (a ocupat funcția de notar și primar în sat-comună). Învățase carte și avea spirit negustoresc, ajungând prin afaceri unul dintre oamenii bogați ai satului. Mai mult, prin căsătorie cu Maria lui Niță Cojocarul din comuna vecină Runcu, în carte sub numele de „tanti” sau de „nevasta lui Nenea”, areea se rotunjește cu zestrea adusă. Nenea va avea cu Maria șase copii, dintre care Aurelia se va căsători cu „învățătorul” (al cărui nume nu este în carte „Ion Popescu venit în sat de la Capul Coastei – Malul cu Flori”, pentru care Nenea avea aprecierea: „ce are învățătorul acesta, *lefă* și ce e pe el”!).

În alt capitol intitulat „*Mama*”, recunoaștem pe Maria a lui Nae Marin Bechioiu, 1853-1910, pe care autorul o idealizează spunând: „Respectă și adoră pe mama ta din ceea ce ști că a făcut pentru copiii ei, închină-te la icoana ei așa cum ți-a rămas întipărită în minte, așa cum era cât a fost în viață”. În timpul când tatăl autorului era în războiul de Independență (1877-1878) cât și în prizonierat grija „copiilor o are mama ajutată de taica”. Mama a învățat arta țesutului, ieșind din mâinile sale cele mai frumoase covoare, costume naționale și marame. Ea a participat la expoziția din Târgoviște de artă populară luând premiul întâi, primind un război de țesut german.

Autorul își amintește cu plăcere de localul unde a învățat carte, „la Han la neica popa”, identificat ca fiind pe ulița Ciobănești din satul Râu Alb, unde astăzi este casa moștenitorilor Mircescu, atestat ca prim local de școală⁵. Cunoaște un vestit învățător din Pietroșița, nimeni altul decât Teodor Veringioiu, ce vizita Râu Alb. Admiră profesionalismul unor „moașe” fără diplomă ca Stana lui Gavrilă, Măgdalina Mocanului, Smaranda Dinului, toate din satul Râu Alb de jos, ai căror moștenitori se găsesc astăzi în sat.

Tata, tătițu, era din Moroieni-Dâmbovița, Ion Cioranu

(1850-1919), fiul lui Gheorghe Cioranu (1830 -?) care-l întâlnim în documente la Moroieni ca vătaf al vânătorilor domnești. Pe Ion Cioranu îl duce soarta la Râu Alb unde se căsătorește cu Maria lui Nae Bechioiu având împreună nouă copii: Ion, Petrahe, Alecu (învățător în sat, primul dascăl cu diplomă), Constantin, Traian, Asineta, Lucreția, Lila, Steliana. A participat la războiul de independență, fiind și prizonier⁶.

În capitolele: „*Vacanțele copilăriei*”, „*Școlar la sat*”, „*Școlar la oraș*”, „*Elev de liceu*”, apar toponimele Valea lui Bărbos, Islazul Toloaei, Islazul Pincoiului, Curătura Neculii, a Iancului, a Voinicului, a Marcului, prunii Gavrileștilor etc., care se păstrează și astăzi pe raza satului, alături de altele des întrebuițate: Coasta înaltă, Vale-n jos, Ciobănești Iudă, Vârful stâlpului, Vârful Giurcului, Horoaia, Râpa Vacii etc. Nu lipsesc din volum numele satelor din jur pe care autorul le cunoaște de copil ca Runcu, Vulcana Băi, Cucuteni, Brebu, Doicești, Moroieni, Pietroșița, Valea Țâții, Doicești, Târgoviște. La Râu Alb a învățat carte cu „Neica popa”, este vorba de preotul Ion Mircescu, iar „nea Mircea” nu este altul decât Mircea Grosu tatăl preotului, învățătorul de la Han. În bancă a stat cu Toma (Toma Georgescu băiatul lui Ghiță Cimpoa, cel care are în Râu Alb moștenitorii Alexandru, Gheorghită, Ana Georgescu).

La Târgoviște amintește de Hanul Verde sau Hotel Purcărea aflat pe locul unde era „târgul de vite” (azi a fost ridicat cartierul de blocuri din micro IX).

În cuprinsul volumului apar omonimele: Bârlogeanu, Gavrilă, Țâncu, Voicu, Cernea, Purice, Anghel, Cimpoa, Georgescu, Nicolaescu, Preda, Picioruș etc. cunoscute de autor de la sfârșitul sec. al XIX-lea și păstrate prin moștenitori până astăzi, așa cum rezultă și din lucrarea monografică Râu Alb – Dâmbovița⁷. Anexăm și două schițe genealogice pentru ca cititorul să înțeleagă mai bine originea personajelor din cartea dascălului dâmbovițean.

NOTE

1. Popescu Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri*, Târgoviște: Editura Macarie, 1998, p. 18-24.
2. Mircescu Grigore H. ; Popescu Mihai Gabriel. *Râu Alb-Dâmbovița, pagini la o monografie*, Târgoviște : Editura Bibliotheca, 1999, p. 174-177.
3. A se vedea: Popescu Mihai Gabriel, *O familie de intelectuali dâmbovițeni: Ciorănescu*. În : „*Scripta Valahica*”, 1973, p. 353-359; Petrescu Victor ; Paraschiva Serghie. *Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița, 1508-1998*, Târgoviște : Editura Bibliotheca, 1999, p. 49-54.
4. Ciorănescu Ion. *Chipuri de altădată*, București : Editura Minerva, 1974.
5. Mircescu Grigore H. ; Popescu Mihai Gabriel : *op. cit.*, p. 71.
6. *Ibid.*, p. 66-80.
7. *Ibid.*, p. 208-220.

Prof. *Mihai Gabriel Popescu*

CIORANU

(ramura tatălui Ciorăneștilor)

Acest **Cioran** este venit din Transilvania și stabilit la Moroieni-Dâmbovița. la anul 1830 întâlnim un Gheorghe Cioran vătaf al vânătorilor domnului Alexandru Ghica.

GHEORGHE CIORAN (1830)

ION, căsătorit cu Maria Mărculescu-Bechioiu, din Râu Alb-Dâmbovița și stabilit în satul soției la Râu Alb; participă alături de alți răuveni la războiul de Independență din anul 1877-1878⁸. A avut copiii:

- ALECU,	- CONSTANTIN,
- TRAIAN,	- LUCRETIA,
- ASINETA,	- STELIANA (Stela)
- ELENA,	- ION.
- PETRACHE,	

ION (1874-1948), căsătorit cu **ECATERINA**, a avut copiii:

1. **ANA (1901-1969)**, profesor;
2. **NICOLAE**, matematician, (1903-1957);
3. **ION (NELU)**, poet, (1905-1926);
4. **CONSTANTIN (TICĂ)**, inginer, cadru universitar, (1907-1949);
5. **ECATERINA (TOTA)**, academician, chimistă (1909-2000);
6. **ALEXANDRU (PUIU)**, academician (1911-1999);
7. **MARIA**, medic, doctor în științe (1913-1996);
8. **ELENA (LILICA)**, tehnician (1915-1980);
9. **GEORGE**, scriitor (1918-1991)

*Din corespondența inedită
a lui I. G. Vasiliu*

I. G. Vasiliu s-a născut la Brăila, dar cea mai mare parte a vieții și-a petrecut-o la Târgoviște. A avut o bogată activitate pe tărâmul culturii. Prozator, eseist, ziarist, I. G. Vasiliu s-a preocupat de promovarea culturii în acest oraș, prin organizarea și sprijinirea unor manifestări culturale.

S-a dedicat ziaristicii de tânăr debutând în cotidianul „Cuvântul” din Brăila. În perioada 1928-1934 îl regăsim la Călărași unde a activat ca prim-redactor al revistei „Pământul” și director al gazetei „Tribuna”.¹

În 1933 este admis în „Asociația Publiciștilor Români”.² Din 1934 se stabilește la Târgoviște unde va rămâne până la sfârșitul vieții (1985). Articole semnate de el se regăsesc în multe publicații ca: „Acțiunea” (Brăila), „Călugăreni” (Giurgiu), „Universul Literar”, „România Literară”, „Luceafărul” etc.³ La Târgoviște publică în ziarul „Ancheta” pe care îl și conduce. Între 1945 și 1948 este directorul literar al editurii „Boema” din București. În ultimii 25 de ani de viață activează ca regizor la Casa de Cultură târgovișteană, punând în scenă un număr de piese de teatru.⁴

Toate aceste aspecte din viața sa, împreună cu multe altele, mai puțin cunoscute, sunt reflectate în corespondența pe care a purtat-o cu numeroșii săi prieteni. De-a lungul vremii, I. G. Vasiliu a întreținut legături cu numeroși oameni de cultură: Vasile Blendea, George Tomozei, Matei Alexandrescu, Mircea Horia Simionescu, Constantin Noica ș.a.

Corespondența, cu o parte din cei prezentați mai sus, se păstrează, ce-i drept în mică măsură, la Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Dâmbovița, în fondul personal „I. G. Vasiliu”. Acesta cuprinde 75 unități arhivistice și conține documente din perioada 1933-1981. Cea mai mare parte a fondului este formată din scrisori, dar sunt și alte genuri de

documente, cum ar fi cele fotografice în care regăsim mari personalități ale vremii.

Ne-am oprit atenția asupra unui subiect des întâlnit în corespondența cercetată: realizarea, de către I. G. Vasiliu, a unei antologii a oamenilor de cultură dâmbovițeni.

Prima scrisoare în care se vorbește despre acest proiect datează din 7 august 1969 și aparține lui Aurel Iordache, scriitor din Găești. Acesta arată că ideea este bună și că o astfel de antologie este „cerută imperios de prestigiul cetății de scaun, deci va fi sprijinită”.⁵

În scrisorile lor, Marin Bucur, Gogu Popescu (ambasador și fost prefect de Dâmbovița), Mircea Horia Simionescu ș.a., vorbesc despre această lucrare, încurajează inițiativa autorului, oferindu-i informații referitoare la oamenii de cultură dâmbovițeni pe care îi cunoșteau. Mircea Horia Simionescu a răspuns rugăminții lui I. G. Vasiliu scriind prefața lucrării, deși din epistolele sale reiese clar că avea un program deosebit de încărcat.⁶

Nu știm cu siguranță care a fost soarta acestui proiect. I. G. Vasiliu a dorit să fie o lucrare de ample dimensiuni, cu numeroase ilustrații și amănunte despre viața și activitatea autorilor dâmbovițeni. Se pare că a încercat să o publice, dar fără sorți de izbândă.⁷

După cum am arătat mai sus I. G. Vasiliu a fost preocupat de promovarea culturii, depunând mari eforturi în această direcție. Evident că și această problemă se oglindește în corespondența sa, atrăgându-ne atenția mai ales aspectele legate de organizarea și sprijinirea șezătorilor literare, care se bucurau de mare trecere în rândul oamenilor de litere și nu numai. Legăturile sale de amiciție cu mari oameni de cultură i-au permis să organizeze astfel de manifestări culturale la care au participat nume marcante ale literaturii și culturii românești, fiind bine cunoscută activitatea sa în acest sens.

Astfel, în scrisoarea din 23 aprilie 1940, Ioan Negoescu pune problema organizării unei astfel de șezători, la care se oferiseră să participe, printre alții, și Constantin Noica, Virgil Carianopol, Victor Popescu, Traian Lalescu ș.a. El cere părerea și sprijinul lui I. G. Vasiliu arătând că are „multă experiență în această chestie”.⁸

Ne-au atras atenția scrisorile în care autorii își prezintă proiectele de viitor, povestind detaliat despre eforturile lor în această direcție sau despre modul de abordare a unor aspecte legate de materializarea proiectelor ce urmau să le realizeze. Publicistul și poetul dâmbovițean Matei Alexandrescu relatează, în epistola din 6 noiembrie 1934, despre eforturile sale de a întocmi o lucrare numită „Atlas liric (1919-1934)” care urma să fie „o carte cu piscuri și șesuri reprezentând toată ucenicia versului românesc de după război”.⁹

Vom prezenta mai jos scrisoarea ziaristului Nicolae Plopeanu în care sunt prezentate atât aspecte legate de lucrarea lui I. G. Vasiliu, cât și câteva mențiuni privitoare la „proiecte de viitor” ale autorului scrisorii: predarea la editură a unei lucrări, ce tocmai fusese terminată intitulată „Itinerare britanice” (apărută în 1976, la Editura Sport-Turism).

Londra, 2 decembrie

București, 15 mai 1956

Stimate tovarășe Vasiliu

Scumpul meu prieten,

Am primit scrisoarea dvs. cu mare întârziere și mă grăbesc să vă răspund pentru a recupera din timpul pierdut.

Rândurile dvs. mi-au făcut o mare plăcere sau mai precis m-au onorat. Flatarea cuprinsă în rândurile trimise am înțeles-o ca făcând parte din grija dvs. de a oferi cititorilor o imagine cât mai cuprinzătoare despre județul nostru. Dacă în această imagine vor fi introduse și rândurile la care vă referiți, va fi o bucurie deosebită pentru mine.

Trimit fotografia cerută, în speranța că răspunde datelor. În ceea ce privește restul faptelor menționate în scrisoare, ele se pot reduce la câteva rânduri. Adică, proiectele de viitor: am gata pentru a fi predată la editură o carte despre Marea Britanie, sub titlul – „Itinerare britanice”. Ea cuprinde însemnările unui ziarist care a văzut și a trăit multe evenimente în cei aproape cinci ani de când se află pe malurile Tamisei.

Despre restul, dacă vă interesează, vă voi scrie mai târziu.

Cu acestea îmi închei scrisoarea, sperând că ea vă va folosi în realizarea volumului despre care mi-ați vorbit.

Vă doresc multă sănătate, fericire și succes. Și sper să ne revedem când voi reveni în țară, în vara viitoare.

N. Plopeanu

Vasile Blendea scria regulat ținându-l la curent pe I. G. Vasiliu cu acțiunile și realizările sale. Astfel, de-a lungul a câtorva epistole, V. Blendea descrie modul în care a realizat statuia lui Tudor Vladimirescu, începând de la stadiul de proiect, eforturile pentru obținerea aprobărilor necesare și sfârșind cu ultimele detalii privind plasarea statuii. Prin scrisoarea de mai jos Vasile Blendea arăta că macheta lucrării a fost aprobată și că se apucase deja de lucru.

În ultimul timp m-am gândit des la dumneata, țineam să-ți scriu că macheta lui Tudor Vladimirescu, pe care o știi - în afară de unele observații – a fost apreciată și aprobată de Comisia Uniunii.

Am început s-o lucrez la mărimea gândită de mine.

Știu că te bucuri pentru că dumneata ai pus întotdeauna suflet în năzuințele mele.

Îți voi scrie când poți veni ca să se poată vedea ceva. Până atunci primește salutările mele prietenești.

V. Blendea

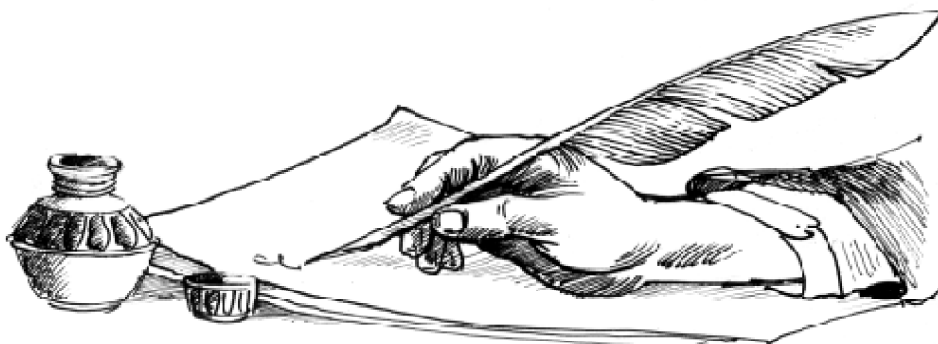
Deși I. G. Vasiliu s-a bucurat de aprecierea confrăților săi, nu a fost niciodată primit în Uniunea Scriitorilor. Cercetarea corespondenței sale arată că au existat numeroase încercări în acest sens, fiind sprijinit de o serie de personalități, însă acest deziderat nu s-a materializat niciodată. În ciuda acestui fapt cei care l-au cunoscut i-au respectat munca, personalitatea și i-au păstrat vie memoria.

NOTE

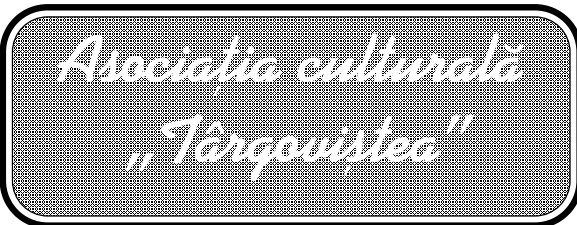
1. Petrescu Victor, Paraschiva Serghie, *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița, 1508-1998*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 233-234.
2. D.J.A.N. Dâmbovița, Fond personal I. G. Vasiliu (în continuare I. G. Vasiliu), dos. nr. 58, f.1.
3. Straje Mihail, *Dicționar de pseudonime...*, București, Editura Minerva, 1973, p. 766.
4. Petrescu Victor, Paraschiva Serghie, op. cit.
5. I. G. Vasiliu, dos. nr. 32, f. 2.
6. *Idem*, dos. nr. 56, f. 1.
7. *Idem*, dos. nr. 39, f. 1.
8. *Idem*, dos. nr. 44, f. 2.
9. *Idem*, dos. nr. 7, f. 1.

Juliana Udrea

Direcția Județeană Dâmbovița
a Arhivelor Naționale

Printre documentele depuse la Direcția județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale de către domnul arhitect Cornel Ionescu, statornic prieten al acestei instituții, se află statutele și procesul-verbal, de constituire, în 1935, a Asociației culturale

Doc. Nr. 1

PROCES VERBAL

Astăzi 2 martie 1935

„Târgoviștea” pe care le reproducem mai jos (Direcția județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale. Colecția de documente arh. Cornel Ionescu, doc.nr. 143).

O asociație cu același nume a ființat în oraș și în anii ce au precedat Războiul de reîntregire dar activitatea ei încetează în perioada de conflict.

Printre membrii fondatori distingem numele ilustrului om politic și iubitor de cultură C. D. Dimitriu, scriitorului I. C. Vissarion, profesorului Nedea Popescu, prefectului Constantin Dănescu și ale altor intelectuali târgovișteni.

Grupul de intelectuali își propunea să promoveze cultura în sânul maselor, să promoveze înființarea unui muzeu etnografic, bibliotecă, teatre și cinematografe.

Asociația își propunea preluarea imobilului « Sala de Arme » din Târgoviște în cadrul căruia urmau să funcționeze o sală de conferințe, un teatru, o sală de lectură și un muzeu.

În parte, activitatea asociației s-a materializat în înființarea bibliotecii publice și a Muzeului regional din Târgoviște.

Se constituie o Asociație Culturală cu sediul în Târgoviște și cu numele „TÂRGOVIȘTEA”.

Această Asociație are ca scop să lupte pentru pătrunderea culturii în masele poporului prin înființare de biblioteci, muzee regionale, conferințe și prelegeri și ori ce alte mijloace potrivite scopului urmărit.

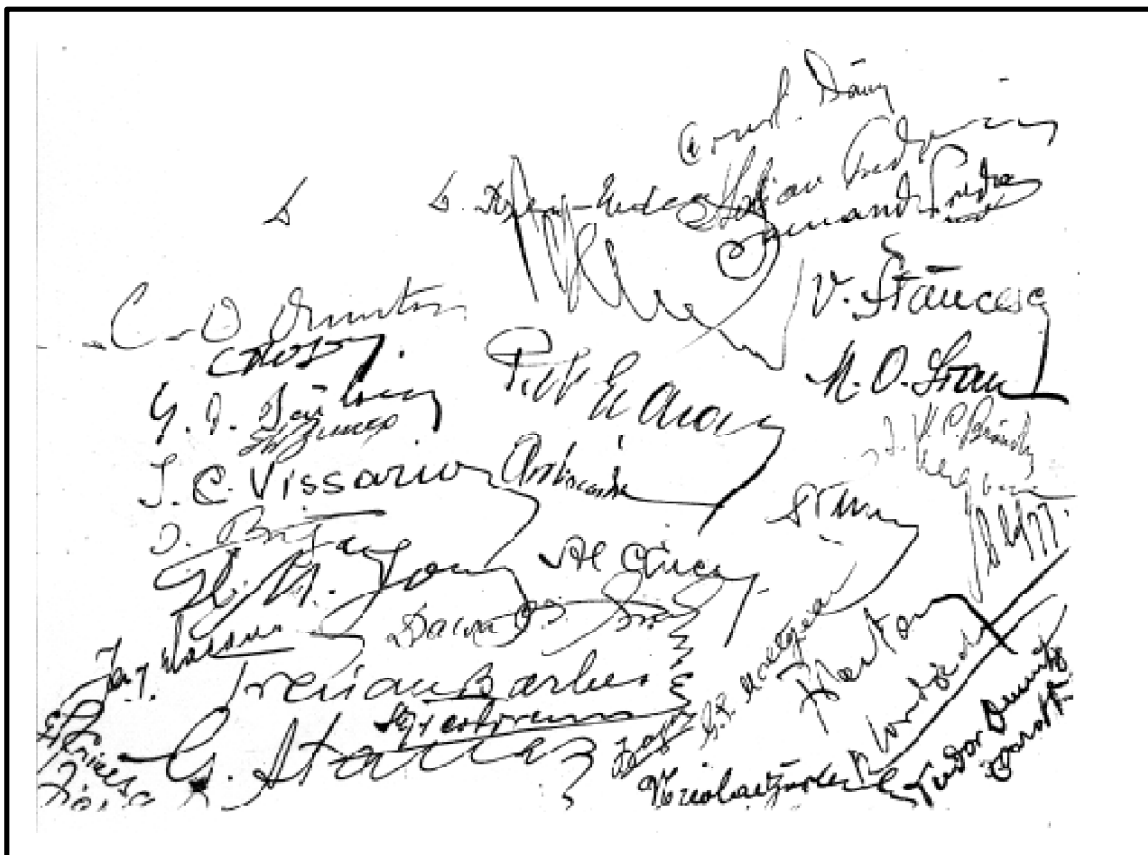
Activitatea asociației se întinde pe toată suprafața județului.

Organizarea, funcționarea se va stabili prin statute.

Asociația va avea personalitate juridică.

Adunarea desemnează pe următorii cu redactarea statutelor:

1. – Profesor Nedea Popescu
2. – D-I I.C. Vissarion
3. – D-I N. Bărbulescu
4. – D-I Profesor A. Stan
5. – D-I Profesor Guțu
6. – Pr. Diacon I. Andreescu

Direcția județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale,
Colecția de documente „Arhitect Cornel Ionescu”, doc. nr. 142

Doc. nr. 2**STATUTUL ASOCIAȚIEI CULTURALE
„TÂRGOVIȘTEA”****Capitolul I****Constituirea, scopul și durata**

Art. 1. - Se înființează în orașul Târgoviște Asociația Culturală „TÂRGOVIȘTEA” cu sediul la Sala de Arme.

Art. 2. - Scopul Asociației este:

- a) Unirea tuturor intelectualilor dâmbovițeni;
- b) Răspândirea Culturii în masele poporului prin conferințe, biblioteci, serbări, cinematografe, radio, muzeu etnografic, excursiuni etc.;

c) Conservarea monumentelor istorice, a peisajelor cu specific local;

d) Înființarea de filiale în județ, precum și afilierea societăților culturale existente.

Art. 3. - Durata asociației este nelimitată.

Capitolul II**Membrii**

Art. 4. - Sunt de drept membri ai Asociației, toți intelectualii și intelectualele din județ, precum și acei cari prin preocupările lor spirituale, domiciliază întrânsul și cari vor plăti o cotizație anuală ce se va stabili de Adunarea Generală.

Art. 5 - Membrii sunt de patru feluri:

Fondatori, activi, onorifici și donatori.

e) Membrii fondatori, sunt aceia cari au subscris statutele de față și actul de constituire;

f) Membrii activi sunt toți membrii asociației, care vor plăti cotizația anuală;

g) Membrii onorifici sunt personalitățile marcante dâmbovițene, proclamate de Adunarea Generală.

Art. 6. - Calitatea de membru se pierde prin neplata cotizațiilor sau excluderea făcută în urma propunerilor motivate ale Comitetului de conducere, către Adunarea Generală;

Art. 7. - Primirea de noi membri se face de comitetul de conducere în urma semnării unei adeziuni de recunoaștere a Statutelor.

Art. 8. - Membrii sunt datori să ia parte la Adunările generale, să conlucreze pentru realizarea scopului asociației, să se supună hotărârilor luate să plătească regulat cotizațiile.

Art. 9. - Membrii Asociației au dreptul: să ia parte la Adunările generale, cu vot deliberativ de a alege și a fi ales.

Capitolul III**Localul**

Art. 10. - Asociația va avea un local propriu și pentru aceasta va stăruia ca „Sala de Arme” să devină proprietatea sa.

Art. 11. - Acest local va avea o sală de conferințe, teatru și Cinematograf, o sală pentru bibliotecă, un muzeu etc.

Art. 12. - Localul se va întreține din fondurile acestei asociații.

Capitolul IV

Art. 13. - Fondul de întreținere este format din:

a) Cotizațiile membrilor;

b) Veniturile localului, donații, legate, ajutoare de la diferite autorități.

Capitolul V**Organizarea Asociației**

Art. 14. - Organele Asociației sunt:

a) Adunarea Generală;

b) Comitetul de conducere;

c) Comisia cenzorilor.

Capitolul VI**Adunarea Generală**

Art. 15. - Adunarea Generală se compune din toți membrii prevăzuți

în statut.

Ea se întrunește odată pe an la 1 Mai. Adunarea este legal constituită când vor fi prezenți jumătate plus unul din totalul membrilor, iar în caz contrar, Adunarea se va ține fără altă convocare la 15 mai și cu orice număr de membri prezenți.

Art. 16. - Deciziunile se iau cu majoritate de voturi prin aclamare, iar în chestiuni de persoane, votul va fi secret.

Art. 17. - Ordinea de zi din Adunarea generală, va fi următoarea:

a) Raportul general al Comitetului (darea de seamă);

b) Raportul Cenzorilor;

c) Descărcarea de gestiune;

d) Alegerea treimeii membrilor ieșiți la sorți;

e) Alegerea cenzorilor;

f) Fixarea cotizației anuale a membrilor;

g) Aprobarea proiectului de program pentru anul viitor;

h) Aprobarea bugetului;

i) Proclamarea membrilor onorifici;

j) Alte chestiuni privitoare la bunul mers al Asociației.

Adunarea generală extraordinară se convoacă de către Comitetul de conducere, fie de Comisia Cenzorilor, sau o cincime din numărul membrilor având dreptul să-și fixeze ordinea de zi.

Deciziunile se pot lua dacă au 2/3 din numărul membrilor asociației.

Capitolul VII**Comitetul de Conducere**

Art. 18. - Asociația este condusă de un Comitet compus din 12 membri aleși de Adunarea Generală, ordinară, pe termen de trei ani. După trecerea acestor trei ani, Comitetul se va reînnoi cu 1/3, cei ieșiți la sorți, pot fi realeși. Din sânul Comitetului se alege: un președinte, doi vice-președinți, un secretar și un casier.

Președintele reprezintă Asociația, prezidează comitetul și Adunarea generală. În lipsă delegă pe vicepreședinte, în scris. Secretariatul păstrează arhiva și ține corespondența, casierul încasează veniturile, ține contabilitatea și efectuează cheltuielile ordonate de comitet. Locurile vacante, se vor completa prin cooptare de către membri, rămași în comitet, până la Adunarea generală. Comitetul numește un bibliotecar, custode de muzeu, secretar de ședință, personalul necesar bunului mers al Asociației.

Art. 19 - Consiliul se întrunește ordinar la trei luni și extraordinar, ori de câte ori Comisia Cenzorilor găsește necesar. Comitetul ține ședință cu șapte membri, cu jumătate plus unul din membrii Comitetului.

Art. 20. - Comisia Cenzorilor se compune din 3 cenzori și trei supleanți aleși în fiecare an de Adunarea Generală.

Atribuțiunile Cenzorilor sunt cele prevăzute în Codul Comercial. Ei nu pot fi înrudiți între ei și nici cu membrii Consiliului de administrație.

Capitolul VIII**Dispozițiuni Generale**

Art. 21. - Adunarea Generală va numi când va fi nevoie o comisie compusă din cinci membri însărcinată cu întocmirea unui Regulament al Statutelor. În adunările asociației, nu se vor discuta chestiuni politice.

Art. 22. - Bunurile Asociației în caz de dizolvarea ei se vor trece în patrimoniul județului.

Art. 23. - Aceste statute s-au votat în ședința de deschidere a Adunării Generale, de la 1935 și s-a ales primul Comitet, compus din Domnii:

Copie dactilografată.

Păruan Dolerin

Diracția Județeană Dâmbovița
a Arhivelor Naționale

Orașul Târgoviște a rămas pe harta spiritualității naționale și după ce n-a mai fost capitală și reședință domnească a Țării Românești. Atât în secolul al XIX-lea, cât și în secolul care în curând se va încheia, un rol de seamă, emulativ, în viața culturală a acestor meleaguri l-au jucat unele instituții de cultură. Printre acestea este și „Sala de arme”, actualul sediu al Cercului Militar din

**TRADIȚIA ȘI
ACTUALITATEA
CULTURALĂ A
CERCULUI MILITAR
TÂRGOVIȘTE**

Garnizoana Târgoviște. Această „Sală de arme” a avut șansa să găzduiască timp de aproape un secol acțiuni de largă rezonanță publică susținute, nu o dată, de personalități ale culturii românești sau de nume legate spiritual de vechea cetate : Liviu Rebreanu, Ion Al. Brătescu-Voinești, Gala Galaction, Ionel Teodoreanu, Ion Minulescu, Cezar Petrescu, Adrian Maniu, Victor Ion Popa, Damian Stănoiu, Carol Ardeleanu, I. C. Vissarion, Victor Eftimiu, G. M. Vlădescu, Al. Lascarov-Moldoveanu, Octav Desilla, Mircea Damian, Coca Farago, Șerban Cioculescu, Eugen Jebeleanu, Cicerone Theodorescu, I. Peltz, Vlaicu Bârna, George Lesnea, Ion Th. Ilea, I. Valerian, Radu Boureanu, mulți dintre ei fiind aduși de regretatul scriitor, publicist și regizor Ion Vasiliu, cu care au legat trainice prietenii. De asemenea, din lumea mirifică a teatrului au jucat pe această scenă : Ion Aurel Manolescu, Radu Beligan, Grigore Vasiliu-Birlic, Marcel Angheliescu. Și tot pe scena „Sălii de arme” a concertat, în mai multe rânduri cu vioara sa măiastră, George Enescu.

Istoria acestei „Săli de arme”, începe cu anul 1906, când au început lucrările de construcție la inițiativa poetului, publicistului și pentru o vreme, prefect al județului Dâmbovița, George Cair care înființa „Societatea de arme, gimnastică și dare la semn”, din Dâmbovița. Acesta va pune la dispoziția construirii sălii venitul rezultat din vânzarea cărților sale.

Este cert că în 1908, sala era funcțională, deoarece la solicitarea Teatrului Național București de a întreprinde un turneu, primarul Târgoviștei pune următoarea rezoluție : „Se vor cere asemenea informații de la administrația « Sălii de arme » din acest oraș” (Arhivele Statului Târgoviște, fond Primăria, dosar 10/1908, fila 25).

În 1909 are loc conferința institutorilor și învățătorilor din județ, „Sala de arme” căpătând noi valențe funcționale. De asemenea, antreprenorii S. Florescu și Simion Marcu, o folosesc în 1914 ca sală de cinema.

După primul război mondial au organizat numeroase activități social-culturale, societățile înființate în oraș : „Oastea lui Ion Eliade Rădulescu” (1933), „Prietenii Târgoviștei” (1934), „Târgoviștea” (1935). În 1923 „Cercul studentesc dâmbovițean”, va deschide în această clădire „Ateneul Popular” și va amenaja „o sală de lectură, de conferințe, șezători artistice-culturale” („Cuvântul nostru”, an I, nr. 10, 7 octombrie 1933).

Din numeroasele activități desfășurate în această prestigioasă sală de spectacole a orașului, mai remarcăm

înființarea, în 1940, a Universității Populare Târgoviște.

Din 1950 aici își are sediul Casa de Cultură a orașului sau cea raională, care până în 1975, când clădirea devine sediul Cercului Militar al Garnizoanei Târgoviște, se contituie într-un fervent al mișcării culturale și spirituale.

Continuând această tradiție, Cercul Militar a înființat o formație de artiști liberi « Replica », încununată de numeroase premii la festivaluri naționale de gen (militare și civile), precum și Cenaclul literar al militarilor din garnizoană - « Vasile Cârlova ».

Și tot în spiritul tradiției și al continuității, trebuie subliniat că în ultimul deceniu al acestui secol, Cercul Militar a rezonat în conștiința publică locală și națională printr-o serie de manifestări, simpozioane și sesiuni științifice, dedicate glorioasei tradiții culturale și militare multisekulare a Târgoviștei (1996, 1997, 1998), care s-au bucurat de prezența : prof. univ. dr. Dan Zamfirescu, prof. univ. dr. G. Mihăilă, membru corespondent al Academiei Române, regretatului arhiepiscop al Târgoviștei, dr. Vasile Costin, a fostului ministru al apărării naționale Gheorghe Tinca ș.a.

De asemenea, Cercul Militar a fost în 1997 gazda unor secțiuni ale lucrărilor celui de-al XXII-lea Congres Internațional al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe. De un larg ecou s-au bucurat lucrările Sesiunii naționale de comunicări științifice „Orizont militar la Târgoviște”, cu participarea unor cadre universitare (Nicolae Ciachir, Victor Petrescu, George Coandă, Victor Popa), militare (col. Dan Căpățână, col. Aurelian Panait, lt.col. Gavril Preda), sau cercetători istorici (Mihai Gabriel Popescu, Florea Petre).

Totodată au fost lansate o serie de lucrări de istorie contemporană sau beletristice (în colaborare cu Biblioteca județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița) a unor cadre militare : gen. de divizie Victor Negulescu, cpt. Dan Gâju sau creatori de cultură ai Târgoviștei : George Coandă, Mihai Gabriel Popescu.

Tot la Cercul Militar își are redacția revista de cultură istorică « Eroica », editată de Asociația județeană « Cultul Eroilor », revistă care încă de la primele numere s-a impus în orizontul publicistic dâmbovițean și național, în coloanele sale semnând prestigioși cercetători din domeniul artei militare și al științelor istorice și geopolitice.

Prin ceea ce întreprindem, ne străduim să ne integrăm în peisajul cultural târgoviștean, cu vechi și durabile rezonanțe, precum și în contextul spiritualității naționale.

Lt.col. *Emil Petrescu*
Șeful Cercului Militar Târgoviște

Activitate editorială
Târgovișteană

EDITURA „BIBLIOTHECA”

• **Înființată** pe 27 mai 1997. Director: prof. Mihai Stan.
• **Prima carte apărută:** „1897 – 1997. Centenar Primăria orașului Târgoviște” (în colecția Historia). Autori: Constantin Condrea, Pârvan Dobrin, Lucian Grigorescu, Mihai Stan.

• **Colecțiile editurii:** Schola, Didactica, Tehnica, Eseu, Memoria, Lirica, Debut, Monografia, Historia, Ethnos. În principal editura este profilată pe carte școlară.

• În afară de zecile de cărți pentru elevi și tineret, redăm câteva **titluri apărute** la această editură, având următoarea tematică:

➤ **imaginea ținuturilor dâmbovițene:** *Târgoviște – scurt excurs sentimental*, de Mircea Horia Simionescu, ilustrată cu cărți poștale (1898 – 1929) din colecția arhitectului șef al județului Dâmbovița, Dan Nițescu; *Târgoviște și împrejurimile sale*, vol. 1, 1601 – 1848, de Mihai Oproiu; *Memoria dascălilor noștri* (3 vol.) de Mihai Gabriel Popescu; *Târgoviștea mea* de Theodor Nicolin;

➤ **monografii:** *Runcu Dâmbovița; Râu Alb Dâmbovița; Bărbulețu Dâmbovița*, toate trei avându-l ca autor pe istoricul și omul de cultură Mihai Gabriel Popescu; *Găești – cinci secole de istorie* de Titus Ancuța, Marian Curculescu; *Mit și istorie* de Victor Davidoiu;

➤ **roman:** *Pavană pentru dragoste și adevăr* de Alecu Vaida Poenaru;

➤ **critică literară:** *Partea și întregul* de Tudor Cristea;

➤ **poezie:** *Crai negru* de Ion Vrăbiescu; *Atâta ieri* de Anișoara Burlea; *Prins în lumină* de Valentin Răduți;

➤ **istorie contemporană:** *Spionaj și contraspionaj* de gr. r. Victor Negulescu; *Dosarele revoluției, Decembrie '89 Dâmbovița* de Ion Nastasia;

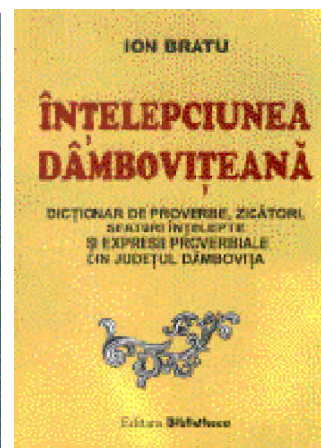
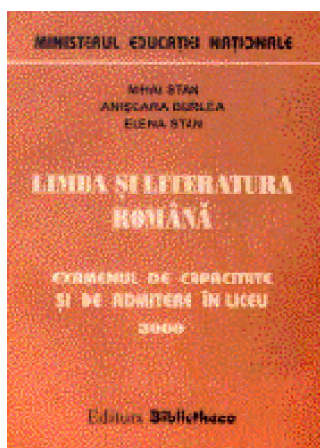
➤ **folclor local:** *Înțelepciunea dâmbovițeană* de Ion Bratu;

➤ **documentare:** *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508 – 1998* de Victor Petrescu și Serghie Paraschiva;

• **Din planul editorial pe anul 2000:** Mihai Gabriel Popescu, Ștefan Ion Ghilimescu: *Dinastia Ciorăneștilor*; Alexandru George: *Caiet pentru...*; Mihai Oproiu, Dobrin Pârvan: *Târgoviștea și împrejurimile sale*; Mihai Oproiu: *Așezări sătești pe Valea Ialomiței*; Victor Petrescu, Mihai Oproiu, Constantin Manolescu: *Târgoviștea culturală*; Mihai Gabriel Popescu: *Memoria dascălilor noștri*, vol. 4; un album din opera pictorului târgoviștean Ion Crăciun; trei volume din proza umoristică a lui Tudor Mușatescu; Draga Zoica Cega: *Întâmplări paranormale trăite de persoane obișnuite și de celebrități*; Aurel Iordache: *Din epigramaștii lumii (antologie)*; Victor Petrescu: *Biobibliografie. Poezii Văcărești*;

• **Carte școlară diversă**

Cornel Albușeț

Index al articolelor apărute în CURIER nr. 1-10 (1994-1999)

An I, nr. 1, 1994

1. Cuvînt înainte, p. 3
[Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”]
2. PETRESCU, VICTOR, *Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu”. Tradiții și actualitate*, p. 4-6
Din viața bibliotecilor
3. PETRESCU, VICTOR și GULIE, MINODORA, *Bibliografia locală a Județului Dâmbovița. Realizări și deziderate*, p. 7-9
Biblioteca față în față cu cititorii
4. DRAGOMIR, FLORIN, *Semnificația unui sondaj sociologic*, p. 10-12
Patrimonium
5. PARASCHIVA, SERGHIE, *Ediții bibliofile „Eminescu” în colecțiile bibliotecii*, p. 13-18
Perfecționare profesională
6. DRAGOMIR, FLORIN, *Centrul Metodic – cadru optim de ridicare a pregătirii profesionale pentru bibliotecarii comunali*, p. 19-22
Din activitatea editorială
7. PETRESCU, VICTOR și DRAGOMIR, FLORIN, *Ghidul bibliotecilor din Județul Dâmbovița*, p. 23
8. PARASCHIVA, SERGHIE, *Colecția de carte cu autograf și însemnări manuscrise - catalog*, p. 24-25
Dicționar literar dâmbovițean
9. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Bucur Marin*, p. 26
Manifestări culturale ce vor fi organizate de Biblioteca Județeană
10. *Manifestări ce vor fi organizate de Biblioteca Județeană în anul 1995*, p. 27
Din aniversările și comemorările anului 1995
11. *Din aniversările și comemorările anului 1995*, p. 28
Vă prezentăm
12. VLAD, MIHAIL I., *Editura Macarie la început de drum*, p. 29
Din tipărirea Bibliotecii Județene
13. *Din tipărirea Bibliotecii Județene 1992-1994*, p. 30
Cartea în maxime și cugetări
14. *Cartea în maxime și cugetări*, p. 31-32

An II, nr. 1 (2), 1995

- Târgoviște 600**
15. OPROIU, MIHAI, *Note despre apariția orașului Târgoviște*, p. 3-6
Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița
16. PETRESCU, VICTOR, *75 de ani de lectură publică la Târgoviște*, p. 7-9
Din viața bibliotecilor
17. COMAN, ELENA, *Considerații privind raportul bibliotecă publică-cititor*, p. 10-11
18. BĂDOIU, STELA, *Biblioteca orășenească între deziderate și realizări*, p. 11-

- 13
19. GUȚĂ, LETIȚIA, *Biblioteca comunală și cerințele de lectură*, p. 13-14
Tiparul târgovițean în context medieval european
20. BULEI, DUMITRA, *Primele tipărituri de pe teritoriul românesc din secolul al XVI-lea*, p. 15-16
Patrimonium
21. PARASCHIVA, SERGHIE, *Lucian Blaga*, p. 17-19
Dicționar literar dâmbovițean
22. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Manolescu, Constantin*, p. 20-21
23. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Vasilii, Ion*, p. 21-22
Cooperare biblioteconomică externă
24. PETRESCU, VICTOR, *Filiala Bibliotecii „I. H. Rădulescu” la Chișinău*, p. 23
Demers bibliotecar modern
25. ALBULEȚ, CORNEL și FANACHE, DUMITRU, *Necesitatea utilizării bazelor de date în activitatea bibliotecilor*, p. 24-25
26. ERICH, AGNES, *Impresii acumulate în două săptămâni de „viață” olandeză și belgiană*, p. 26-27
Perfecționare profesională
27. DRAGOMIR, FLORIN, *Preocupări prezente și de perspectivă pentru optimizarea activității bibliotecare*, p. 28-29
28. DRAGOMIR, FLORIN, *Din activitatea centrelor metodice*, p. 29-30
Poesis
29. RADU, NICOLAE, *Statornicie*, p. 31
30. RADU, NICOLAE, *Nichita Stănescu*, p. 31
Mari scriitori bibliotecari
31. DRAGOMIR, FLORIN, *Mihai Eminescu*, p. 32
32. DRAGOMIR, FLORIN, *Lucian Blaga*, p. 33
33. DRAGOMIR, FLORIN, *George Călinescu*, p. 33-34
Cărți nou intrate în fondurile bibliotecii
34. ALBULEȚ, CORNEL, *Filosofie*, p. 35
35. ALBULEȚ, CORNEL, *Istorie*, p. 35-36
36. ALBULEȚ, CORNEL, *Lucrări de referință*, p. 36
37. ALBULEȚ, CORNEL, *Literatură*, p. 36-37
Breviar legislativ
38. *Hotărârea Guvernului României, Nr. 811 / 28 dec. 1992 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 336, p. 38
39. *Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor publice de stat, aprobat prin ordinul Ministerului Culturii Nr. 452 / 6 iulie 1992*, p. 38
40. *Legea Nr. 69 / 26 noiembrie 1991, Legea administrației publice locale*, p. 39
41. *Hotărârea Guvernului României Nr. 136 / 13 iulie 1994 privind finanțarea*

instituțiilor publice de cultură și artă de importanță județeană și ale Municipiului București subordonate Inspectoratelor pentru Cultură Județene și al Municipiului București, precum și a celor de sub autoritatea Consiliilor locale, p. 39-40

An II, nr. 2 (3), 1995

- Târgoviște 600**
42. DIACONESCU, PETRU, *Târgoviște. File de istorie*, p. 3-6
Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița
43. DRAGOMIR, FLORIN, *Lectura publică în comune ale Județului Dâmbovița*, p. 7-9
Demers bibliotecar modern
44. BERCAN, GHEORGHE IOSIF, *Importanța automatizării Bibliotecii Naționale și a bibliotecilor publice*, p. 10-12
Perfecționare profesională
45. PETRESCU, VICTOR, *Considerațiuni asupra managementului de bibliotecă*, p. 13-16
46. DRAGOMIR, FLORIN, *Programul de perfecționare a pregătirii profesionale*, p. 16-17
Din viața bibliotecilor
47. SCHIFIRNEȚ, CONSTANTIN, *Bibliotecar-Cititor*, p. 18-19
48. ALEXANDRU, RODICA, *Modalități privind îndrumarea lecturii copiilor*, p. 19-21
49. ALEXANDRESCU, ANGELA, *Biblioteca comunală Conțești la a 85-a aniversare*, p. 21-22
Patrimonium
50. CONDREA, CONSTANTIN, *Tipărituri târgoviștene în timpul lui Matei Basarab*, p. 23-26
51. PARASCHIVA, SERGHIE, *Organizarea colecției de manuscrise a Bibliotecii Județene*, p. 27-28
Dicționar literar dâmbovițean
52. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Florescu, Vasile*, p. 29-30
53. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *lordache, Aurel*, p. 30-31
Cooperare biblioteconomică externă
54. VASILESCU, EMIL, *Răspunsul prezentului pentru viitor*, p. 32-34
55. VASILESCU, EMIL, *Tradițiile lecturii publice dâmbovițene ne obligă la modernizare continuă*, p. 34-37
56. PETRESCU, VICTOR, *Moment inaugural*, p. 37-38
57. CLINCA, GEORGETA, *Bibliotecarii privesc spre viitor*, p. 38-39
Tabletă de scriitori
58. COANDĂ, GEORGE, *Limba, cultura, civilizația la români*, p. 40
59. MIRCESCU, ALEXANDRU, *Dor de copilărie*, p. 41
60. MIRCESCU, ALEXANDRU, *Vânat de*

zodii..., p. 14

Din terminologia de specialitate

61. SIMION, CĂTĂLINA, *Din terminologia de specialitate*, p. 42-45

Bilanț editorial

62. *Bilanț editorial 1995*, p. 45

Din aniversările și comemorările anului 1996

63. *Din aniversările și comemorările anului 1996*, p. 46

Cărți nou intrate în fondurile bibliotecii

64. ALBULEȚ, CORNEL, *Lucrări de referință*, p. 47

65. ALBULEȚ, CORNEL, *Literatură*, p. 47-48

66. ALBULEȚ, CORNEL, *Istorie*, p. 48

Breviar legislativ

67. *Acte normative privind activitatea contabilă și gestionară în bibliotecă*, p. 49

An III, nr. 1 (4), 1996

Târgoviște 600

68. SAVU-CRISTESCU, NICOLAE, *O sărbătoare a cetății marcată preponderent prin evenimente culturale*, p. 3-4

69. PETRESCU, VICTOR, *Înființarea Academiei Române, fervent al dezvoltării social-economice și culturale a Județului Dâmbovița*, p. 4-6

70. *Voievozi ai Țării Românești care au rezidat la Curtea Domnească din Târgoviște*, p. 7

Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița

71. PETRESCU, VICTOR și DRAGOMIR, FLORIN, *Din istoricul bibliotecilor școlare ale Județului Dâmbovița*, p. 8-10

72. OPROIU, MIHAI și ERICH, AGNES, *Societatea Culturală „Progresul” – precursor al lecturii publice târgoviștene*, p. 11-12

73. DIMA-DRĂGAN, CORNELIU, *Biblioteca unui mare cărturar – Constantin Cantacuzino-stolnicul*, p. 12-17

Demers bibliotecar modern

74. DUMITRESCU, VICTORIA, *Marketingul în bibliotecă. Cunoașterea beneficiarilor*, p. 18-21

75. MĂRUNȚELU, ION, *Proiectul Programului de informatizare a bibliotecilor*, p. 22-25

Perfecționare profesională

76. POPESCU, GHEORGHE, *Un imperativ major: activitatea de pregătire și perfecționare profesională a bibliotecarilor*, p. 26-27

77. DRAGOMIR, FLORIN, *Pregătirea profesională, cerință a modernizării actului de lectură*, p. 27-29

Din viața bibliotecilor

78. FANACHE, ILEANA, *Considerații privind constituirea și valorificarea documentelor audio-vizuale*, p. 30-31

79. GUȚĂ, LETIȚIA, *Fondul monografic local, carte de vizită distinctă a bibliotecii comunale*, p. 31-32

80. BĂDOIU, STELA, *Noi sedii pentru bibliotecă orășenești*, p. 33-34

Patrimonium

81. BULUȚĂ, GHEORGHE, *Prefigurarea modelului editorial românesc în secolul al XVI-lea*, p. 35-40

82. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Din activitatea editorială târgovișteană*, p. 40-43

Dicționar literar dâmbovițean

83. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Ciorănescu, Ion*, p. 44-45

84. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Ciorănescu, Ioan I.*, p. 45-46

85. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Ciorănescu, Alexandru*, p. 46-47

86. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Ciorănescu, George*, p. 47-49

Tabletă de scriitor

87. GHILIMESCU, ȘTEFAN ION, *Târgul Târgoviștei în Țara Liliputilor...*, p. 50-51

88. GRIGORE, GRIGORE, *Un fel de a fi*, p. 51-52

89. GRIGORE, GRIGORE, *Tatăl nostru*, p. 52

Din terminologia de specialitate

90. SIMION, CĂTĂLINA, *Din terminologia de specialitate*, p. 53-55

Breviar legislativ

91. *Acte normative privind încadrarea și pregătirea profesională*, p. 56

An III, nr. 2 (5), 1996

Târgoviște 600

92. PETRESCU, VICTOR și DRAGOMIR, FLORIN, *Șase secole de atestare documentară*, p. 3-4

93. BULEI, GHEORGHE, *Repere culturale omagiale*, p. 5-7

Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița

94. DRAGOMIR, FLORIN, *Pagini din Monografia bibliotecii târgoviștene*, p. 8-10

95. BĂDOIU, STELA, *70 de ani de la înființarea Bibliotecii orășenești „Gh. N. Costescu” – Pucioasa*, 10-12

96. PARASCHIVA, SERGHIE, *Donațiile – sursa de completare și diversificare în timp a colecțiilor noastre*, p. 12-14

Din viața bibliotecilor

97. STOICA, ION, *Informație și cultură*, p. 15-18

98. BORA, MIHAELA, *Metode noi de prelucrare a informațiilor și acces rapid la Biblioteca Județeană*, p. 19-20

99. PETRESCU, VICTOR și SIMION, CĂTĂLINA, *Depozitul legal – un deziderat de stringență actualitate*, p. 20-22

100. STANCU, VASILICA și CERCEL, ILEANA, *Preocupări pentru optimizarea actului de lectură la Secția de carte tehnică „Nicolae Ciorănescu” a Bibliotecii județene Dâmbovița*, p. 22-24

101. DRAGOMIR, FLORIN, *Repere ale activității bibliotecilor*, p. 24-26

Patrimonium

102. ZAMFIRESCU, DAN, *Literatura română s-a născut la Târgoviște acum 475 de ani*, p. 27-29

103. PÂRVAN, DOBRIN, *Mănăstirea Dealu – un lăcaș de cultură medievală*, p. 29-30

104. PETRESCU, VICTOR, *Contribuția lui Antim Ivireanul la dezvoltarea tiparului târgoviștean*, p. 31-32

105. OPROIU, MIHAI și ERICH, AGNES, *Socetăți culturale târgoviștene de la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. XX*, p. 33-36

106. BÂRLEA, GHEORGHE, *O reconsiderare necesară : Smaranda Gheorghiu*, p.

36-38

Dicționar literar dâmbovițean

107. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Ghica, Ion*, p. 39-41

108. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Brătescu-Voinești, Ioan Al.*, p. 42-45

109. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Vissarion, I. C.*, p. 45-46

Tabletă de scriitor

110. SIMIONESCU, MIRCEA HORIA, *Excurs sentimental târgoviștean*, p. 47-48

111. NICOLIN, THEODOR, *Visând, la Târgoviște*, 48-50

Lucrări de specialitate

112. GULIE, MINODORA, *[Răgneală, Mircea. Vocabular bibliotecar și știința informării. Vol. I. București, Asociația bibliotecarilor din învățământ, 1995] [Recenzie]*, p. 51

113. GULIE, MINODORA, *[Schatz, Elena-Maria. Catalogul colecției de incunabule, București, Biblioteca Națională a României, 1995] [Recenzie]*, p. 51

114. GULIE, MINODORA, *[Banciu, Doina. Baze de date de informare și documentare. București, Cartierul Latin, 1995] [Recenzie]*, p. 52

115. GULIE, MINODORA, *[Niculescu, Zenovia. Geneza clasificării în bibliotecă. București, ABBPR, 1996] [Recenzie]*, p. 52

116. GULIE, MINODORA, *[Richter, Brigitte. Ghid de biblioteconomie. București, Grafo Art, 1995] [Recenzie]*, p. 52

117. GULIE, MINODORA, *[Horvart, Saluc. Introducere în biblioteconomie. București, Grafo Art, 1996] [Recenzie]*, p. 53

An IV, nr. 1 (6), 1997

Târgoviște – continuitate culturală în timp

118. PETRESCU, VICTOR, *Ienăchiță Văcărescu - precursor al poeziei românești*, p. 3-5

119. MARINESCU, EUGEN, *Din activitatea editorială a lui Ion Heliade Rădulescu*, p. 6-8

120. LIVEDE, ION, *Ion Ghica - un cronicar al veacului trecut*, p. 9-11

121. PARASCHIVA, SERGHIE, *Elena Văcărescu, o ambasadoare a culturii românești*, p. 11-13

Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița

122. ROȘCULEȚ, ANA și RĂDUCU, MĂDĂLINA, *Continuitatea lecturii în orașul Moreni*, p. 14-15

123. GRIGORESCU, LUCIAN, *Din istoricul bibliotecilor școlare târgoviștene*, p. 15-17

Din viața bibliotecilor

125. PETRESCU, VICTOR, *Strategia culturală a Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” în 1997*, p. 18-21

126. DRAGOMIR, FLORIN, *Repere ale activității în 1997*, p. 22-23

127. DRAGOMIR, FLORIN, *Zilele Bibliotecii „Ion Heliade Rădulescu”*, p. 23-24

128. BADEA, LUMINIȚA, *Din activitatea bibliotecilor comunale. Un mod de lucru, o opinie, o carte de vizită*, 25-26

129. ONICESCU, GABRIELA, *În*

afirmarea identității instituționale, p. 26-27
130. MARIN, DOINA, *Biblioteca orășenească Titu - La ceas aniversar*, p.27-29

Demers bibliotecar modern

131. SCHIFIRNEȚ, CONSTANTIN, *Biblioteca și societatea*, p. 30-31

132. BANCIU, DOINA, *Bibliotecile județene - centre multifuncționale de informare pentru cetățeni*, p. 32-33

133. ERICH, AGNES, *Redefinirea profesiei de bibliotecar în era informatizării*, p. 34-35

134. HAINES, ION, *Moduri și mijloace de comunicare. Comunicarea multiplă*, p. 35-37

Patrimonium

135. BOBE, MARIAN CĂTĂLIN, *Mitropolia Târgoviștei, monument istoric și cultural*, p. 38-41

136. PÂRVAN, DOBRIN, *Colecția de carte veche de la Direcția Județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale*, p. 41-42

137. PARASCHIVA, SERGHIE, *Ziarul „Vremea Nouă” - 70 de ani de la apariție*, p. 42-43

Dicționar literar dâmbovițean

138. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Alexandrescu, Matei*, p. 44-45

139. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Brânduș, Victor*, p. 45-46

140. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Ilovici, Mihail*, p. 46-47

Tabletă de scriitor

141. GEORGE, ALEXANDRU, *După o jumătate de veac*, p. 48-49

142. PENESCU, LUCIAN, *Târgoviștea*, p. 49-50

143. TOMOZEI, GHEORGHE, *Târgoviștea - o Floare a darurilor*

Lucrări de specialitate

144. GULIE, MINODORA și SIMION, CĂTĂLINA, *[Moldoveanu, Maria ; Ioan-Franc, Valeriu. Marketing și cultură. București, Expert, 1997] [Recenzie]*, p. 52

145. GULIE, MINODORA și SIMION, CĂTĂLINA, *[Banciu, Doina. Sisteme automatizate de informare și documentare. București, Editura Tehnică, 1997] [Recenzie]*, p. 53-53

146. GULIE, MINODORA și SIMION, CĂTĂLINA, *[Breviar legislativ. În sprijinul activității de informare și documentare / Ion Ciotloș. București, [s. n.], 1997] [Recenzie]*, p. 53

147. GULIE, MINODORA și SIMION, CĂTĂLINA, *[Macsim, Gheorghe. Repere în timp. Ploiești, Elit, 1996] [Recenzie]*, p. 54

148. GULIE, MINODORA și SIMION, CĂTĂLINA, *[Biblioteca Județeană Satu Mare : 45 de ani de existență / redactor Gheorghe Gheorghide. Satu Mare, Biblioteca Județeană Satu Mare, 1996] [Recenzie]*, p. 54

An IV, nr. 2 (7), 1997

Târgoviște – Continuitate culturală în timp

149. BULUȚĂ, GHEORGHE, *Orașul Târgoviște și prima generație de tipografi români*, p. 3-5

150. PETRESCU, VICTOR, *Matei al Mirelor - cronicar al epocii medievale românești*, p. 6-8

151. COANDĂ, GEORGE, *Civilizația cărțurărească a Târgoviștei renaștentiste*,

p. 9-11

Din viața bibliotecilor

152. DRAGOMIR, FLORIN, *Sesiunea anuală de comunicări a Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu”*, p. 12-13

153. DRAGOMIR, FLORIN, *Zilele Bibliotecii „Târgoviște” la Chișinău*, p.13-15

154. DRAGOMIR, FLORIN, *Breviar cultural*, p. 15-17

155. MIȚOI, STELIANA, *Lectura în rândul copiilor la Biblioteca comunală Gura Ocnitei*, p. 17-18

Demers bibliotecar modern

156. NESTORESCU, SILVIA, *Management de bibliotecă*, p. 19-21

157. PETRESCU, VICTOR, *Despre marketing și activitatea bibliotecară*, p. 21-22

158. TÂRZIMAN, ELENA, *Biblioteca și publicul ei la sfârșit de mileniu*, p. 22-24

159. ERICH, AGNES, *Biblioteca digitală*, p. 25-26

160. BRAD, TRAIAN, *Preocupări de modernizare la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj*, p. 26-29

Perfecționare profesională

161. BANCIU, DOINA, *Calculatoarele personale în România*, p. 30-31

162. DRAGOMIR, FLORIN, *Pregătirea profesională - obiectiv prioritar al activității noastre*, p. 31-33

Patrimonium

163. MIRCESCU, GRIGORE HARA-LAMBIE și POPESCU, MIHAI GABRIEL, *Însemnări de pe cărți vechi existente în satul Râu Alb (comuna Bărbulețu), Dâmbovița*, p. 34-38

164. PARASCHIVA, SERGHIE, *Colecțiile speciale ale Bibliotecii „Ion Heliade Rădulescu”. Constituie, structură, valorificare*, p. 38-40

Dicționar literar dâmbovițean

165. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Scurtescu, Nicolae*, p. 41-42

166. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Smara*, p. 42-43

167. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Zamfir, Vasile*, p. 43-44

Tabletă de scriitor

168. CIMPOI, MIHAI, *Târgoviște - destin românesc*, p. 45

169. BIOLAN, TOMA, *Eseu sentimental*, 46-47

170. DINU, ALEXANDRINA, *Argument*, p. 47-48

Poesis

171. NEGULESCU, CARMEN, *În bibliotecă*, p. 49

172. NEGULESCU, CARMEN, *Cine suntem*, p. 49

Din aniversările și comemorările anului 1998

173. *Din aniversările și comemorările anului 1998*, p. 50-51

174. *Alte evenimente*, p. 51

An V, nr. 1 (8), 1998

Târgoviște – Continuitate culturală în timp

175. HAINES, ION, *Momentul 1848 în evoluția culturii și literaturii române*, p. 3-7

176. COANDĂ, GEORGE, *Spiritul Târgoviștei în Revoluția de la 1848*, p. 7-9

177. PETRESCU, VICTOR, *Poeți*

târgovișteni ai Revoluției de la 1848, p. 9-13
178. TULAI, IOSEFINA, *Heliade și sensurile fabulelor sale*, p. 13-15

Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița

179. PÂRVAN, DOBRIN, *Un inventar din 1852 al cărților Bibliotecii Școlii Naționale din Târgoviște*, p. 16-19

Din viața bibliotecilor

180. VASILESCU, EMIL, *Consecvență și diversitate*, p. 20-21

181. VASILESCU, EMIL, *Biblioteca și comunitatea locală*, p. 21-29

Demers bibliotecar modern

182. MOLDOVEANU, MARIA, *Principiile calității „totale” în domeniul bibliotecar*, p. 30-31

183. ERICH, AGNES, *Biblioteca și tehnologiile informaționale*, p. 31-35

184. TÂRZIMAN, ELENA, *Integrarea bibliotecilor în sisteme de informare și documentare ale societății informaționale*, p. 35-40

Perfecționare profesională

185. PETRESCU, VICTOR, *Despre implementarea marketingului în activitatea bibliotecară*, p. 41-42

186. DRAGOMIR, FLORIN, *Cursuri de pregătire profesională*, p. 43

Dicționar literar dâmbovițean

187. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Cair, George*, p. 44

188. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Cosmin, Radu*, p. 45-46

189. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Durac, Ioan Alexandru*, p. p. 46

190. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Petrescu, Ioan D.*, p. 47

Lucrări de specialitate

191. ALBULEȚ, CORNEL, *[Ciorcan, Marcel. Informarea bibliografică și documentară în bibliotecile publice : note de curs. Craiova, [s. n.], 1997] [Recenzie]*, p. 48

192. ALBULEȚ CORNEL, *[Ciorcan, Marcel. Relațiile bibliotecii cu publicul : sinteză documentară. Craiova, [s. n.], 1997] [Recenzie]*, p. 48

193. ALBULEȚ, CORNEL, *[Ciorcan, Marcel. Marketing și publicitate în bibliotecă. Craiova, [s. n.], 1998] [Recenzie]*, p. 48

194. ALBULEȚ, CORNEL, *[Bibliografia Dâmboviței 1995] / Biblioteca Județeană «Ion Heliade Rădulescu», Târgoviște, Biblioteca Județeană «Ion Heliade Rădulescu» Dâmbovița, 1998] [Recenzie]*, p. 49

195. Vasilescu, Emil, *[Dragomir, Florin ; Petrescu, Victor. Lectura publică târgovișteană. Tradiție și actualitate . Târgoviște, Domino, 1998] [Recenzie]*, p. 49-51

An V, nr. 2 (9), 1998

Târgoviște – Continuitate culturală în timp

196. CRAIA, SULTANA, *Târgoviște - nume de referință în istoria cărții românești*, p. 3-4

197. PETRESCU, VICTOR, *Petru Cercel. Domn și poet*, p. 4-5

198. MARINOIU, COSTEA, *Legături tradiționale tipografice românești. Govora - Târgoviște*, p. 6-8

Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița

199. BOBE, ADRIAN, *Situația tipografiilor și bibliotecilor „de împrumut”, școlare, din Județul Dâmbovița*, p. 9-11

Din viața bibliotecilor

200. DRAGOMIR, FLORIN, *Zilele Bibliotecii „Târgoviște” la Chișinău*, p. 12-13

201. DRAGOMIR, FLORIN, *Tradiție. Cultură. Educație*, p. 13-14

202. DRAGOMIR, FLORIN, *Interferențe spirituale*, p. 15-17

Demers bibliotecar modern

203. SACHELARIU, OCTAVIAN MIHAIL, *Biblioteca publică și provocările tranziției*, p. 18-21

204. ERICH, AGNES, *Transformarea managementului resurselor umane în cadrul sistemelor informaționale și de bibliotecă*, p. 21-23

205. FAUR, ILEANA, *Tendințe actuale în domeniul activității de informare și documentare*, p. 23-26

Perfecționare profesională

206. PETRESCU, VICTOR, *Necesitatea evaluării resurselor umane ale unei biblioteci*, p. 27-28

Patrimonium

207. PETRESCU, VICTOR, *I. L. Caragiale la Târgoviște*, p. 29-31

208. GHILIMESCU, ȘTEFAN ION, *Românismul lui Caragiale*, p. 31-32

209. HALUS, IULIANA, *Dicționarele lui lenăchiță Văcărescu*, p. 33-35

210. VOINESCU, SILVESTRU, *Vladimir Streinu - personalitate a literaturii române*, p. 36-38

211. PETRIA, PETRU, *Compozitorul și muzicologul Ștefan Niculescu*, p. 38-39

Dicționar literar dâmbovițean

212. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Diculescu, Constantin C.*, p. 40

213. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Stanciu, Dumitru*, p. 41

214. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE Stâncă, Ștefania, p. 41-42

Lucrări de specialitate

215. DRAGOMIR, FLORIN, *Managementul pentru biblioteci și centre de informare (recenzie) / Robert Stuart D.*, p. 43

216. DRAGOMIR, FLORIN, *Revista Biblioteca : 50 de ani de apariție. Studiu monografic (recenzie) / Emil Vasilescu*, p. 43-44

217. DRAGOMIR, FLORIN, *Moștenirea Văcăreștilor. Memoria unui festival de literatură (recenzie) / Victor Petrescu, Ștefan Ion Ghilimescu*, p. 44

218. *Din aniversările și comemorările anului 1999*, p. 45-46

Maxime și cugetări

219. ALBULEȚ, CORNEL, *Maxime și cugetări*, p. 47-48

Manifestări organizate de Biblioteca Județeană

220. PARASCHIVA, SERGHIE, *Manifestări organizate de Biblioteca Județeană în anul 1999*, p. 49

An VI, nr. 1 (10), 1999

Curierul... la a 10-a apariție

221. *Gânduri la un moment de bilanț*, p. 3

222. *Ecouri*, p. 4-8

Târgoviște – Continuitate culturală în timp

223. BULUȚĂ, GHEORGHE Dimitrie *Liubavici și prima generație de tipografi români la Târgoviște*, p. 9-10

224. COANDĂ, GEORGE, *Academismul curților voievodale de la Târgoviște. Sincronie europeană și diacronie românească*, p. 11-12

225. PETRESCU, VICTOR, *Udriște Năsturel, personalitate a culturii medievale românești*, p. 12-13

226. BÂRLEA, GHEORGHE, *Straturi etimologice în limbajul bisericesc românesc*, p. 13-15

Tradiții bibliotecare în Județul Dâmbovița

227. ANDRONESCU, ALEXANDRINA și OPROIU, MIHAI, *Biblioteci particulare la Târgoviște în secolul al XIX-lea*, p. 16-18

Din viața bibliotecilor

228. DRAGOMIR, FLORIN, *Zilele Bibliotecii „Ion Heliade Rădulescu” - Târgoviște*, p. 19-20

229. OSACI, RAISA, *Tradiție și actualitate*, p. 20-21

230. DRĂGULIN, ELENA, *Zilele Bibliotecii orășenești Moreni - prima ediție*, p. 21

231. DRAGOMIR, FLORIN, *Din activitatea bibliotecilor orășenești și comunale în anul 1998*, p. 22-24

Demers bibliotecar modern

232. NIȚĂ, SORINA, *Prezervarea și conservarea documentelor de bibliotecă*, p. 25-26

233. ERICH, AGNES, *Considerații privind managementul de bibliotecă în contextul noilor tehnologii informaționale*, p. 27-28

234. SPĂNU, LOREDANA și PETRESCU, VICTOR, *Centrul de informare comunitară - un model de abordare*, p. 28-30

235. TÂRZIMAN, ELENA, *Despre automatizarea bibliotecilor*, p. 30-32

Perfecționare profesională

236. CRAIA, SULTANA, *Activitatea de animație culturală - o nouă dimensiune*, p. 33-35

237. OCINEANU-PAPOE, CRISTINA, *Aspecte privind Câmpul Autor în programul TINLIB*, p. 35-36

238. PETRESCU, VICTOR, *Considerații privind raportul bibliotecă publică - comunitate*, p. 36-37

Patrimonium

239. GHILIMESCU, ȘTEFAN ION, *Medii cărțurărești la mijlocul secolului al XVI-lea în Muntenia*, p. 38-39

240. PÂRVAN DOBRIN, *Apariția celei de-a doua serii a „Curierului Românesc”*, p. 39-40

Dicționar literar dâmbovițean

241. PETRESCU VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Cenaclul Literar „Cicerone Theodorescu”*, p. 41

242. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Cenaclul Literar „Grigore Alexandrescu”*, p. 41-42

243. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Cenaclul Literar „I. C. Vissarion”*, p. 42

244. PETRESCU, VICTOR și PARASCHIVA, SERGHIE, *Cenaclul Literar „Lucaefărul”*, p. 42-43

Tabletă de scriitori

245. OLĂREANU, COSTACHE, *Târgoviștea, în Octombrie*, p. 44-45

246. PETRESCU, ION BENONE, *Elena Văcărescu la Mănăstirea Dealu*, p. 45-46

Lucrări de specialitate

247. GULIE, MINODORA, *[Garzon, Alvaro. Politica națională a cărții. Un ghid pentru munca de teren. București, Editura Univers Enciclopedic, 1999] [Recenzie]*, p. 47

248. GULIE, MINODORA, *[Bibliotecile publice și societatea informației / J. Thorhauge, G. Larsen, H. P. Thun, H. Albrechtsen. București, ABBPR, 1998] [Recenzie]*, p. 47

249. GULIE, MINODORA, *[Buluță, Gheorghe. Civilizația bibliotecilor. București, Editura Enciclopedică, 1998] [Recenzie]*, p. 47

250. GULIE, MINODORA, *[Viñanu, Nicolae. Biblioteca publică - factor major în integrarea europeană. București, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului din Instituțiile de Cultură, 1998] [Recenzie]*, p. 47-48

251. GULIE, MINODORA, *[Buluță, Gheorghe. Animația culturală în biblioteca publică. București, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului din Instituțiile de Cultură, 1998] [Recenzie]*, p. 48

Curier. Reflecții în presă

252. COANDĂ, GEORGE, *Noi publicații dâmbovițene*, p. 49

253. COANDĂ, GEORGE, *O publicație inedită: „Curier”*, p. 49

254. DRĂGUȚOIU, PETRE, *Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” a editat Buletinul bibliologic „Curier” nr. 6*, p. 49

255. VASILESCU, EMIL, *Curier, nr. 2 / 1997*, p. 50

256. VASILESCU, EMIL, *Curier - nr. 1 / 1998*, p. 50

Întocmit de *Loredana Spânu*

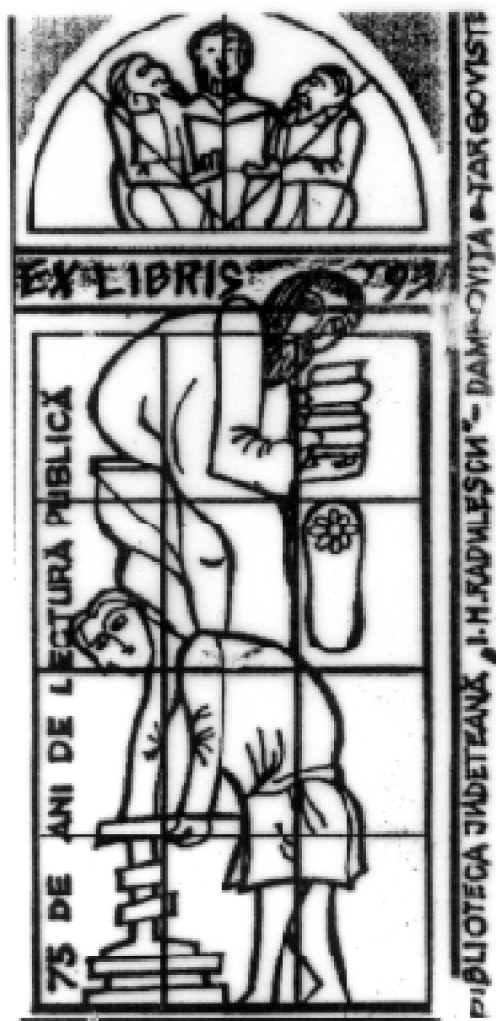

Procesare computerizată: **Mariana Briceag**
Coperta: **Florin Dragomir**
Tehnoredactare: **Daniel Dumitru Stan**
Corectură: **Cornel Albuleț**

Revista a fost realizată la Editura **Bibliotheca**
Str. Nicolae Radian, Bl. KB2/3, Târgoviște,
cod. 0200, tel/fax 045.212241, CP 40, O.P. nr. 1
E-mail biblioth@romwest.ro

„De la Mircea cel Bătrân până la Tudor Vladimirescu nu este cel puțin un singur nume ilustru, care să nu fie scris cu sânge pe pământul Târgoviștei.”

Ion Ghica

La curțile domnești, la Mănăstirea Dealu și Mitropolia Târgoviștei s-au scris pagini nemuritoare privind apariția și dezvoltarea tiparului, a cărții vechi românești, s-au zămislit cronici, lexicoane și manuale de școală. De numele Cetății se leagă și apariția bibliotecilor medievale ale lui Udriște Năsturel, Constantin Cantacuzino Stolnicul, iar mai târziu bibliotecile Văcăreștilor, precum și ale altor personalități ale culturii care s-au născut sau și-au desfășurat o parte a activității lor pe aceste meleaguri încărcate de istorie.